

سه شنبه

۲۸ شهریور ۱۴۰۲
۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۵
۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲

سال سی و پنجم شماره پیاپی ۳۷۲۵ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۴۰۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

ارائه فهرست ۱۳ ابر پروژه پیشران

وزیر صنعت، معدن و تجارت از ارائه فهرست ۱۳ ابر پروژه پیشران طی روزهای آینده خبر داد و اعلام کرد: شرکتهای دانش‌بنیان می‌توانند در این ابر پروژه‌ها به صورت انفرادی یا همکاری تیمی فعالیت کنند. عباس علی‌آبادی در نشست با اعضای انجمن ملی شرکتهای دانش‌بنیان، افزود: مقصودمان خلق و نوآوری است، زیرا از مسیر علم و دانش می‌توان به دستاوردهای بزرگ دست یافت. وی بر حمایت کامل از شرکتهای دانش‌بنیان تاکید کرد و ادامه داد: هیچ‌گونه بن‌بستی در مسیر وجود ندارد و در صورت رسیدن به درهای بسته، باید راه جدیدی را پیدا کرد.

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

بررسی وضعیت از مشکلات حمل و نقل ریلی کشور نشان داد

شبکه ریلی در انحصار دولت

قرار گرفته و بر مدیریت بهینه راه‌آهن تاثیر می‌گذارد. به گفته این دست از کارشناسان دو موضوع سیاست‌گذاری و بهره‌برداری باید از هم تفکیک و یکی از آنها به عنوان وظیفه شرکت راه‌آهن انتخاب شود. تا زمانی که این انتخاب انجام نشود، دچار تناقض خواهیم بود و نمی‌توانیم از ظرفیت‌های این بخش به خوبی بهره‌برداری کنیم.

انتقال مسافر و بار است. با این حال، این صنعت با چالش‌هایی مانند زیرساخت ناکافی، عدم توسعه شبکه، قطارهای قدیمی و کمبود سرمایه‌گذاری مواجه است که می‌تواند تاثیر مستقیمی بر عملکرد آن داشته باشد. بسیاری از کارشناسان معتقدند شرکت راه‌آهن به عنوان متولی دولتی حمل و نقل ریلی، هم تنظیم‌گر سیاست‌های حمل و نقل و هم بهره‌بردار آن است، عملکردی که مورد انتقاد

صنعت حمل و نقل از جمله صنایعی است که در ارتباط مستقیم با همه بخش‌های اقتصادی قرار دارد و شرایط حاکم بر آن، اثرات قابل توجهی روی بازار می‌گذارد. در واقع حوزه حمل و نقل پیشران اقتصادی است و توجه به نیازهای این صنعت باید در اولویت برنامه‌های اقتصادی و قانون‌گذاری کشور باشد. در میان انواع حمل و نقل، حمل و نقل ریلی در ایران یکی از روش‌های مهم و حیاتی برای

در بررسی آیین‌نامه جدید وزارت راه و شهرسازی برای بافت‌های فرسوده تاکید شد

تأیید نشده باید کاری کرد

عکس: آیدیا فریدی

چهره‌ها

امکان مذاکره با واسطه
در نیویورک وجود دارد

واریز ۵.۵ میلیارد یورو
به حساب ۶ بانک ایرانی

رئیس بانک مرکزی از واریز ۵ میلیارد و ۵۷۳ میلیون یورو از منابع بلوکه‌شده ایران به حساب ۶ بانک ایرانی در ۲ بانک الاهلی و الدخان در قطر خبر داد و گفت: دسترسی به منابع ارزی در چند کشور در حال انجام است. به گزارش ایرنا، محمدرضا فرزین در برنامه تلویزیونی با اشاره به آزادسازی منابع بلوکه‌شده، اظهار کرد: ۱۹ مرداد امسال، تمام منابع غیرقابل‌دسترسی ایران که در بانک‌های کره جنوبی و شعبه سننول بانک ملت نگهداری می‌شد، به حساب بانک مرکزی سوئیس برای تبدیل به یورو منتقل شد.

وی با بیان اینکه، در این مدت بانک‌های کشاورزی، سامان، پاسارگاد، گردشگری، شهر و کارآفرین در ۲ بانک قطری الدخان و الاهلی حساب باز کردند، افزود: طبق توافقات انجام‌شده، تمام پرداخت‌ها توسط کارگزاران بانک‌های قطری و همچنین سوئیفت صورت گرفت. رئیس کل بانک مرکزی گفت: طبق توافقات انجام‌گرفته، تمام پرداخت‌ها توسط کارگزاران بانک‌های قطری و سوئیفت انجام می‌شود. فرزین گفت: روز گذشته نامه رسمی از مقامات قطری دریافت کردیم که حساب ۶ بانک فعال و امروز ۵ میلیارد و ۵۷۳ میلیون و ۴۹۲ یورو به حساب بانک‌ها واریز شده است. وی تاکید کرد: کلیه منابع حاصله ذخایر ارزی بانک مرکزی و پشتوانه ریال هستند و بنا به مصالح ملی و در راستای تقویت ریال استفاده می‌شوند. رئیس کل بانک مرکزی در زمینه آزادسازی منابع ارزی مسدودشده ایران در کره جنوبی، تصریح کرد: شکایت ایران از کره جنوبی به دلیل عدم دسترسی به وجوه مزبور و کاهش ارزش به منظور دریافت خسارت در حال پیگیری است و ادامه می‌یابد. فرزین گفت: دسترسی به منابع ارزی در چند کشور در حال انجام است و در صورت تحقق قطعی، نتایج آن اعلام می‌شود.

HORAND
AFSHAR ELECTRONIC INDUSTRIES

طراحی، ساخت و نصب تجهیزات سالن‌های کنفرانس و جلسات
میکروفون کنفرانس تجهیزات صوت عمومی و حرفه‌ای،
سیستم تصویر برداری و نورپردازی

ایمیل: INFO@HORAND.COM موبایل: ۰۹۱۲۳۱۹۰۷۴۵ اینستاگرام: HORANDAUDIO

تلگرام: HORAND_CO تلفن تماس: ۰۹۱۲۱۵۷۷۹۲۸ (۰۲۱) ۶۶۷۰۹۳۳۱

تهران - خیابان انقلاب - خیابان لاله زار نو - ساختمان شماره ۳ البرز - طبقه سوم - واحد ۱۷

کد پستی: ۱۱۴۵۶۱۹۱ www.HORAND.com صندوق پستی: ۱۱۳۶۵-۳۶۸۶

جناب آقای افشین سبزواری

انتصاب بجا و شایسته شما را به سمت مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت ملی صنایع مس ایران تبریک عرض نموده و برایتان آرزوی موفقیت داریم.

بر دیا امیر تیموری سرپرست موسسه فرهنگی مطبوعاتی هم‌روز در استان کرمان

SICE 2023

چهارمین نمایشگاه زنجیره تامین فولاد، مس، ماشین‌آلات و تجهیزات وابسته و فلزات آهنی و غیرآهنی کرمان
Steel Industry & Copper Expo

۲ الی ۵ دی ماه ۱۴۰۲
۱۰ صبح الی ۱۷

محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی کرمان

ستاد برگزاری: ۰۳۴-۹۱۰۱۵۹۱۰
۰۹۱۳۵۹۸۶۳۵۵
۰۹۱۳۸۴۰۱۶۲۱

ARATTAEXPO.IR

رئیس کل بانک مرکزی خبر داد

واریز ۵.۵ میلیارد یورو به حساب ۶ بانک ایرانی

رئیس بانک مرکزی از واریز ۵ میلیارد و ۵۷۳ میلیون یورو از منابع بلوکه‌شده ایران به حساب ۶ بانک ایرانی در ۲ بانک الاهلی و الدخان در قطر خبر داد و گفت: دسترسی به منابع ارزی در چند کشور در حال انجام است. به گزارش ایرنا، محمدرضا فرزین در برنامه تلویزیونی با اشاره به آزادسازی منابع بلوکه‌شده، اظهار کرد: ۱۹ مرداد امسال، تمام منابع غیرقابل‌دسترس ایران که در بانک‌های کره‌جنوبی و شعبه ستول بانک ملت نگهداری می‌شد، به حساب بانک مرکزی سوئیس برای تبدیل به یورو منتقل شد.

فرزین با بیان اینکه، در این مدت بانک‌های کشاورزی، سلمان، پاسارگاد، گردشگری، شهر و کارآفرین در ۲ بانک قطری الدخان و الاهلی حساب باز کردند، افزود: طبق توافقات انجام‌شده، تمام پرداخت‌ها توسط کارگزاران بانک‌های قطری و همچنین سوئیت صورت گرفت. رئیس کل بانک مرکزی گفت: طبق توافقات انجام‌گرفته، تمام

روز گذشته و در شماره نخست این نوشتار به جایگاه بهره‌گیری از توان بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری پرداختیم و در ادامه به موضوع انباشت سرمایه‌های بخش خصوصی به‌لحاظ نظری می‌پردازیم، چراکه به‌لحاظ نظری، سرمایه‌های بخش خصوصی یکی از نیازهای اساسی فرآیند رشد اقتصادی به‌شمار می‌روند که می‌توانند از منابع مالی داخلی (پس‌اندازها) یا خارجی (پس‌انداز و مشارکت مالی در طرح‌های خود) تامین مالی شوند.

باتوجه به نکات پیش‌گفته و نیز کسب تجربیات ملی و بین‌المللی در بهره‌گیری از ظرفیت بخش خصوصی در توسعه ملی کشورها می‌توان به نقش سرمایه در افزایش رشد و توسعه اقتصادی اشاره کرد.

در اصل، با ترکیب بهینه نیروی کار، سرمایه و فناوری در تولید، می‌توان به‌تحرک و رونق سرمایه‌گذاری و بهبود سطح زندگی و در نهایت، رشد اقتصادی فراگیر دست یافت.

در این بین، فقدان سرمایه یکی از علل اصلی گرفتار شدن بسیاری از کشورها در دور باطل توسعه‌نیافتگی بوده و علاوه بر بروز بیکاری گسترده، موجب عقب‌ماندگی سطح تولید ملی می‌شود.

بنابراین، سرمایه نقش مهمی در رشد و توسعه اقتصادی ایفا می‌کند، زیرا این توانایی را دارد که در ترکیب بهینه با نیروی کار و فناوری بخش تولید را به‌حرکت درآورد و با رونق تجارت، زمینه‌های بهبود سطح زندگی و رشد اقتصادی را فراهم آورد.

ایران نیز از شروع فرآیند برنامه‌ریزی و گام نهادن در مسیر توسعه، همواره از کمبود سرمایه‌گذاری در تولید رنج برده و این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که یکی از اهداف اولویت‌دار برنامه‌های پنج‌ساله اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور، رشد سرمایه‌گذاری جدید توسط بخش خصوصی است.

هدفی که عدم‌دستیابی به آن، تحقق بسیاری از اهداف از جمله جذب اشتغال، صادرات غیرنفتی و افزایش درآمد سرانه ملی، کاهش تورم و به‌تبع آن تقویت پول ملی را با مشکلاتی روبه‌رو می‌سازد.

نکته قابل‌توجه این است که در ایران به‌دلیل ریسک بالای اقتصادی، در مقطعی سرمایه‌گذاری کاهش و در نتیجه، اتکا بر سرمایه‌گذاری دولت که گاهی ناکافی بوده، افزایش یافته است.

از سوی دیگر، گاهی سرمایه‌های دولتی به‌دلیل تصمیم‌گیری‌های ناکارآمد به سرمایه‌گذاری غیرمولد تبدیل و مجموع این عوامل به یکی از موانع رشد اقتصادی در کشور بدل شده است.

بنابراین، اگر موانع سرمایه‌گذاری و محدودیت‌های فعلی آن به‌درستی شناسایی و با ارائه راهبردهای مناسب، زمینه کاهش ریسک سرمایه‌گذاری فراهم شود، کمک قابل‌توجهی به رشد و توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال در کشور خواهد کرد.

عوامل موثر بر امنیت و توسعه سرمایه‌گذاری باتوجه به ظرفیت‌های موجود نیز در ۶ عامل؛ ثبات اقتصادی، حاکمیت نظم و قانون، کاهش فساد، کیفیت دستگاه اداری و دولت پاسخگو و پرهیز از درگیری‌های داخلی و خارجی خلاصه می‌شوند.

در صورت وجود عوامل یادشده، می‌توان با بهره‌گیری از توان و ظرفیت بخش خصوصی فعال در کشور، شرایط پایداری را برای سرمایه‌گذاری در اقتصادهایی نظیر ایران یا اقتصادهای در حال‌گذار تضمین کرد.

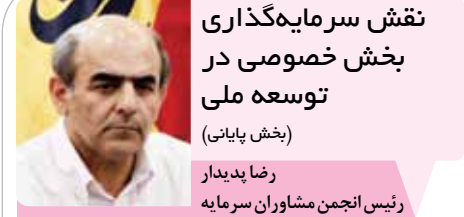
در این بین، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به‌ویژه در عرصه‌های بین‌المللی، میل و رغبت بیشتری برای حضور در این‌گونه بازارها خواهند داشت. این امر به کشورهای میزبان نیز فرصت بهره‌گیری از مزیت‌های نسبی، رشد اقتصادی، اشتغالزایی و دستیابی به دانش و فناوری روز برای تولید کالاهای رقابتی در عرصه بین‌المللی را فراهم می‌آورد.

همچنین به‌منظور کسب بیشترین منفعت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بین‌المللی و همچنین کاهش تهدیدات بالقوه، تامین ثبات سیاسی و امنیت اقتصادی، بهبود زیرساخت‌ها، وضع و اجرای قوانین و مقررات مناسب لازم و ضروری است.

باتوجه به نیاز ساختار اقتصادی ایران به این منابع مالی، دولت‌ها باید زمینه‌های جذب این سرمایه‌ها را فراهم آورند.

این وظیفه به‌طورکلی در ایجاد امنیت اقتصادی و به‌عبارتی، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی خلاصه می‌شود.

لازمه ایجاد امنیت اقتصادی نیز تقویت و فعال ساختن بخش خصوصی و تضمین اجرای قراردادهای از طریق کاهش دیوان‌سالاری و حکمرانی قانون بر تمام امور است.

نقش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در توسعه ملی (بخش پایانی)
رضا پدیدار
رئیس انجمن مشاوران سرمایه

روز گذشته و در شماره نخست این نوشتار به جایگاه بهره‌گیری از توان بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری پرداختیم و در ادامه به موضوع انباشت سرمایه‌های بخش خصوصی به‌لحاظ نظری می‌پردازیم، چراکه به‌لحاظ نظری، سرمایه‌های بخش خصوصی یکی از نیازهای اساسی فرآیند رشد اقتصادی به‌شمار می‌روند که می‌توانند از منابع مالی داخلی (پس‌اندازها) یا خارجی (پس‌انداز و مشارکت مالی در طرح‌های خود) تامین مالی شوند.

باتوجه به نکات پیش‌گفته و نیز کسب تجربیات ملی و بین‌المللی در بهره‌گیری از ظرفیت بخش خصوصی در توسعه ملی کشورها می‌توان به نقش سرمایه در افزایش رشد و توسعه اقتصادی اشاره کرد.

در اصل، با ترکیب بهینه نیروی کار، سرمایه و فناوری در تولید، می‌توان به‌تحرک و رونق سرمایه‌گذاری و بهبود سطح زندگی و در نهایت، رشد اقتصادی فراگیر دست یافت.

در این بین، فقدان سرمایه یکی از علل اصلی گرفتار شدن بسیاری از کشورها در دور باطل توسعه‌نیافتگی بوده و علاوه بر بروز بیکاری گسترده، موجب عقب‌ماندگی سطح تولید ملی می‌شود.

بنابراین، سرمایه نقش مهمی در رشد و توسعه اقتصادی ایفا می‌کند، زیرا این توانایی را دارد که در ترکیب بهینه با نیروی کار و فناوری بخش تولید را به‌حرکت درآورد و با رونق تجارت، زمینه‌های بهبود سطح زندگی و رشد اقتصادی را فراهم آورد.

ایران نیز از شروع فرآیند برنامه‌ریزی و گام نهادن در مسیر توسعه، همواره از کمبود سرمایه‌گذاری در تولید رنج برده و این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که یکی از اهداف اولویت‌دار برنامه‌های پنج‌ساله اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور، رشد سرمایه‌گذاری جدید توسط بخش خصوصی است.

هدفی که عدم‌دستیابی به آن، تحقق بسیاری از اهداف از جمله جذب اشتغال، صادرات غیرنفتی و افزایش درآمد سرانه ملی، کاهش تورم و به‌تبع آن تقویت پول ملی را با مشکلاتی روبه‌رو می‌سازد.

نکته قابل‌توجه این است که در ایران به‌دلیل ریسک بالای اقتصادی، در مقطعی سرمایه‌گذاری کاهش و در نتیجه، اتکا بر سرمایه‌گذاری دولت که گاهی ناکافی بوده، افزایش یافته است.

از سوی دیگر، گاهی سرمایه‌های دولتی به‌دلیل تصمیم‌گیری‌های ناکارآمد به سرمایه‌گذاری غیرمولد تبدیل و مجموع این عوامل به یکی از موانع رشد اقتصادی در کشور بدل شده است.

بنابراین، اگر موانع سرمایه‌گذاری و محدودیت‌های فعلی آن به‌درستی شناسایی و با ارائه راهبردهای مناسب، زمینه کاهش ریسک سرمایه‌گذاری فراهم شود، کمک قابل‌توجهی به رشد و توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال در کشور خواهد کرد.

عوامل موثر بر امنیت و توسعه سرمایه‌گذاری باتوجه به ظرفیت‌های موجود نیز در ۶ عامل؛ ثبات اقتصادی، حاکمیت نظم و قانون، کاهش فساد، کیفیت دستگاه اداری و دولت پاسخگو و پرهیز از درگیری‌های داخلی و خارجی خلاصه می‌شوند.

در صورت وجود عوامل یادشده، می‌توان با بهره‌گیری از توان و ظرفیت بخش خصوصی فعال در کشور، شرایط پایداری را برای سرمایه‌گذاری در اقتصادهایی نظیر ایران یا اقتصادهای در حال‌گذار تضمین کرد.

در این بین، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به‌ویژه در عرصه‌های بین‌المللی، میل و رغبت بیشتری برای حضور در این‌گونه بازارها خواهند داشت. این امر به کشورهای میزبان نیز فرصت بهره‌گیری از مزیت‌های نسبی، رشد اقتصادی، اشتغالزایی و دستیابی به دانش و فناوری روز برای تولید کالاهای رقابتی در عرصه بین‌المللی را فراهم می‌آورد.

همچنین به‌منظور کسب بیشترین منفعت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بین‌المللی و همچنین کاهش تهدیدات بالقوه، تامین ثبات سیاسی و امنیت اقتصادی، بهبود زیرساخت‌ها، وضع و اجرای قوانین و مقررات مناسب لازم و ضروری است.

باتوجه به نیاز ساختار اقتصادی ایران به این منابع مالی، دولت‌ها باید زمینه‌های جذب این سرمایه‌ها را فراهم آورند.

این وظیفه به‌طورکلی در ایجاد امنیت اقتصادی و به‌عبارتی، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی خلاصه می‌شود.

لازمه ایجاد امنیت اقتصادی نیز تقویت و فعال ساختن بخش خصوصی و تضمین اجرای قراردادهای از طریق کاهش دیوان‌سالاری و حکمرانی قانون بر تمام امور است.

ارائه فهرست ۱۳ ابر پروژه پیشران در روزهای آینده

داخلی و بین‌المللی عرضه کرد. در بخش دیگری از این نشست، علی بابایی، مدیرکل دفتر فناوری و نوآوری وزارت صمت، با اشاره به اهمیت تشکیل تشکل برای شرکت‌های بزرگ‌های تک گفت: طبق اساسنامه تشکیل انجمن ملی شرکت‌های دانش‌بنیان، شرکت‌هایی که ۴ ویژگی جدی (۱۰۰ درصد خصوصی باشند، دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صمت باشند، دانش‌بنیان تولیدی نوع یک بوده و در نهایت حد فروش سالانه مشخص داشته باشند) را دارا باشند، می‌توانند وارد این انجمن شوند.

علی‌آبادی با بیان اینکه ارزش‌افزوده در دانش است، گفت: با تغییر و ایجاد ارزش‌افزوده در مواد اولیه می‌توان آنها را با ارزش مالی بیشتری به بازارهای

وزیر صنعت، معدن و تجارت از ارائه فهرست ۱۳ ابر پروژه پیشران طی روزهای آینده خبر داد و اعلام کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در این ابر پروژه‌ها به‌صورت انفرادی یا همکاری تیمی فعالیت کنند.

به‌گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، عباس علی‌آبادی در نشست با اعضای انجمن ملی شرکت‌های دانش‌بنیان، افزود: مقصودمان خلق و نوآوری است، زیرا از مسیر علم و دانش می‌توان به دستاوردهای بزرگ دست یافت. وی بر حمایت کامل از شرکت‌های دانش‌بنیان تاکید کرد و ادامه داد: هیچ‌گونه بن‌بستی در مسیر وجود ندارد و در صورت رسیدن به درهای بسته، باید راه جدیدی را پیدا کرد.

وزیر صمت با تاکید بر اینکه نرخ ارز باید واقعی باشد، خاطرنشان کرد: باید راه را برای شرکت‌های دانش‌بنیان باز کنیم، اما راه دانش‌بنیان بودن را؛ یعنی از شرکت‌های دانش‌بنیانی که راه جدیدی را بیابند و برای مسئله‌ای که هیچ‌کس نمی‌تواند آن را حل کند، راه‌حل مناسبی پیدا کنند، حمایت کرد.

امکان مذاکره با واسطه در نیویورک وجود دارد

عراق برای ما مهم است و معتقدیم حضور تروریست‌ها در منطقه اقلیم شمال عراق خلاف منافع ۲ کشور است. حضور نیروهای تروریستی در مرزهای مشترک به‌هیچ‌وجه برای ایران قابل‌تحمل نیست و دیگر موعده پایانی این توافقنامه است. کنعانی درباره میدان گازی آرش نیز تصریح کرد: وزیر نفت تاکید کرد که از حقوق خود نخواهیم گدازیم و در زمینه موضوعات فنی، چارچوب‌های فنی وجود دارد و روند، دنبال خواهد شد.

به‌برجام وجود داشته باشد، از این فرصت استفاده خواهیم کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه تصریح کرد: علاوه بر این نیز، کماتان خنثی‌سازی تحریم‌ها را با جدیت و به‌موازات مسیر رفع تحریم‌ها ادامه خواهیم داد.

سخنگوی وزارت امور خارجه در زمینه اجرای توافقنامه امنیتی میان ایران و عراق نیز اظهار کرد: دیگر موعده پایان توافق ایران و عراق در ارتباط با حضور تروریست‌ها در خاک عراق است. بر همان مبنا، این نیروها باید خلع سلاح شوند و مقر آنان تخلیه شود. این براساس مبنای توافق ۲ دولت است. براساس اطلاعات بسیاری از مفاد توافق تاکنون انجام شده و برخی از مقرهای گروه‌های تروریستی تخلیه و به اماکن دیگری منتقل شده‌اند.

وی ادامه داد: در این موضوع، گام‌های دیگری در حال انجام است. دولت عراق با جدیت اعلام کرده که به اجرای توافق پایبند است. ما امیدواریم که براساس تعهد و تاکیدات در ملاقات‌ها، دولت عراق این روند را به‌طور کامل در موعده مقرر انجام دهد.

کنعانی افزود: ما خواهان بهترین روابط با دولت و ملت عراق هستیم. امنیت

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: آزادسازی دارایی‌های ایران از انگلیس پس از چندسال توفیق بزرگی بود. بر اثر اقدامات ظالمانه آمریکا و فشارهایی که به برخی شرکای ایران وارد کرده بود، برخی اموال مس‌در کره‌جنوبی مسدود شد و امروز دیگر به‌طور کامل این اموال در اختیار ایران قرار می‌گیرد. سخنگوی وزارت امور خارجه در زمینه نشست مجمع عمومی سازمان ملل اظهار کرد: شب گذشته رئیس‌جمهوری و هیات‌همراه عازم نیویورک شدند و این نشست فرصت خوبی برای گفت‌وگوهای میان ما با اعضای شرکت‌کننده در سطوح مختلف است. رئیس‌جمهوری علاوه بر سخنرانی در مجمع عمومی دیدارهایی با همتایان خود از کشورهای مختلف انجام خواهد داد و در برخی برنامه‌های جانبی هم حضور خواهد داشت. کنعانی گفت: ایران در ارتباط با استیفای حقوق ملت به مسیره‌ای دیپلماتیک پایبند است و برای گفت‌وگو در راستای بازگشت مسئولانه همه طرف‌ها به برجام محدودیتی ندارد و این مسیر را دنبال کرده‌ایم و خواهیم کرد. وی افزود: امکان مذاکره باواسطه در نیویورک وجود دارد. چنانچه در مسیر دیپلماتیک رونه‌ای برای بازگشت همه طرف‌ها

خانه ملت

«هاشمی» وزیر ورزش و جوانان شد

نمایندگان مجلس شورای اسلامی به کیومرث هاشمی برای تصدی وزارت ورزش و جوانان رأی اعتماد دادند. در جلسه علنی روز گذشته، مجلس شورای اسلامی، بررسی رأی‌اعتماد به وزیر پیشنهادی ورزش و جوانان در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گرفت. کیومرث هاشمی با ۱۶۷ رأی موافق، ۵۷ رأی مخالف، ۱۲ رأی ممتنع، یک رأی باطله، از مجموع ۲۳۷ نماینده حاضر رأی اعتماد گرفت و به‌عنوان وزیر ورزش و جوانان انتخاب شد. از جمله سوابق هاشمی در حوزه ورزش می‌توان به «معاون ورزش قهرمانی و حرفه‌ای سازمان تربیت بدنی»، «معاون تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش»، «سرپرست فدراسیون فوتبال»، «رئیس کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران»، «عضو هیات‌رئیس شورای المپیک آسیا»، «نائب رئیس فدراسیون فوتبال مدارس آسیا»، «تمایز و ورزشی جمهوری اسلامی ایران در یونسکو»، «رئیس امور مجامع فدراسیون‌های ورزشی کشور» و همچنین مدیر کل تربیت بدنی در ۲ استان و میدان و یزد اشاره کرد.

پایان بررسی لایحه ساماندهی کولبری در مجلس

در پایان بررسی لایحه ساماندهی تجارت مرزی و کولبری، نمایندگان با ۱۰۰ درصد درآمدهای گمرکی و مالیاتی لایحه ساماندهی تجارت مرزی در هر استان به همان استان موافقت کردند.

نمایندگان مجلس در ادامه رسیدگی به لایحه ساماندهی تجارت مرزی و کالای کولبری و ملوانی با پیشنهاد حجت‌الاسلام علیرضا سلیمی به‌عنوان رفع ایراد نگاشتی در تبصره یک ماده ۳ لایحه ساماندهی تجارت مرزی درباره عبارت «طرف ۶ ماه»، با تغییر به‌صورت «طرف ۶ ماه از زمان ابلاغ قانون»، موافقت کردند. این ماده از لایحه مذکور درباره نحوه تخصیص درآمدهای گمرکی و مالیاتی اجرای این قانون است که به همان استان مرزی پرداخت می‌شود. مازاد بر آن هم به اشتغالزایی استان مرزی تخصیص داده می‌شود. سپس حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نماینده مردم شاهین‌شهر در مجلس در بررسی تبصره ۲ ماده ۳ لایحه ساماندهی تجارت مرزی و کالای کولبری و ملوانی پیشنهاد داد تا وزارت اقتصاد نیز به جمع دستگانه‌های کنترل تجارت مرزی به دستگانه‌های امنیتی و اطلاعاتی و انتظامی افزوده شود.

حاجی‌دلیگانی در پیشنهاد دیگری در هنگام بررسی تبصره ۳ ماده ۳ لایحه دوفوریتی ساماندهی تجارت مرزی و کالای کولبری و ملوانی اعلام کرد: در این تبصره هیچ برنامه مصوبی اعلام نشده و کلی‌گویی شده است، بنابراین پیشنهاد می‌دهم به‌جای واژه دولت، وزیر اقتصاد را مسئول پاسخگویی و نظارت بر اجرای قانون (بعد از تأیید و ابلاغ) تعیین کنیم. همچنین، در این لایحه مدت زمان برای تهیه برنامه اجرایی زمان چهارماهه تعیین شود. ضمن اینکه به‌جای عبارت در پایان ۵ سال از اجرای قانون، برنامه زمان‌بندی سالانه به‌صورت درستی مشخص کنیم.

حاشیه‌های رأی اعتماد به وزیر ورزش و جوانان در مجلس
عکس: ایرنا

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostareh.news

آینده صنعت ریلی در ۵ کشور دنیا

یکی از مهم‌ترین پرسش‌هایی که برای هر صنعتی وجود دارد، وضعیت آینده آن صنعت است. صنعت حمل‌ونقل ریلی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین وسایل حمل‌ونقل در جهان، از این جمع مستثنا نیست. اگر به این مسئله فکر کرده باشیم که راه‌آهن در آینده چه شکلی خواهد داشت، شاید بهتر باشد به کشورهای نگاه کنیم که در این حوزه پیشتاز هستند. وقتی صحبت از کارآیی، سرروقت رسیدن و عدم‌تاخیر، فناوری، تعداد مشتریان و رضایت از مشتری در میان باشد، ۵ کشور وجود دارند که پیشتاز و سرآمد کشورهای دیگر به‌شمار می‌روند. صنعت ریلی این کشورها به‌اندازه‌ای خوب است که بررسی آنها همانند نگریستن به آینده است.

گزارش ریل‌وی اینویشن به بررسی ۵ کشور مهم در صنعت ریلی یعنی هنگ‌کنگ، ژاپن، سنگاپور، سوئیس و اسپانیا می‌پردازد:

هنگ‌کنگ؛ سودآوری همراه با خدمات مناسب

باید ببینید تا باور کنید سیستم حمل‌ونقل عمومی هنگ‌کنگ چقدر خوب عمل می‌کند. شرکت MTR به‌بهبود حمل‌ونقل ریلی دست‌زده است. این شرکت با برقراری هزینه‌های اندک برای مشتریان و فراهم آوردن تسهیلاتی برای خرید بلیت‌ها، توجه بسیار زیاد به نظافت و تمیزی و نشانه‌گذاری‌های مناسب، توانسته چهره موفقی از خود نشان دهد. وای‌فای رایگان در تمام ۹۳ ایستگاه آن ارائه شده و دسترسی به ویلچر نیز در آن به‌خوبی موجود است.

علاوه بر آن، شرکت MTR هنگ‌کنگ، به‌شدت وقت‌شناس است و ۹۹.۹ درصد قطارهای مترو آن سرروقت حرکت و در روز حدود ۶.۴۵ میلیون مسافر را منتقل می‌کنند. باوجود هزینه‌های اندک دریافتی از مشتریان، شرکت ام‌تی‌آر هنگ‌کنگ، یکی از سودآورترین سیستم‌های مترویی در سراسر جهان محسوب می‌شود که نرخ بازگشت کرایه آن، یعنی بخشی از هزینه‌های عملیاتی که با کرایه‌های پرداخت‌شده از سوی مشتریان برآورده می‌شود، ۱۸۶ درصد است.

ژاپن؛ پیشتاز در سرعت

راه‌آهن در ژاپن قابل‌اطمینان، بدون تاخیر و سریع است. با این حال چند دلیل وجود دارد که راه‌آهن ژاپن را در صدر بهترین راه‌آهن‌های جهان قرار می‌دهد. شبکه قطار پرسرعت شین‌کانزن در ژاپن سریع‌ترین شبکه ریلی در جهان است. این شبکه با استفاده از فناوری‌های پیشرفته در آوریل ۲۰۱۵ به رکورد سرعت ۶۰۳ کیلومتر در هر ساعت دست‌یافت. راه‌آهن ژاپن همچنین یکی از شلوغ‌ترین راه‌آهن‌ها در جهان نیز هست و حجم افرادی که این راه‌آهن منتقل می‌کند، بسیار زیاد است. ژاپن با داشتن بیش از ۲۷ هزار کیلومتر راه‌آهن در سراسر آن کشور، در فاصله ۲۰۱۴-۲۰۱۳ حدود ۷.۳ میلیارد مسافر را جابه‌جا کرده بود.

در مقایسه با آن، با ۴۰ هزار کیلومتر راه‌آهن آلمان تنها ۲.۲ میلیارد مسافر را در سال منتقل می‌کند. ۴۶ مورد از ۵۰ ایستگاه شلوغ جهان در ژاپن قرار دارند و خط اصلی شین‌کانزن که شهرهای توکیو و اوزاکا را به هم متصل می‌کند، شلوغ‌ترین خط ریلی پرسرعت در جهان است. این پیشرفت در ژاپن با همکاری گروه راه‌آهن ژاپن شامل ۷ شرکت خصوصی که با یکدیگر کار می‌کنند تا خدماتی پیشتاز در جهان ارائه کنند، محقق شده است.

سنگاپور؛ قدرتمند در زیرساخت‌های ریلی
براساس گزارش‌های مجمع جهانی اقتصاد، سنگاپور یکی از کشورهای برتر جهان در حوزه زیرساخت است؛ بنابراین جای شگفتی نیست که شرکت ام‌تی‌آر این کشور عملکردی بسیار خوب داشته باشد. این شرکت بیش از ۱۰۰ ایستگاه در سراسر این کشور دارد و روزانه ۲.۶ میلیون مسافر را جابه‌جا می‌کند.

سوئیس؛ برخوردار از سبزترین راه‌آهن
سوئیس نیز در صنعت ریلی عملکردی فوق‌العاده دارد. بیش از ۹۹ درصد شبکه ریلی این کشور الکتریکی شده که راه‌آهن آن را در میان سبزترین خطوط ریلی در جهان قرار داده است.

سوئیس یکی از مترآم‌ترین شبکه‌های ریلی را نیز در جهان دارد. پوشش گسترده ریلی، به همراه یکپارچگی زیاد آن با سایر وسایل حمل‌ونقل، سوئیس را در میان بزرگ‌ترین کاربران ریلی در جهان قرار داده است. هر شهروند این کشور در سال به‌طور متوسط ۲ هزار و ۴۴۹ کیلومتر ریل استفاده می‌کند.

اسپانیا؛ طولانی‌ترین و باکیفیت‌ترین شبکه ریلی

خطوط ریلی اسپانیا نیز از کیفیت بالایی برخوردارند. با این حال، این کشور از نظر قطارهای پرسرعت وضعیت ویژه‌ای دارد و با ۳۱۰۰ کیلومتر، طولانی‌ترین شبکه خطوط پرسرعت را در اروپا به خود اختصاص داده و در جهان نیز از این نظر دوم است. علاوه بر سرعت بالای ۳۰۰ کیلومتر، سرروقت بودن آنها نیز بسیار خوب است و ۹۹ درصد از خدمات آن به‌موقع می‌رسند. یکی از خطوط ریلی در اسپانیا که مادرید را به بارسلون وصل می‌کند، با ۶۰۰ کیلومتر در ساعت، سرعت دارد و مسافران آن، این مسیر را در مدت دو ساعت و نیم طی می‌کنند.

در بررسی تحقق برنامه‌های توسعه ریلی کشور مطرح شد

حمل‌ونقل ریلی، جامانده از برنامه‌های توسعه

عکس: آینا فریدی

است؛ روندی که برای حمل‌بار، نه‌تنها افزایشی نبوده، بلکه مسیر کاهشی را در پیش گرفته است. این وضعیت در حالی است که مدیرعامل شرکت راه‌آهن وعده شکستن رکوردهای جابه‌جایی بار و مسافر را داده بود که طی دو سال اخیر در حوزه بار، این وعده محقق نشده است. به گزارش تین‌نیوز، کارشناسان معتقدند علاوه بر مدیریت فعلی این حوزه، نداشتن نقشه راه برای توسعه سیستم

آمارهای ارائه‌شده از سوی شرکت راه‌آهن نشان می‌دهد در دو سال اخیر گرچه جابه‌جایی مسافر افزایش یافته، اما حمل‌بار توسط سیستم ریلی، کاهش ۱۲ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۹ داشته است. خلاف هدف‌گذاری ۲۰ درصدی برنامه ششم توسعه برای حمل‌مسافر و ۳۰ درصدی برای حمل‌بار، سهم حمل‌ونقل ریلی از جابه‌جایی مسافر در کشور به ۱۷ درصد و از حمل‌بار نیز به ۸ درصد رسیده

کاهش جابه‌جایی بار و افزایش حمل‌ونقل مسافری

شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهد حمل‌بار توسط حمل‌ونقل ریلی کشور از سالانه ۲۳.۱ میلیون تن در سال ۱۳۹۰ به ۵۰.۶ میلیون تن تا انتهای سال ۱۳۹۹ رسیده بود که این میزان در سال ۱۴۰۰ به ۴۶.۹ میلیون تن و در سال ۱۴۰۱ به ۴۴.۴ میلیون تن رسیده است. این مقدار کمترین میزان جابه‌جایی بار توسط حمل‌ونقل ریلی از سال ۱۳۹۵ تاکنون بوده است. اما کاهش حمل‌بار توسط حمل‌ونقل ریلی در سال ۱۴۰۲ نیز ادامه داشته و طبق آمارهای شرکت راه‌آهن، در ۲ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ حالی ۷.۸ میلیون تن بار جابه‌جاشده که این میزان در ۲ ماهه سال‌های ۱۳۹۶ تاکنون کمترین مقدار جابه‌جایی بار است. همچنین جابه‌جایی بار در ۲ ماهه نخست ۱۴۰۲ نسبت به ۲ ماهه نخست ۱۴۰۰ کاهش ۱۱.۴ درصدی دارد.

در همین حال آمارهای شرکت راه‌آهن نشان می‌دهد در ۲ ماهه نخست امسال سیستم حمل‌ونقل ریلی گرچه در حوزه بار موقف به افزایش جابه‌جایی بار نشده، اما در حوزه مسافری با افزایش جزئی در جابه‌جایی‌ها روبه‌رو شده است. طبق این آمارها، در ۲ ماهه نخست امسال ۵.۳ میلیون نفر مسافر در سیستم حمل‌ونقل ریلی

حمل‌ونقل ریلی در برنامه ششم توسعه

در برنامه ششم توسعه نیز به موضوع حمل‌ونقل ریلی به‌طور گسترده‌تری و به معافیت‌های مالیاتی قابل‌توجهی برای توسعه حمل‌ونقل ریلی توسط بخش خصوصی توجه شده بود. همچنین در بند الف ماده ۵۷ این قانون آمده بود: «دولت مکلف است به‌منظور تکمیل و اجرای طرح‌های (پروژه‌های) حمل‌ونقل ریلی، دوخطه کردن مسیرها و احداث خطوط برقی و سریع‌السیر، علاوه بر مشارکت‌های دولتی - خصوصی و افزایش اعتبارات این حوزه در بودجه سالانه، یک درصد منابع حاصل از فروش نفت و گاز سهم دولت را در قالب بودجه سالانه به وزارت راه و شهرسازی اختصاص دهد تا طرح‌های حمل‌ونقل ریلی با اولویت مناطق کمتر توسعه‌یافته اجرا شود.»

در بند «ب» ماده ۵۷ نیز دولت یک هدف‌گذاری عجیب‌وغریبی

نگهداشت شبکه ریلی، نیازمند سالانه ۶ هزار میلیارد تومان بودجه

واگذارشده به این حوزه از محل طرح‌های عمرانی مرتبط با بهسازی و نوسازی در سال ۱۴۰۱ است. علاوه بر نگهداری و تعمیرات خطوط شبکه، ریلی براساس تجربیات فنی و شرایط بهره‌برداری کشور خطوط ریلی هر ۱۵ سال یکبار نیازمند بهسازی هستند و هر ۴۰ سال یکبار نیز به بازسازی نیاز دارند. هزینه هر کیلومتر بهسازی خطوط ریلی معادل ۳ میلیارد تومان و هزینه هر کیلومتر بازسازی برابر ۱۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ برآورد شده است. با توجه به طول خطوط اصلی شبکه ریلی باید سالانه ۸۰۰ کیلومتر بهسازی و ۳۰۰ کیلومتر بازسازی صورت پذیرد. این در حالی است که طی دهه گذشته به‌دلیل عدم‌تکافوی اعتبارات موردنیاز، به‌طور میانگین سالانه ۱۴۰ کیلومتر عملیات بهسازی و ۱۲۰ کیلومتر بازسازی انجام‌شده در واقع در هر سال ۶۶۰ کیلومتر عقب‌ماندگی بهسازی (۸۳ درصد) و ۱۸۰ کیلومتر عقب‌ماندگی بازسازی (۶۰ درصد) وضعیت شبکه ریلی به تکالیف انباشته اضافه شده است. طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، یکی از مهم‌ترین دلایل وضعیت بحرانی کیفیت شبکه حمل‌ونقل ریلی کشور، وقوع آسیب‌های انباشته ناشی از عدم‌اقدام به‌موقع در سنوات گذشته است که اهمیت توجه به بحث نگهداشت و ضرورت تأمین مالی به‌موقع را نشان می‌دهد.

عدم کارآیی طرح‌ها

مشکلات سیستم حمل‌ونقل ریلی به همین جاها ختم نمی‌شود، چراکه براساس گزارش بازوی پژوهشی مجلس، باوجود اینکه اغلب طرح‌هایی که در چند سال اخیر به بهره‌برداری رسیده، مراکز استان‌های مهم را به شبکه ریلی متصل کرده یا مسیر ترانزیتی بوده‌اند، اما ظواهر امر حاکی از عدم‌کارآیی لازم در برخی از این طرح‌ها و نبود توصیه اقتصادی در کوتاه‌مدت است. اگرچه اتصال مراکز استان‌ها و بهره‌مندی هموطنان از شبکه ریلی از اهداف

ریلی و تلنبار شدن هزینه‌های نگهداشت از سال‌های قبل، عامل ایجاد مشکلات فعلی است. نگاهی به لایحه برنامه هفتم توسعه نیز نشان می‌دهد دولت قصد دارد شرکت راه‌آهن را از بنگاهداری و تصدی‌گری، به سمت تنظیم‌گری و مدیریت این حوزه ببرد؛ موضوعی که به اعتقاد کارشناسان اگر با دقت انجام شود، یک تغییر اساسی در توسعه حمل‌ونقل ریلی کشور رخ خواهد داد.

کشور جابه‌جا شده که رشد ۲۰.۴ درصدی نسبت به دوامه ۱۴۰۱ داشته است. بررسی جابه‌جایی سالانه مسافر در سیستم حمل‌ونقل ریلی کشور نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۰ مسافران جابه‌جاشده توسط

این سیستم ۲۸.۶ میلیون نفر بوده که این تعداد تا سال ۱۳۹۸ با نوساناتی، بار دیگر به ۲۸.۶ میلیون نفر برگشته است. با شیوع کرونا و ایجاد محدودیت‌های بهداشتی، طی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ مسافران قطار به ۱۱ و ۲۰.۷ میلیون نفر کاهش یافته، اما در سال ۱۴۰۱ این تعداد به ۲۹.۷ میلیون تن رسیده که رشد ۳.۸ درصدی نسبت به سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۰ دارد.

در مجموع اگر افزایش جابه‌جایی مسافر توسط حمل‌ونقل ریلی همچون دوامه نخست باشد شاید این سیستم حمل‌ونقلی بتواند در جابه‌جایی مسافر رقم جدیدی را به ثبت برساند، اما آن‌طور که آمارها نشان می‌دهد، طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ اتفاق چندانی در حوزه ریلی رخ نداده است.

را انجام داده بود. طبق این بند، تا انتهای برنامه باید به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که سهم حمل‌ونقل ریلی بار حداقل به ۳۰ درصد و سهم حمل‌ونقل ریلی مسافر حداقل به ۲۰ درصد برسد. این در حالی است که بررسی آمارها نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۶ سهم حمل‌ونقل ریلی از بار جابه‌جاشده ۹.۸ درصد و از مسافر جابه‌جاشده ۱۳.۷ درصد بوده است. فارغ از هدف‌گذاری غیرواقعی برنامه ششم در حوزه باری، آمارهای عملکرد نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۶ حمل‌ونقل ریلی سهم ۹.۸ درصدی از جابه‌جایی بار در کشور داشته که این میزان تا سال ۱۳۹۹ به ۹.۲ درصد، در ۱۴۰۰ به ۸.۵ و در ۱۴۰۱ به ۸ درصد و در بخش مسافری نیز سهم حمل‌ونقل ریلی از ۱۳.۷ درصد در ۱۳۹۶ به ۱۶.۸ درصد تا سال ۹۸ و به ۱۷ درصد در سال ۱۴۰۱ رسیده است.

برنامه‌ریزی حمل‌ونقل است، لیکن با توجه به محدودیت‌های تأمین مالی اولویت تخصیص اعتبار طرح‌های ریلی باید براساس رشد اقتصادی، میزان بار ریل پسند، ملاحظات آمایش سرزمین و اولویت‌های ترانزیتی کشور تعیین شود. درحال‌حاضر بسیاری از طرح‌های موجود در قانون بودجه فاقد توجهی بوده و صرفاً باعث اتلاف منابع کشور می‌شود. این گزارش نشان می‌دهد از مهم‌ترین دلایل عدم‌افزایش سهم حمل‌بار و مسافر در شبکه ریلی می‌توان به کمبود زیرساخت کمبود ناوگان و بهره‌وری پایین خطوط ریلی موجود، عدم اجرای ظرفیت‌های قانونی موجود سیاست‌های تعرفه‌ای و هزینه‌ای غیراقتصادی، عدم‌تناسب بین فرآگیر بودن شبکه ریلی در مقایسه با جاده‌ای، یارانه‌های پنهان سوخت در حمل‌جاده‌ای و عدم‌تحقق همزمان الزامات ناوگانی و زیرساختی اشاره کرد. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس بیان می‌دارد ارتقای وضعیت شبکه حمل‌ونقل ریلی در کشور همواره با مشکلات اساسی همچون کمبود اعتبارات، بی‌توجهی به دسترسی تمام‌بندار به راه‌آهن، فرسودگی و افزایش خرابی زیرساخت‌ها و ناوگان ریلی، افزایش نرخ ارز و هزینه بالای تأمین منابع مالی و ماشین‌آلات به‌دلیل تحریم‌ها روبه‌رو است.

سخن پایانی

بسیاری از کارشناسان معتقدند با وجود صرف تلاش و هزینه بسیار در حوزه حمل‌ونقل ریلی، به‌دلیل فقدان نقشه راه مشخص و وجود یارانه‌های پنهان سوخت در حوزه حمل‌ونقل جاده‌ای، موفقیت قابل‌قبولی کسب نشده است. از سوی دیگر به‌دلیل افزایش هزینه طرح‌ها و بازدهی پایین، سهم حمل‌ونقل ریلی در سال‌های اخیر نه‌تنها در سید حمل‌ونقل کشور افزایش مطلوبی نداشته، بلکه کاهش نیز یافته است.

بررسی وضعیت از مشکلات حمل و نقل ریلی نشان داد

شبکه ریلی در انحصار دولت

عکس: آیدیا فریدی

صنعت حمل و نقل از جمله صنایعی است که در ارتباط مستقیم با همه بخش‌های اقتصادی قرار دارد و شرایط حاکم بر آن، اثرات قابل توجهی روی بازار می‌گذارد. در واقع حوزه حمل و نقل پیشران اقتصادی است و توجه به نیازهای این صنعت باید در اولویت برنامه‌های اقتصادی و قانون‌گذاری کشور باشد. در میان انواع حمل و نقل، حمل و نقل ریلی در ایران یکی از روش‌های مهم و حیاتی برای انتقال مسافر و بار است. با این حال، این صنعت با چالش‌هایی مانند زیرساخت ناکافی، عدم توسعه شبکه، قطارهای قدیمی و کمبود سرمایه‌گذاری مواجه است که می‌تواند تأثیر مستقیمی بر عملکرد آن داشته باشد. به بهانه برگزاری بزرگ‌ترین رویداد صنعت ریلی کشور که قرار است از ۴ تا ۷ مهر ۱۴۰۲ در محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران برپا شود، مشکلات حمل و نقل ریلی کشور را از کارشناسان این حوزه جویا شده که در ادامه می‌آید.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

سهام‌اندک حمل ریلی نتیجه سیاست‌های غلط

محمد جواد شاهجویی
کارشناس حوزه حمل و نقل

در دسترس نبودن اطلاعات و داده‌های آماری در اغلب بخش‌های اقتصادی معضلی است که تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری و در ادامه اظهار نظر درست درباره این بخش‌ها را با مشکل مواجه می‌کند.

در بخش حمل و نقل ریلی هم آمار دقیقی در دست نداریم، اما از روی میزان آماده‌به‌کاری و اطلاعاتی که راه‌آهن از سن وسایل نقلیه ناوگان ریلی منتشر می‌کند، می‌توان به یک آمار تقریبی رسید. به عنوان مثال در حال حاضر عدد آماده‌به‌کاری لکوموتیو به ۵۰ درصد رسیده که نشان می‌دهد ۴۶ درصد لکوموتیوها فارغ از اینکه سن آنها چه میزان است، در حال حاضر نمی‌توانند خدمات‌رسانی کنند.

برخی از این لکوموتیوها فرسوده و ناکارآمد هستند و برخی دیگر، نیاز به تعمیر و تعویض قطعات دارند. در حوزه واگن، غیر از واگن‌های بخش مسافری، چندان با موضوع فرسودگی مواجه نیستیم، البته واگن‌های باری، حتی اگر فرسوده هم باشند با تغییر مثلا بوزی و چرخ و محور می‌توانند به فعالیت ادامه دهند، چون قطعات خیلی خاصی ندارند.

واگن باری یک شاسی قابل تعمیر دارد که فرسودگی آن خیلی مهم نیست و اگر قطعات متحرک مانند بوزی و محور بازسازی شود، جلوی حوادث ناشی از عمر زیاد یک واگن گرفته می‌شود.

فرسودگی در این بخش در حوزه‌های مختلف با هم متفاوت است. در حوزه مسافری، چالش فرسودگی را داریم، اما در حوزه بار، مشکل قابل توجهی در این زمینه نداریم.

اساسا نباید از ریل برای حمل مسافر در مسافت‌های طولانی استفاده کنیم؛ عکس آن چیزی که در این سال‌ها در کشور شاهد آن بودیم. اگر بررسی کنیم، میانگین سفرهای ریلی در جهان ۹۵ تا ۱۰۰ کیلومتر و در کشور ما حدود ۶۰ کیلومتر است؛ یعنی ما در سفرهای طولانی از ریل استفاده می‌کنیم و این اشتباه است.

اگر رویکرد ما در حوزه ریلی حمل مسافر است، نیاز زیادی به خرید واگن مسافربری داریم، اما اگر رویکرد مسافران در مواجهه با حمل ریلی، حمل بار باشد که درست هم همین است، خیلی نیازی به نوسازی در این بخش نداریم.

در این میان کشور با چالش‌های مربوط به تحریم‌ها هم مواجه بوده و نمی‌توان تأثیر تحریم‌ها را بر بخش حمل و نقل نادیده گرفت. تحریم‌ها بر ناوگان حمل بار کشور و تأمین قطعات و تجهیزات موردنیاز در این بخش نیز تأثیرگذار بوده است. در حوزه مسافری، باری و لکوموتیو تأثیر تحریم‌ها در تأمین قطعات و تجهیزات، متفاوت است.

در حوزه واگن‌های مسافربری در تأمین قطعات چالش داریم که البته جدی نیست، اما در بخش باری اصلا چالشی وجود ندارد، چون قطعات موردنیاز این بخش را در داخل تولید می‌کنیم.

در حوزه لکوموتیو هم به حدود ۸۰ درصد داخلی‌سازی رسیده‌ایم و تحریم‌ها در نوسازی بخش ریلی خیلی تأثیرگذار نیست. البته اگر پیامدی برای این بخش داشته تاکنون تأثیر خود را گذاشته است.

مشکل اصلی در این حوزه، کمبود نقدینگی و جریان مالی است. به واسطه سیاست‌گذاری‌های غلط و اینکه اجازه نمی‌دهند بخش خصوصی سرمایه‌ای وارد این حوزه کند، دچار مشکل هستیم، به همین دلیل در بخش‌هایی که نیاز است، نوسازی اتفاق نیفتاده است.

در کشورهای پیشرفته سهم حمل ریلی در حمل و نقل بسیار بالاست و سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی به این بخش اختصاص داده می‌شود، اما متأسفانه سیستم ریلی سهم زیادی در حمل بار در کشور ندارد و در نهایت ۱۰ درصد سهم داشته باشد.

در کشور ما، طبق بررسی‌ها و شاخص‌های مربوط، حدود ۱۳ درصد نرخ تمام‌شده هر محصول مربوط به حمل و نقل است، در حالی که این عدد در دنیا به طور میانگین ۶ تا ۷ درصد است.

باید این موضوع را به طور جدی مورد توجه قرار دهیم و موانع را برداریم و روی توسعه حمل ریلی در کشور متمرکز شویم تا از ظرفیت‌های کشور در این بخش استفاده کنیم.

تأثیر ۱۳ درصدی هزینه حمل بر نرخ تمام‌شده، نه به خاطر کمبودهای حوزه حمل و نقل، بلکه به خاطر کم استفاده کردن ما از دارایی‌های موجود است؛ یعنی اگر بتوانیم با استفاده از همین تجهیزاتی که فعلا داریم، بهره‌وری در این بخش را به نرم جهانی برسانیم و بتوانیم بهتر از آنها استفاده کنیم، این عدد به همان میانگین جهانی ۶ تا ۷ درصد خواهد رسید. پس مشکل ما تجهیزات و ملزومات نیست؛ مشکل در بهره‌برداری هم در حوزه جاده‌ای و هم در حوزه ریلی است. بهره‌وری ما در حوزه حمل جاده‌ای، نصف نرم جهانی و در حوزه ریلی، یک‌سوم میانگین جهانی است.

اگر بتوانیم در سیستم حمل و نقل بار کشور مدیریت بهتر و بهره‌وری بالاتری داشته باشیم، عملا می‌توانیم شاخص‌های حمل و نقل کشور را به میانگین جهانی نزدیک‌تر کنیم و هزینه تمام‌شده کالاها را پایین بیاوریم که در نهایت به نفع مصرف‌کننده نهایی خواهد بود.

شرکت راه‌آهن صرفا تنظیم‌گر باشد

کمیسیون در این زمینه داشت، این پیشنهاد را به مجلس دادیم که نهادی به عنوان نهاد تنظیم‌گر برای حمل ریلی کشور تعیین شود. ظاهرا براساس مکاتبات و نشست‌هایی که برگزار شده هم به‌تازگی از سوی وزارت راه و شهرسازی متن اولیه برای ایجاد دستگاه تنظیم‌گر یا رگلاتور بخش ریلی در کشور که راه‌آهن هم زیرمجموعه آن نهاد به شمار می‌رود نوشته شده است. به هر حال به نهاد تنظیم‌گر در حوزه حمل و نقل ریلی نیاز داریم و باید سریع‌تر این موضوع را عملیاتی کنیم.

حسینی در ادامه با اشاره به مشکلات حمل و نقل ریلی در کشور اظهار کرد: از یک‌سو به دلیل اینکه حمل و نقل ریلی در حوزه فعالیت شرکت راه‌آهن است که هم بهره‌بردار و هم تنظیم‌کننده این حوزه را در اختیار دارد، انحصار به وجود آمده و از سوی دیگر، چون شرکت راه‌آهن دولتی است به دلیل مشکلات و پیچیدگی‌های نظام اداری دولتی، عملا آنچه مورد انتظار بخش تجاری کشور است را نمی‌تواند برآورده کند، به همین دلیل هم نمی‌تواند سهم بالایی در حمل و نقل بار داشته باشد و ارتقا یابد.

با این حال براساس بررسی انجام‌شده با همین امکانات موجود و زیرساختی که راه‌آهن کشور دارد و البته با تغییرات اندکی در فرآیندها می‌توان سهم آن را در حمل بار دو برابر کرد. تأکید می‌کنم با همین شرایط بدون نیاز به کار خارق‌العاده‌ای می‌توان سهم حمل ریلی را افزایش و آن را توسعه داد. پیگیری این رویکرد می‌طلبد که راه‌آهن دولتی، نرسیده‌ایم. البته دولت سرمایه‌گذارهای خوبی در ایجاد زیرساخت‌های حمل و نقل ریلی انجام داده و همچنان هم برنامه‌های خوبی در این زمینه دارد. از جمله برنامه‌های انجام‌شده یا در دست انجام دولت می‌توان به ایجاد خط راه‌آهن زاهدان به چابهار، رشت به آستارا، رشت به بندر کاسپین و شلمچه به بصره

علی حسینی، رئیس کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق بازرگانی ایران درباره مشکلات ساختاری حمل و نقل ریلی به **سنت** گفت: براساس آخرین آمار مربوط به حمل و نقل ریلی تا پایان سال ۱۴۰۰ حدود ۵۰۰ میلیون تن حمل بار با کامیون و ۵۰ میلیون تن هم با ریل داشته‌ایم؛ یعنی تقریبا ۱۰ درصد از حمل بار داخل کشور با ریل انجام می‌شود که بسیار اندک است. براساس اعلام راه‌آهن از این ۵۰ میلیون تن در سال ۱۴۰۱ حدود ۲ تا ۳ میلیون تن بارهای ترانزیتی یا صادراتی بوده است.

حسینی ادامه داد: براساس پژوهش‌هایی که در این زمینه انجام دادیم به این نتیجه رسیدیم که شرکت راه‌آهن در ایران به عنوان یک شرکت که هیأت مدیره و مدیرعامل دارد و جزو شرکت‌های دولتی به‌شمار می‌رود، طبق قوانین و مقرراتی که از گذشته بوده در بازار کشور ما هم یک شرکت بهره‌بردار است و هم به دلیل اینکه مدیرعامل راه‌آهن معاون وزیر راه و شهرسازی است، تنظیم‌گر بازار حمل ریلی محسوب می‌شود؛ یعنی با توجه به سرمایه‌های هنگفتی که در دست شرکت راه‌آهن قرار دارد، این شرکت هم تنظیم‌گر است و هم بهره‌بردار و عملا بخش خصوصی خیلی نتوانسته به حوزه حمل ریلی ورود کند و در نتیجه این بخش رشد چندانی نداشته است. وی خاطر نشان کرد: اینکه شرکت راه‌آهن هم تنظیم‌گر سیاست‌های حمل و نقل ریلی است و هم بهره‌بردار آن، مانع از رشد حمل ریلی شده و این رویکرد مستقیم روی مدیریت بهینه راه‌آهن تأثیر گذاشته است.

حدود ۱۵، ۱۴ سال گذشته قانونی به نام «قانون دسترسی» در مجلس شورای اسلامی تصویب شد. نمایندگان مجلس در این قانون تصویب کرده بودند که راه‌آهن باید امکاناتش مانند لکوموتیوها، واگن‌ها و... را به بخش خصوصی واگذارد و درباره حمل و نقل ریلی صرفا تنظیم‌گری کند، اما با وجود اینکه مدت‌زمان زیادی از تصویب این قانون گذشته، شرکت راه‌آهن به دلیل تضاد منافع در این راستا گامی برنداشته و اقدامی انجام نداده است.

ضرورت ایجاد نهاد تنظیم‌گر

کارشناس حوزه حمل و نقل ادامه داد: براساس مطالعاتی که

بهره‌وری به شدت پایین است

علی ضیایی، کارشناس حوزه حمل و نقل نیز درباره چالش‌ها و مشکلات این بخش به **سنت** گفت: اصلی‌ترین مشکل راه‌آهن ایران این است؛ به دلایلی که در ادامه مطرح خواهیم کرد، تقریبا از بطن اقتصاد ایران خارج شده و نقشی که باید را ندارد. اصلی‌ترین مشکل راه‌آهن ایران، موضوع بهره‌وری است. راه‌آهن کشورمان بهره‌وری به شدت پایینی دارد و با توجه به نگاه معدنی و جغرافیای ژئوپلیتیکی ایران که یک جغرافیای وسیع است و وجود منابع معدنی قابل توجه در داخل کشور که نیازمند حمل هستند، این وسعت بالا هم به صورت کلی ایجاب می‌کند که بسیاری از کالاها در مسافت‌های طولانی جابه‌جا شوند که این نقش به‌طور اختصاصی بر عهده راه‌آهن است.

با این حال راه‌آهن به دلیل بهره‌وری پایینی که دارد، قادر نیست این کالاها را حمل کند. اصطلاحا کالاها ریل‌پسندی که در کشور وجود دارد، لزوما توسط راه‌آهن حمل نمی‌شود و بخش قابل توجهی از آنها از طریق جاده حمل می‌شوند. شاید بتوان گفت راه‌آهن به‌سختی یک‌سوم کالاها را کاملاً ریل‌پسند را داخل کشور حمل می‌کند.

بهره‌وری پایین منجر به سرعت بازرگانی بسیار پایین می‌شود. کالا بسیار دیر می‌رسد و رسیدن کالا به مقصد ۱۰ تا ۱۵ برابر حمل جاده‌ای زمان می‌برد. عدم‌اطمینان از زمان رسیدن کالا به مقصد، حتی با پذیرفتن زمان طولانی حمل، اینکه نمی‌دانیم کالا چه زمانی به‌دست صاحب کالا می‌رسد، تمام اینها بهره‌وری پایین راه‌آهن کشورمان را رقم‌زده است. این اتفاق باعث می‌شود صاحبان کالا اقبالی به استفاده از راه‌آهن برای حمل کالاهاشان نداشته باشند و راه‌آهن که براساس اسناد بالادستی دست‌کم باید ۳۰ درصد از بار داخل کشور را حمل کند، نهایتاً ۸ تا ۹ درصد و اگر کالاهای جاده‌ای بدون بارنامه را محاسبه کنیم شاید بتوان گفت ۴ تا ۵ درصد از کل بار حمل‌شده در کشور را حمل می‌کند و این یعنی اینکه یک گپ بزرگ نسبت به اهداف از پیش تعیین‌شده در این بخش داریم.

اشاره کرد. همه اینها برنامه‌های خوبی است، اما به‌دلیل مشکلاتی که در ساختار سیاست‌گذاری و مدیریتی راه‌آهن وجود دارد، اینکه انتظار داشته باشیم سهم راه‌آهن دست‌کم به دو برابر افزایش یابد، بسیار زمان‌بر خواهد بود.

شرکت راه‌آهن فقط سیاست‌گذار باشد

حسینی در پایان با بیان اینکه باید هرچه سریع‌تر برای رفع مشکلات ساختاری در حوزه ریلی وارد عمل شویم، گفت: پیشنهاد اصلی ما این است که نهاد تنظیم‌گر به‌سرعت تشکیل شود و راه‌آهن را از این شرایط متناقض خارج کند. راه‌آهن مانند سایر بخش‌های حمل و نقل یا باید تنظیم‌گر باشد یا بهره‌بردار به‌عنوان نمونه در بخش هوایی شرکت سازمان هواپیمایی کشوری صرفا تنظیم‌کننده فعالیت‌های این بخش است. این سازمان، هواپیمایی در اختیار ندارد و فقط سیاست‌گذار شرکت‌های هواپیمایی است یا در بخش دریایی، سازمان بنادر همین نقش را ایفا می‌کند. سازمان راهداری این نقش را در بخش حمل و نقل زمینی بر عهده دارد. این سازمان‌ها کامیون، هواپیما یا کشتی ندارند. آنها صرفا سیاست‌گذاری می‌کنند، نسبت به شرکت‌هایی که در حال انجام فعالیت‌های حمل و نقلی در بخش‌های هوایی زمینی و دریایی هستند، نگاه حاکمیتی دارند. این موضوع هنوز در حوزه راه‌آهن اتفاق نیفتاده است.

شرکت راه‌آهن هم سیاست‌گذار است و هم بهره‌بردار جایی باید اینها از هم تفکیک و یکی از آنها به‌عنوان وظیفه شرکت راه‌آهن انتخاب شود. تا زمانی که این انتخاب انجام نشود، دچار تناقض خواهیم بود و نمی‌توانیم از ظرفیت‌های این بخش به‌خوبی بهره‌برداری کنیم. در حال حاضر خطوط ریلی به اغلب بنادر و گمرکات ما رسیده یا در حال گسترش است؛ از این‌رو باید سریع‌تر این تفکیک وظایف رخ دهد و دولت سریع‌تر در این زمینه تصمیم بگیرد تا بتوان از سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی که در حوزه ریلی انجام‌شده به‌خوبی استفاده کرد.

بارها و طولانی‌ترین مسافت حمل کالاها از طریق جاده انجام می‌شود و کسی هم توجهی به این موضوع ندارد که در این رویکرد اشتباه، چقدر سوخت مصرف می‌شود. در حمل جاده‌ای ۶ تا ۷

برابر حمل ریلی سوخت مصرف می‌شود، اما دغدغه متولیان امر نیست. نه سیاست‌گذار کلان دغدغه خاصی نسبت به این موضوع دارد و نه بخش خصوصی. بخش خصوصی وقتی با چالش‌های حمل ریلی مواجه می‌شود، سریع به سمت حمل جاده‌ای تغییر موضع می‌دهد، در صورتی که اگر نرخ سوخت به نرخ واقعی آن نزدیک می‌شد، ذی‌نفعان در بخش خصوصی و دیگر بخش‌ها هم فشار می‌آوردند، هم در پیشرفت راه‌آهن دخیل می‌شدند، هم سرمایه‌گذاری می‌کردند. در حال حاضر سرمایه‌گذاری در این بخش (ریلی) توجیهی ندارد. وقتی تولیدکننده خیلی راحت می‌تواند کالای خود را با حمل جاده‌ای جابه‌جا کند و نرخ و نسبت زمان و هزینه را می‌سنجد و می‌بیند جاده مزیت زمانی هم دارد، قطعا جاده را برای حمل بار انتخاب می‌کند. وقتی بهره‌وری و عملکرد حمل و نقل ریلی پایین باشد، در نتیجه اهمیت سرمایه‌گذاری هم کاهش خواهد یافت. ترکیب بهره‌وری پایین و مشکلات ساختاری باعث شده کسی اقبالی به استفاده از خطوط ریلی برای حمل بار نداشته باشد. مدیریت راه‌آهن نیز در این سال‌ها چندان نقش تأثیرگذاری در توسعه حمل و نقل ریلی و رفع مشکلات این بخش نداشته است.

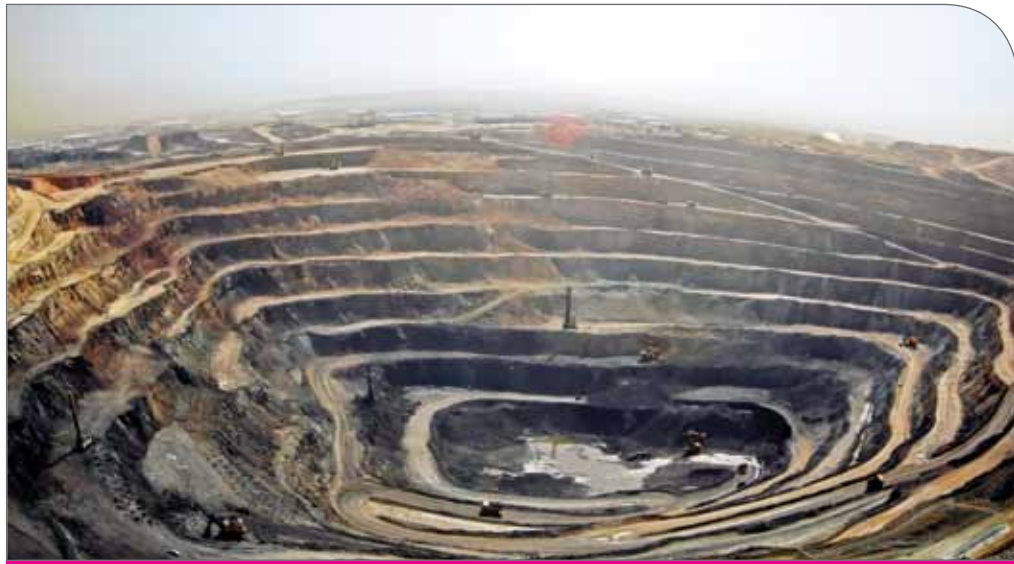
سخن پایانی

بهبود زیرساخت‌ها و توسعه حمل و نقل ریلی، امیدواریم که ساختار این سیستم در آینده اصلاح شود و بهبود یابد تا بتواند نیازهای جامعه را به‌خوبی برآورده کند.

بنا بر این گزارش، حمل و نقل ریلی در ایران با مشکلات و چالش‌های خاص خود روبرو است که عمده‌ترین آنها به ساختار و مدیریت برمی‌گردد. با این حال، با توجه به تلاش‌های دولت برای

تحول معدنی خاور میانه بر مدار عربستان

تغییر ذائقه جهانی از سوخت‌های فسیلی به سمت منابع انرژی پاک همچون گاز طبیعی، برق و هیدروژن به ویژه پس از امضای معاهده آب‌وهوایی پاریس، منجر به ایجاد تغییرات ژئواکونومیک در کشورهای نفتی به ویژه منطقه خاورمیانه شده است. از سوی دیگر، برخی کشورهای عربی منطقه خلیج فارس به ویژه عربستان سعودی، چشم‌اندازهای بلندپروازانه‌ای برای سال‌های آتی خود در نظر گرفته‌اند که بخشی از اقدام آنها جهت یافتن منابع درآمدهای غیرنفتی ملی، به همین موضوع برمی‌گردد. در عنوان مثال، در سند چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی، از فلزات و مواد معدنی به عنوان سومین رکن اساسی درآمدهای ناخالص این کشور یاد شده است که بر همین اساس، ریاض قصد دارد به هاب توزیع و صادرات بخش معادن خاورمیانه تبدیل شود.

عکس: ملامحمد

به گزارش معدن ۲۴، غول معدنی واله برزیل و شرکت فولادی Essar هند مطابق با تفاهمنامه مشترک، تامین مواد اولیه و ساخت پروژه فولاد سبز عربستان را بر عهده گرفته‌اند. گروه اسار به دنبال سرمایه‌گذاری حدود ۴.۵ میلیارد دلار برای راه‌اندازی پروژه کارخانه فولاد کم کربن در راس‌الخیر عربستان سعودی است که انتظار می‌رود تولید آن در سال ۲۰۲۷ آغاز شود. بر این اساس، واله سالانه ۴ میلیون تن گندله یا بریکت را برای مگاهاپ عربستان سعودی تامین خواهد کرد که البته تولید بریکت در این کشور عربی صورت خواهد گرفت. سال گذشته، واله توافقاتی را برای توسعه مگاهاپ‌هایی در عربستان سعودی، امارات متحده عربی و عمان برای تولید مواد اولیه برای کارخانه‌های تولید فولاد کم کربن در حرکت به سوی تولید فولادهای سبز به امضا رسانده بود.

سخن پایانی

عربستان در حال حاضر سرگرم اجرای طرح‌های توسعه بسیاری، از جمله پروژه نئوم است که سه فاز گوناگون دارد یکی از بخش‌های اصلی این پروژه به نام The Line شهری است که به صورت ۲ دیوار آسمانخراش به طول ۱۷۰ کیلومتر و به ارتفاع ۵۰۰ متر و به فاصله ۲۰۰ متری از یکدیگر در حال ساخت است که قرار است ۹ میلیون نفر در آن ساکن شوند. علاوه بر این، ۲ فاز دیگر به نام‌های Oxagon و Trojena هم در حاشیه این پروژه بزرگ در حال اجرا است. با وجود اینکه عربستان به سرعت در حال توسعه معدن و صنایع معدنی خود است اما بدیهی است پروژه‌هایی با این عظمت به محصولات معدنی زیادی نیاز دارد که این کشور به تنهایی توان تامین آنها را ندارد و با توجه به مزیت‌های معدنی کشورمان به نظر می‌رسد فرصت مغتنمی دست داده است تا بتوان ایران را به جایگاه یکی از تامین‌کنندگان بزرگ مواد معدنی مورد نیاز عربستان ارتقا داد.

روسیه و چین ایجاد کرده است. به عنوان مثال، در زمینه اکتشاف معادن، عربستان سعودی قراردادی ۲۰۷ میلیون دلاری با مرکز زمین‌شناسی چین به امضا رسانده است تا بر اساس آن، این مرکز نسبت به بررسی دقیق سرزمین عربستان و کشف معادن زیرزمینی آن اقدام کند. از سوی دیگر، پیمانکاران روسی نیز در بخش‌هایی از کلان پروژه شهر هوشمند نئوم مشغول به کار بوده که اتفاقاً قطار باری روسیه به مقصد عربستان سعودی که هفته گذشته با عبور از مسیر ترانزیتی ایران به سمت این کشور حرکت کرد نیز برای حمل مواد اولیه مورد استفاده در همین پروژه راه‌اندازی شد. البته ریاض هم‌زمان مشتری تسلیحات و جنگنده‌های آمریکایی نیز محسوب می‌شود.

این سیاست، شبیه به همان چیزی است که دهلی نو در دوران جنگ سرد به نحو شایسته‌ای از آن استفاده کرد و در حال حاضر نیز به آن وفادار است؛ در حالی که بزرگ‌ترین کارخانه مونتاژ جنگنده‌های سوخوی و بخشی از موشک‌های بالستیک روسیه (مانند برهموس) به عنوان محصول مشترک هند و روسیه در حوالی دهلی‌نو قرار دارد. هند هم‌زمان بزرگ‌ترین متحد تجاری آمریکا در جنوب آسیا نیز محسوب می‌شود. از دیگر مزایای دیگر این موازنه، به دست آوردن بیشترین سهم از بازارهای بین‌المللی برای عربستان سعودی است. دو کشور آمریکا و چین در حال حاضر پروژه‌های بزرگ و گسترده زیرساختی در کشورهای مختلف خاورمیانه از امارات متحده عربی تا افریقا را در اختیار دارند. بدیهی است با راه‌اندازی خطوط تولید شمش‌های فلزات اساسی به ویژه موارد کاربردی در فناوری جدید مانند تولید باتری‌های خودروهای برقی، هر دو بلوک شرق و غرب رقابتی گسترده برای خرید محصولات معدنی تولید ساخت عربستان را شکل خواهند داد؛ رقابتی که برنده‌ای جز ریاض نخواهد داشت.

واله مامور تامین مواد اولیه فولاد سبز عربستان

همکاری دیگر غول معدنی واله با عربستان در زمینه تولید فولاد سبز شکل گرفته است.

کشور در صنایع مختلف باشد و جوابگوی بخش صادرات نخواهد بود، اما باید به این نکته توجه داشت که معدن یانبو واقع در حاشیه دریای سرخ نیز باید به این آمار اضافه شود. همچنین شرکت معادن المناره وابسته به خاندان سلطنتی آل سعود، ماه گذشته طی قراردادی ۳ میلیارد و ۴۰۰ هزار دلاری، اقدام به خرید نیچی از سهام شرکت بزرگ تولید مس واله برزیل کرد که به نظر می‌رسد با بهره‌برداری و اکتشاف معادن مس خنقیه و یانبو در ارتباط باشد.

بر اساس هدف عربستان سعودی توسعه معادن فلزات و فعال شدن در این بازار به عنوان راهبردی اساسی سند ۲۰۳۰ بن سلمان به شمار می‌رود از سوی دیگر با توجه به برخورداری این کشور از ماشین‌آلات پالایش سنگ‌های معدنی پیشرفته و به‌روز، به نظر می‌رسد ریاض به دنبال واردات سنگ‌های معدنی و پالایش آنها است تا از این طریق بتواند شمش‌های خالص‌سازی شده را با سود بسیار بالا برای صادرات آماده‌سازی کند. البته این موضوع تنها در خصوص معادن داخلی این کشور صدق کرده و در خصوص معادن برزیلی باید به چشم صادرات فراسرزمینی به آن نگاه کرد. با این حال، در صورت توسعه بخش پالایش سنگ‌های معدنی بخش فلزات، این کشور می‌تواند بخش واردات سنگ‌های معدنی از کشورهای همسایه همچون ایران را راه‌اندازی کرده و شمش‌های تخلیص شده را به چند برابر نرخ صادر کند؛ موضوعی که در خصوص سنگ معدن تیتانیوم نیز صادق بوده و در حال حاضر به همین شکل عمل می‌شود.

نقطه قوت تجارت خارجی

اکنون سوال اینجاست که نقطه قوت عربستان سعودی در قیاس با دیگر کشورهای خاورمیانه در زمینه تجارت خارجی چیست؟ به نظر می‌رسد بکارگیری موازنه در سیاست خارجی از دوران روی کار آمدن محمد بن سلمان در این کشور بسیار راهگشا بوده است؛ در حالی که تا پیش از دوران بن سلمان، عربستان سعودی همواره متحد سنتی غرب به ویژه آمریکا و پیش از آن نیز بریتانیا محسوب می‌شد اما طی سال‌های گذشته، این کشور ارتباطات موفق و خوبی با بلوک شرق و مشخصاً دو کشور

منابع رسمی عربستان سعودی در حالی از آغاز بهره‌برداری از معدن مس و روی خنقیه خبر دادند که ارزش تقریبی ذخایر این معدن بیش از ۱.۳ تریلیون دلار برآورد شده است.

به گزارش ایراسین، معدن مس خنقیه، از جمله اکتشافات مهم عربستان سعودی در حوزه فلزات اساسی مهم به ویژه مس محسوب می‌شود که دقیقاً در ۲۰۰ کیلومتری غرب ریاض واقع شده است. این معدن علاوه بر مقادیر قابل توجه مس، دارای ظرفیت نسبتاً قابل توجهی از روی است که این فلز مهم در کنار لیتیوم، از جمله عناصر تشکیل‌دهنده باتری‌های قابل شارژ کاربردی در خودروهای الکتریکی به‌عنوان نسل آینده خودروها و جایگزین‌های خودروهای با سوخت فسیلی محسوب می‌شوند. به همین دلیل تبدیل شدن عربستان سعودی به هاب توزیع و صادرات فلزات اساسی به ویژه مس و روی، می‌تواند جایگاه ویژه‌ای برای بازار آینده این کشور در زمان کم اهمیت شدن نفت ایجاد کند.

برآوردهای اولیه نشان می‌دهند که معدن خنقیه در فاز نخست خود که قرار است تا سال ۲۰۲۵ راه‌اندازی شود، ظرفیت تولید ۱۰۰ هزار تن مس و ۱۰۰ هزار تن روی در سال را دارد؛ منابعی که به گفته شرکت بریتیش ماینینگ به‌عنوان بهره‌بردار مورد تایید قرار گرفته‌اند. با این حال، این حجم از استخراج مس با منابع مس شیلی به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده مس جهان قابل قیاس نیست و تمامی حجم مذکور تنها برابر با ۱۸ ساعت خروجی معادن مس این کشور محسوب می‌شود.

بر اساس آخرین آمار منتشر شده از سوی شرکت‌های چینی فعال در زمینه معدنکاری عربستان سعودی، این کشور تاکنون بیش از ۱.۳ تریلیون دلار ذخایر معدنی فلزات در اختیار دارد. البته باید تحقیقات شرکت‌های چینی برای کاوش بیشتر در صحرای عربستان سعودی هنوز ادامه دارد و به همین دلیل این رقم نهایی به نظر نمی‌رسد.

هدف عربستان از توسعه معادن فلزات

بر اساس ارقام منتشر شده از حجم منابع مورد استخراج مس و روی عربستان، این مقدار تنها می‌تواند پاسخگوی بخشی از نیاز داخلی این

نویسنده: حمید جبلی
کارگردان: رحمت امینی
مجری طرح: محمدرضا عطایی فر

سما

بازیگران:
بهار مشیری
ابوذر سعیدی
فرزاد برهمن
عرفان معصومی
و
نوید جهانزاده

شهریور ۱۴۰۲ | ساعت ۲۰:۱۵ | تئاتر شهر | سالن چهارسو

تنبوال

"آگهی مزایده"

بعدازظهر نسبت به دریافت اسناد اقدام و پاکات الف و ب و پیشنهاد قیمت خود را در سامانه ثبت و بارگزاری نموده و اصل پاکت الف را تا مهلت معین شده در اسناد به دبیرخانه سازمان تحویل نمایید.

علاقتمندان می‌باید جهت اطلاع از نحوه ثبت‌نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) به سایت سامانه setadiran.ir ثبت‌نام /پروفرایل مزایده گر مراجعه نمایند.

نشانی: واقع در خیابان امام خمینی(ره) - بازار سعادت - طبقه بالای بانک تجارت - پلاک ۵

شماره تماس: ۰۲۸-۳۳۸۸۵۱۸۲

هزینه آگهی و کارشناسی بر عهده برنده مزایده می‌باشد.

سازمان در رد و یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورددهای کشاورزی قزوین

کشاورزی شهرداری قزوین در نظر دارد نسبت به اجاره سه باب کیوسک واقع در جانبازان - ابتدای ایوریحان - جنب مدرسه، کیوسک بلوار شهید بهشتی - جنب مجتمع مسکونی سپهر و کیوسک ابتدای بلوار پرستار از طریق مزایده عمومی به صورت اجاره یک ساله اقدام نماید.

کلیه فرآیند مزایده شامل دریافت اسناد، ارائه تصویر پرداخت تضمین شرکت در مزایده، ارسال پیشنهاد قیمت، انصراف از شرکت در مزایده، بازگشایی فایل پاکات، اعلام به برنده، پذیرش برنده و... در بستر سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir امکان‌پذیر می‌باشد.

شرکت‌کننده باید تا تاریخ **۱۴۰۲/۰۶/۳۰ ساعت ۱۷**

مفقودی

کارت سوخت و کارت ماشین خودروی کیا سواری مدل ۹۸ به رنگ مشکی به شماره موتور G4KDGH567231 و شماره شاسی NAS621200H1022746 به شماره پلاک ۲۸۶-۹۸ ایران ۱۰ به نام موسسه غیرتجاری فرهنگی و مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

تهران

رویش باور مادر دگرگویی

روایت عمومی و امور بین‌الملل

حمایتی به رنگ توسعه زیرساخت

سیدسهراب حسینی
کارشناس و فعال معدن

اگر دولت را در جایگاه پدر خانواده در نظر بگیریم که تلاش می‌کند مبالغی را به هزینه‌های رفاهی خانواده اضافه کند، منابعی برای تامین درآمدهای موردنیاز خود پیش‌بینی می‌کند. این منابع تا همین چند سال اخیر وابستگی زیادی به نفت داشت و دقیقاً به‌همین دلیل تا امروز به تامین زیرساخت‌های موردنیاز دیگر صنایع توجه نشده است. امروز که تلاش می‌شود وابستگی به نفت کاهش یابد و به منابع دیگر تامین بودجه از جمله مالیات و درآمدهای حاصل از صادرات توجه بیشتری شده است، به‌دلیل کمبود زیرساخت‌ها با مشکلات اساسی روبه‌رو شده‌ایم. برای روشن شدن موضوع، مثالی غیرمعدنی می‌آورم. گاهی پیش می‌آید که بازار همسایه نیازمند یکی از محصولات کشاورزی است. باتوجه به سیاست تکیه بر صادرات غیرنفتی طبیعی است که این محصول کشاورزی در اولویت صادرات قرار می‌گیرد و به‌این‌ترتیب، میزان آن در داخل کشور کم می‌شود. از سوی دیگر، درآمد ارزی حاصل می‌شود که صادرکننده باید مالیات بر آن درآمد را پرداخت کند. این مالیات که افزایشی هم هست، توان صادرکننده را برای ادامه فعالیت کاهش می‌دهد. از طرف دیگر، چون زیرساخت موردنیاز هم وجود ندارد، تولید آن قلم محصول کشاورزی به‌اندازه کافی افزایش پیدا نمی‌کند. بنابراین، در بازار داخلی کمبود ایجاد می‌شود و در مرحله بعد، برای مقابله با این مشکل تعرفه گذاشته می‌شود و جلوی صادرات را می‌گیرند و به‌این‌ترتیب، درآمد دولت از این منبع دوباره کاهش پیدا می‌کند یا کلاً از بین می‌رود. اگر به برنامه توسعه نگاه کنیم، نکات خوبی در آن پیش‌بینی شده که یکی از آنها تأکید بر تکمیل زنجیره ارزش است. اما در بودجه منابع مالی موردنیاز برای تحقق این هدف پیش‌بینی نشده است و با مشکلاتی که بخش معدن با آن دست‌به‌گریبان است، توسعه ارزش‌افزوده رویایی دست‌نیافتنی است. واقعیت این است که در حال حاضر فعالیت معدن در بسیاری موارد اقتصادی نیست. این مشکل از آنجا ناشی می‌شود که هنوز زیرساخت‌های لازم فراهم نیست، ماشین‌آلات موردنیاز وجود ندارد و هزینه‌های فعالیت بسیار بالا است. علاوه بر این، مواجهه با انواع و اقسام چالش‌ها از جمله معارضن محلی، درگیری بین‌سازمانی، هزینه بالای حمل‌کالا در کشور، نبود زیرساخت کافی برای حمل‌ونقل دریایی، نرخ برابری ارز که موجب شده هزینه‌ها به‌شدت افزایش پیدا کند، سود حاصل کاهش چشمگیری پیدا کرده و تنها به‌واسطه نرخ برابری ارز است که افزایش هزینه‌ها تا حدودی جبران می‌شود. خلاصه اینکه، با مالیات و حقوق دولتی فزاینده، صادرکننده و تولیدکننده مواد معدنی، نمی‌تواند به‌شخصه زیرساخت‌های لازم برای ادامه فعالیت خود را فراهم کند. به این ترتیب، هر روز فرسودته‌تر و مستهلک‌تر می‌شود و در ازای مالیاتی که پرداخت می‌کند، خدماتی نمی‌گیرد و سرانجام به نقطه‌ای می‌رسد که به‌جای سرمایه‌گذاری مجدد در بخش معدن، فرار سرمایه به‌وجود می‌آید. در اینجا باید بر این نکته تأکید کرد که راهکارهای مقابله‌ای مانند جلوگیری از خریدوفروش دلار، ممانعت از انتقال ارز به خارج از کشور و بسیاری دیگر از این اقدامات تأثیر چندانی ندارد و باز هم صاحب سرمایه روش‌هایی مثل مبادله با رمزارزها و... پیدا می‌کند و پول و سرمایه خود را از کشور خارج بیرون می‌برد و همان‌طور که می‌بینیم آمار خروج سرمایه از کشور وحشتناک است.

به این ترتیب، سیکل معیوبی که به آن اشاره شد، همچنان ادامه پیدا می‌کند و از آنجایی که دولت درآمدی ندارد و از بودجه و منابع کافی برخوردار نیست تا زیرساخت‌ها را فراهم کند، بیماری‌های متعدد اقتصادی‌اش افزایش پیدا می‌کند.

البته باید گفت نگهداری اقداماتی در راستای اصلاح وضع موجود شده است. برای مثال، تشکیل شورای گفت‌وگو بین بخش دولتی و خصوصی یا ستاد تسهیل و... اما پرسش اینجاست که چقدر این کارها در عمل موثر بوده است؟ قوانین دست‌وپا گیر، نظام اداری پیچ‌درپیچ و بروکراتیک و... بالای جان‌بخش تولید است. همه این مسائل دست‌به‌دست هم داده‌اند تا مشکلات تولیدکنندگان به‌ویژه تولیدکنندگان بخش معدن روزبه‌روز پیچیده‌تر شود و بسته‌های حمایتی دولت کارآمدی خود را از دست بدهد. مضافاً اینکه این بسته‌های حمایتی به‌دلیل ضعف دولت در تامین مالی روزبه‌روز کمتر می‌شود و به‌این‌ترتیب، باز به همان دور باطالی می‌رسیم که شرح آن رفت. به‌عبارت‌دیگر، همه اقدامات دولت در حمایت مالی و تسهیل امور مربوط به صادرات و اقدامات تشویقی و... چون مسکن‌های موعی بودند، خود دولت را با چالش روبه‌رو کرده‌اند.

حکمران بخش معدن باید استراتژی‌های بلندمدتی تدوین کند تا معدنکاری که سرمایه خود را در این حوزه وارد کرده است، هزینه اضافی نداشته و درگیری کمتری با معارضن محلی داشته باشد. مشکلات مربوط به مجوزها و موافق‌کن به پیش‌پای معدنکاری وجود دارد، به‌حداقل برسد و «مان» از دست نرود. کاهش زمان برگشت سرمایه معدنکار نوعی حمایت موثر است که به فعالان و تولیدکنندگان اجازه می‌دهد از فرصت‌های موجود استفاده کنند و از نتایج آن بهره‌مند شوند.

به‌گمان من، دولت باید همت خود را مصرف‌تأمین زیرساخت‌های لازم معدنکاری کند و روی توسعه حمل‌ونقل سرمایه‌گذاری بیشتری داشته باشد. ما نمی‌توانیم بدون این مقدمات، به نتیجه مطلوب برسیم. بیماری بخش تولید با شیوه‌های مالوف درمان نمی‌شود. تنها اتفاقی که ممکن است رخ دهد، این است که عوارض آن برای مدت کوتاهی کاهش پیدا می‌کند و حس نمی‌شود، اما در نهایت این چرخه وجود دارد.

معدن

editor@smtnews.ir

نگاه به حواشی مربوط به تبدیل معادن به سایت گردشگری

معدن موزه نیست

گردشگری معدنی، یکی از روش‌های جدید و همراه با فرصت‌هایی بدیع برای ایجاد منابع درآمدی در صنعت معدن به‌شمار می‌رود که در برخی کشورها تجربه شده و به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته است. با وجود ظرفیت‌های فراوان معدنی و طبیعی در کشور ما، ایده گردشگری معدنی به‌عنوان فرصتی برای افزایش شناخت عمومی از حوزه معدن مطرح شده است که می‌تواند به ارتقای توسعه مناطق معدنی و رونق اقتصادی آنها نیز کمک کند. از این‌رو برخی کارآفرینان این ایده را به‌عنوان راهی برای تنوع منابع درآمدی و اشتغالزایی در نظر گرفته و با اشتیاق به پیاده‌سازی آن نگرسته‌اند. اما برخی دیگر، نگرانی‌ها و انتقاداتی نسبت به این موضوع وارد می‌دانند. محور اصلی انتقادات پیرامون این موضوع این است که وقتی معادن از تأمین امنیت پرسنل و کارگران خود ناتوان هستند، چطور و با کدام زیرساخت می‌توان به گردشگری معدنی اندیشید؟

در نهایت، برای توسعه گردشگری معدنی در کشور ما، لازم است به انواع چالش‌ها و مسائل نگاه جامعی داشته باشیم و راهکارهای مناسبی برای ایجاد امکانات حرفه‌ای و امنیت در این صنعت ارائه کنیم. این امر نیاز به همکاری بین دولت، صنعت معدن و اشخاص علاقه‌مند دارد تا به تحقق اهداف اقتصادی گردشگری در کشور بینجامد. در گزارش امروز **معدن**، موضوع گردشگری معدنی را از منظر شهرام شریعتی و سالار باوند موردبررسی قرار داده‌ایم.

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

عکس: آریا فریدی

ظرفیت‌های نادیده

شهرام شریعتی، کارشناس و فعال معدن: در حال حاضر، توریسسم معدنی در اشل‌های کوچک و محدود در کشور وجود دارد که معمولاً مورد بازدید معدودی از گردشگران داخلی قرار می‌گیرد و به‌ندرت پیش می‌آید که گردشگر خارجی به قصد و نیت بازدید از معدن به کشور ما سفر کند و اگر هم باشند؛ کارشناسانی هستند که در قالب پروژه‌های معدنی و کارهای مهندسی وارد کشور می‌شوند و از برخی معادن بازدید می‌کنند؛ اما نمی‌توان گفت کسی به‌صورت مشخص با هدف بازدید گردشگری از معدن به کشور ما سفر کرده یا آنقدر این تعداد کم است که نمی‌توان برای آن آمار مشخص و معینی اعلام کرد.

هرچند از عمر معدن بزرگ ما، جز معدن شدادی، در نهایت ۸۰ یا ۹۰ سال بیشتر نمی‌گذرد. با این حال، می‌توان گفت ظرفیت‌های کشور ما برای توسعه این نوع از گردشگری مناسب است. معادن شدادی که قدمتی هزاران ساله دارند و آثار آنها هنوز به جا مانده است، هم جاذبه تاریخی و باستانی دارند و هم شاخه‌ای از گردشگری معدنی هستند.

علاوه بر این، می‌توانیم معدنی که برای ساخت راه‌آهن سراسری در زمان پهلوی اول موردبهربرداری قرار گرفت یا ابزاری که در آن زمان برای معدنکاری وارد کشور شد، که عموماً آلمانی و روسی بود و... را در معرض دید عموم قرار دهیم و همه اینها ظرفیت‌هایی است که بسیار جذاب است؛ به‌ویژه برای کسانی که در حوزه صنایع معدنی و معدن‌کاری می‌کنند، دانشجویمان رشته‌های مرتبط با معدن و زمین‌شناسی، دانش‌آموزان و دیگر علاقه‌مندان این حوزه.

هسایگان موفقی شاید تنها در ترکیه نمونه‌های مناسبی وجود داشته باشد. در دیگر کشورهای همسایه با ظرفیت کافی وجود ندارد یا به آن توجهی نشده است و مثل ایران این موضوع در کنار دیگر موضوعات گم شده است. برای مثال، در افغانستان سالیان سال است؛ شاید از زمان ظاهرشاه به‌بعد، کار توسعه معدنی چندانی اتفاق نیفتاده؛ در پاکستان معدن زغال‌سنگ می‌توانند ظرفیت این را داشته باشند، اما هنوز به آنها پرداخته نشده است. در کشورهای جنوب ایران و حاشیه دریای خلیج‌فارس هم که از اساس تا امروز، معدنکاری وجود نداشته است. در عراق هم اگر هست، همان معادن شدادی است. در ترکیه، در دوران مصطفی کمال آتاتورک، معدنکاری توسعه یافت. بنابراین، تنها گزینه معتبری که می‌تواند در این بخش حرفی برای گفتن داشته باشد، ترکیه است. اما در دنیا این ظرفیت‌ها به‌صورت خاص موردتوجه قرار گرفته و توسعه پیدا کرده است و رسماً گردشگری معدن به‌عنوان یک عامل جذب گردشگر می‌تواند

سالار باوند، کارشناس و فعال معدن: کشور ما قدمت بسیار زیاد دارد و آثار دوره‌های گوناگون از ماقبل تاریخ گرفته تا دوره‌های گوناگون تاریخی در ۴ گوشه این کشور کم نیست. در همه این مناطق و نواحی باستانی این همه ظرفیت گردشگری وجود دارد، اما آیا تا به حال توجهی به آن شده است و نتوانسته‌ایم برای آن گردشگر جذب کنیم. پس چطور می‌توان انتظار داشت امروز در بخش معدن توریست جذب کنیم.

اگر سیاست‌های جذب توریست و گردشگری کشور درست باشد و جواب بدهد، اول از همه باید در زمینه‌های باسابقه و قدیمی به نتیجه می‌رسید و از نهایت ظرفیت خود استفاده می‌کردیم تا در کنار آن فضای جدیدی ایجاد کنیم. در زمینه جاذبه‌های طبیعی کشور هم چیزی کم نداریم. برای مثال، کویر لوت را داریم که اگر در اختیار دیگر کشورهای دنیا بود، درآمد سرشاری از آن کسب می‌کردند. کشوری مانند عربستان توره‌ای ویژه صحرانوردی افتتاح کرده است. وقتی این‌همه ظرفیت دست‌نخورده در کشور موجود است که در عمل از آن بهره‌برداری نمی‌شود، به‌گمان من، منطقی نیست که به‌دنبال معادن و گردشگری در بخش معدن برویم. مهم‌تر اینکه، معدن مجموعه‌ای صنعتی است که برای کشور درآمد دارد و در هیچ کشوری، معادن فعال تبدیل به موزه نشده است. کشورهایی که در این حوزه وارد و پیشقدم شده‌اند، معادن متروکه خود را که برای مثال ۱۰۰ سال از عمر آن گذشته، وارد این بخش کرده‌اند.

در معدن، نیروی انسانی با شرایط خاص، لوازم ایمنی و آموزش‌های مرتبط قدم به درون معدن می‌گذارند و ورود نیروی انسانی بدون این شرایط و ویژگی‌ها تخلف است. در حالی که سایت‌های معدنی از جمله نخلک که گردشگر جذب می‌کنند، شاید در تأمین امکانات ایمنی برای پرسنل خود نیز دچار مشکل هستند و به این دلیل نمی‌توان انتظار داشت امنیت گردشگران را به‌خوبی تنظیم کنند و به این علت، به‌نظر من، وارد کردن افراد عادی که هیچ تجربه‌ای از معدنکاری ندارند، به این بازی درست نیست.

موردتوجه قرار بگیرد. **اهمیت گردشگری معدن** در هر حال، همه توریست‌هایی که وارد یک کشور یا منطقه خاصی می‌شوند، سلیقه یکسانی ندارند و علاوه بر این، به‌دلیل مسائلی که حاکم بر فرهنگ کشور است، نمی‌توانیم وارد حوزه گردشگری در برخی زمینه‌ها شویم. پس از اساس نمی‌توانیم بخشی از گردشگران را جذب کنیم. برای همین، می‌توان وارد حوزه‌های دیگری که تقریباً ناپ‌تر هستند و با فرهنگ کشور منافاتی ندارند، شد. برای مثال، باوجود معادن و ظرفیت بالایی که دارند، می‌توان تمرکز خود را بر این بخش‌ها گذاشت و از آنها استفاده کرد.

ظرفیت ژئوتوریسم در ایران بالا است و مثال‌های متعددی در این زمینه می‌توان برشمرد. ما می‌توانیم به تفتان، سیلان، قشم، سیستان و بلوچستان و منطقه مکران و... بسیاری دیگر از ظرفیت‌های منحصر به فرد و خاص کشور ببرداریم. اما باید در معدنکاری محدوده‌ها و معادن خاصی را که ظرفیت‌های توسعه و زیبایی‌های منحصر به فردی دارند، موردتوجه قرار دهیم.

برای مثال، در منطقه جنوب کشور ظرفیت بالایی از گنبد‌های نمکی وجود دارد که می‌تواند گردشگر علاقه‌مند به معدن یا علوم زمین را به خود جلب کند و زیبایی خاص کشور را به آن نشان دهد، اما اینجا همه زیرساخت می‌خواهد و راه تأمین مالی توسعه این زیرساخت‌ها باز از همان معادن می‌گذرد و با عرضه و فروش دست‌سازهای مربوط یا صنایع‌دستی منطقه اتفاق می‌افتد. اما همه اینها نیازمند جمع‌آوری آمار و اطلاعات، مستندسازی‌های خاص، بازیابی و ترمیم ابزارهای و امکانات قدیمی است که باید سازماندهی شود و تا حدودی زمانبر است و نیاز به هدف و برنامه دارد.

رونق جامعه محلی به‌طورقطع این کار موجب رونق محلی خواهد شد. یعنی وقتی منطقه‌ای به قطب یا مقصد گردشگری تبدیل شد، ساکنان منطقه فرصتی برای توسعه کسب درآمد خواهند یافت و با ورود پول، منطقه رونق می‌گیرد. اهالی بومی می‌توانند با کسب آموزش‌های لازم راهنمای گردشگران شوند و این کار می‌تواند در زمینه انتقال مفاهیم فرهنگی منطقه هم مفید باشد و در نهایت اینکه، وقتی توریست به یک منطقه بیاید، آن منطقه توسعه پیدا می‌کند. البته باید توجه داشت که این مزایای عمومی توسعه توریسم در همه حوزه‌ها است، چه اکتوتوریسم باشد، چه ژئوتوریسم، توریسم فرهنگی، تاریخی یا انواع دیگر که می‌توانند باعث رشد و توسعه و رونق محلی شوند و ارزش دارد که روی آن سرمایه‌گذاری شود.

معدن موزه نیست

معادن متروکه برای اینکه بتوان از ظرفیت‌های گردشگری معادن متروکه استفاده کرد، باید برای آماده‌سازی آنها کار کرد و زیرساخت‌های مجموعه کاملاً آماده و مهیا باشد تا مردم عادی بتوانند از آن بازدید کنند. از سوی دیگر، باید نیازسنجی کرد که آیا مردم عادی تمایلی به این کار دارند؟ چند درصد جامعه تمایل دارند که هزینه کنند و به بازدید معادن روبراز بروند. این همه آثار باستانی داریم، اما توان اقتصادی آنقدر کاهش پیدا کرده است که سایت‌های گردشگری دچار رکود شده‌اند، پس چطور می‌توان انتظار داشت که این اتفاق برای معادن متروکه بیفتد.

ساز دیگر کوک شد به‌نظر من، موضوع گردشگری معدنی از جمله سازهایی است که گاهی مسئولان کوک می‌کنند و از این طریق، البته بودجه‌هایی هم می‌گیرند، هزینه‌هایی درست می‌کنند و مدتی هم سر بعضی با این شعارها و وعده و وعیدها گرم می‌شود تا ناآرامی آن عیان شود. باید بگویم که این تئوری‌ها امروز خریدار چندانی ندارد، زیرا از نظر اجرایی امکان‌پذیر نیست. حتی کارمندان امیدورو و خود وزارتخانه را هم نمی‌توان مجاب کرد که در توره‌ای معدنگردی شرکت کنند. آزمایش این موضوع ساده است. برای کارشناسان وزارتخانه تور معدنگردی بگذارند که هر دو ماه آنها را اسر یک معدن ببرند، آن موقع ببینید چند نفر شرکت می‌کنند.

محیط‌زیست و گردشگران معدن

بعضی وقت‌ها برای اینکه به طبیعت صدمه نزنیم و محیط‌زیست را تخریب نکنیم، از سرمایه‌گذاری غافل می‌شویم، در حالی که ایرادی ندارد که ما در این زمینه درآمد داشته باشیم و بخشی از آن را صرف حفظ محیط‌زیست کنیم. براساس قوانین موجود، مناطق معدنی باید با درختکاری، پر کردن حفاری‌ها، ترمیم پوشش گیاهی و... احیا شود، پس چه اشکالی دارد مناطقی که این ظرفیت را دارند، موردبهربرداری گردشگری قرار گیرند و از این طریق، هزینه احیای محیط‌زیست هم، از همین محل تأمین شود.

ارتقای فرهنگ عمومی کسی که وارد منطقه می‌شود و هیچ شناختی از کار معدن ندارد، با ورود به منطقه می‌تواند تصویر دقیق‌تری در ذهن خود ایجاد کند و با اتفاقاتی که در بخش معدن افتاده است، آشنا شود، اما نباید این موضوع هدف گردشگری معدنی باشد.

به‌عبارت‌دیگر، قرار نیست به کسی که وارد یک کاخ تاریخی می‌شود، درس تاریخ آموزش داده شود. همان‌قدر که لذت ببرد و احساس خوبی از تجربه خود داشته باشد، کافی است و به‌نظر من، همین می‌تواند بزرگ‌ترین دستاورد باشد. قرار نیست از این مسیر بخش معدن ارتقا یابد یا معدنکاری آموزش داده شود. همین‌قدر که کمی آشنایی با این حوزه بیشتر شود و درک بهتری از معدنکاری زیرزمین یا روباز و زحمات و سختی‌هایی که یک کارگر متحمل می‌شود به وجود آید کافی است. ادبیات گردشگری کاملاً متفاوت با کار حرفه‌ای است. وقتی درباره گردشگر صحبت می‌کنیم؛ یعنی دایره مخاطبان معدن بسیار وسیع‌تر می‌شود و از بچه دبستانی تا کهنسالان، افراد عادی تا متخصصان و... در این دایره قرار می‌گیرند. بنابراین، باید همه امکانات فراهم شود تا نیازهای اولیه مخاطبان را تأمین کند. این در شرایط ایده‌آل است، اما در واقع باید گفت تا زمانی که هنوز مشکلات عدیده‌ای برای حافظه، تخت‌جمشید، هگمتانه و دیگر مناطق فرهنگی و تاریخی کشور داریم، به‌نظر نمی‌رسد توفیق زیادی در زمینه برداشتن موانع و مشکلات توریسم معدنی داشته باشیم، اما باید امیدوار بود.

نمایش در دیوار معدن

من از ۲ منظر به این موضوع نگاه می‌کنم؛ اولاً مجموعه‌های فعال که باید از نظر اقتصادی پویا و رو به رشد و توسعه باشند، امروز نیازمند این هستند که موردتوجه بیشتری قرار گیرند و زیرساخت مناسب برای آنها تأمین شود و به بی‌برقی و بی‌گاری مبتلا نشوند، پس مسئولیت اصلی متولی بخش معدن این است که اقداماتی انجام دهد تا این مشکلات برطرف شود و در این صورت، معدن آنقدر مولد است و درآمد ایجاد می‌کند که دیگر نیازی به نمایش در دیوار آن نخواهد بود. از سوی دیگر، برای توسعه گردشگری، بخش‌های دیگری وجود دارد که اولویت‌های به‌مراتب بیشتری دارد و به‌جای سرمایه‌گذاری روی معادن متروکه، زیرساخت لازم را برای بهبود سایت‌های گردشگری موجود هزینه کرد. علاوه بر این، معادن که دور میدان ولیعصر نیست. همه در بیابان واقع شده است، بنابراین باید راه دسترسی داشته باشد و... اگر توانایی جذب گردشگر دارید، آنها را به دیدن اصفهان ترغیب کنید که زیرساخت‌های آن هم آماده است. اگر منظور کسب درآمد از گردشگری است... این مهم‌ترین راه کسب درآمد از معدن است. به‌نظر من، به‌جای این سرمایه‌گذاری عظیم بهتر است هر چیزی را در جای خود موردتوجه قرار دهند و برای رشد و شکوفایی آن اقدام کنند.

سخن پایانی

زمینه‌های آشنا و مشهور تاثیرگذار باشد. این اقدامات می‌توانند به جذب گردشگران و ارتقای صنعت گردشگری در کشور کمک کنند، اما از سوی دیگر، مسائل ایمنی کارگران در معادن از اهمیت بسیاری برخوردارند و باید در اولویت قرار گیرند. وزارت صمت به‌عنوان نهادی که مسئولیت نظارت بر صنعت معدن را دارد، می‌تواند تدابیری برای بهبود شرایط ایمنی و کاهش حوادث در معادن اتخاذ کند.

انفجار قیمت برنج ایرانی

(قیمت ها بر اساس هر کیلو گرم)

طرح: سپین عالی

گشتی در بازار

الزام شناسه کالا برای چای وارداتی

قرار می گیرد. جهانساز تصریح کرد: نیاز سالانه کشور به چای خشک با احتساب ذخایر و رسوبات انباری حداکثر ۱۰۰ هزار تن است و نزدیک به ۳۰ درصد آن از طریق تولید داخلی و مابقی با واردات تامین می شود. وی ادامه داد: تمایل تجار ایرانی به واردات چای خارجی است در حالی که مردم و تولیدکنندگان تمایل به بازار و مصرف چای داخلی دارند و از این رو رویکرد تجار باید تغییر کند. رئیس سازمان چای کشور ادامه داد: اگر اولویت تجار درباره چای یا سایر محصولات، تولید داخلی باشد، با مشکلات کمتری روبه رو خواهیم شد.

در همین حال رئیس سازمان چای کشور اعلام کرد: با دستور وزیر جهاد کشاورزی، واردات چای برای تنظیم بازار منوط به خرید بخشی از چای تولید داخلی شده است. به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، حبیب جهانساز، رئیس سازمان چای کشور گفت: با دستور وزیر جهاد کشاورزی مقرر شده، واردکنندگان برای واردات چای مورد نیاز تنظیم بازار باید بخشی از چای تولید داخلی را خریداری کنند تا نگاه تامین بازار بیشتر به سمت تامین از منابع داخلی باشد. وی اظهار کرد: اجرایی شدن این دستور به رونق صنعت چای و گردش مالی سریع تر کارخانجات فرآوری کمک می کند ضمن آنکه چای داخلی بیشتری در سبد خانوارها

نیاز داخل بوده و بازار کالاهای تولیدی داخل را دچار خدشه نکند. بنابراین برنج، چای و... از جمله کالاهای وارداتی است که بازرگانان پیش از ثبت سفارش باید شناسه کالا را تهیه کنند. وزارت جهاد کشاورزی طی نامه ای با توجه به برنامه ریزی دفتر خدمات بازرگانی معاونت توسعه بازرگانی در راستای شفاف سازی و حذف گلوگاه های فساد در نظر دارد برای بررسی سیستمی درخواست های مجوز ثبت سفارش چای در سامانه متمرکز تجارت خارجی وزارت متبوع، ثبت سفارشات چای را ملزم به استفاده از شناسه کالا کند. بر این اساس لازم است واردکنندگان نسبت به اخذ شناسه کالا در سامانه جامع تجارت اقدام کنند.

کشاورزی ایران همچنان سنتی است و این معضلی شده که تمام حوزه ها را از تولید تا صادرات تحت شعاع خود قرار داده است. پدیده برگشت محصولات کشاورزی به دلیل سموم بالا سهم ایران را در بازار جهانی کاهش داده و این معضل با شناسنامه دار شدن محصولات قابل حل و فصل است.

جبرئیل برادری، رئیس سازمان جهاد کشاورزی اعلام کرده از ابتدای شهریور تمام محصولات گلخانه ای استان تهران ملزم به داشتن شناسنامه شده تا مشخص باشد هر محصول کجا و از سوی چه کسی با چه سمومی کشت شده است. الزام شناسه کالا برای کالاهای وارداتی نیز در پی این موضوع در حال پیگیری است تا واردات بر اساس

قیمت ۱۹.۵۰۰ تومانی خرید گندم بر اساس نرخ تورم است

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: با توافق به عمل آمده در شورای قیمت گذاری محصولات کشاورزی به نرخ ۱۹ هزار و ۵۰۰ تومانی برای خرید تضمینی گندم رسیدیم و این نرخ بر اساس تورم تعیین شده است. به گزارش مهر، منصورعلی زارعی، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس، گفت: گندم با سایر محصولات کشاورزی تفاوت دارد و با توجه به راهبردی بودن این محصول باید به گونه ای عمل کنیم که به واردات وابسته نباشیم و به همین دلیل در شورای قیمت گذاری تعیین نرخ این محصول را جدا از سایر محصولات می دانیم. عضو ناظر در شورای قیمت گذاری محصولات کشاورزی با تاکید بر اینکه با تلاش های انجام شده سال گذشته بیش از ۱۰ میلیون تن گندم خریداری شد و به مرز خودکفایی نزدیک شدیم، عنوان کرد: سال گذشته نرخ پایه گندم ۱۵ هزار تومان تعیین شد و خوشبختانه تاکنون بیش از ۸۰ درصد مطالبات گندم کاران پرداخت شده است.

این نماینده مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: باید برای افزایش سطح زیر کشت گندم مشوق های بیشتری مدنظر قرار گیرد تا در مسیر رسیدن به خودکفایی مشکلی رخ ندهد.

کاهش ۱۵ درصدی قیمت روغن خوراکی

ایلاغ شده است. رفیعی در مورد نقش وزارت صمت بر کاهش نرخ روغن، گفت: سازمان حمایت در راستای وظایف و تکالیف قانونی خود و به عنوان تنها مرجع کارشناسی نرخ بارصد قیمت های جهانی، مرداد پارسال نیز پس از بررسی های کارشناسی نرخ محصولات را ۱۰ تا ۱۵ درصد تعدیل کرد و امسال مجدد با کاهش نرخ جهانی، قیمت ها را تا ۱۵ درصد کاهش داد.

معاون بازرسی و نظارت بر کالاهای مصرفی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان اعلام کرد که در راستای حمایت وزارت صمت از حقوق مصرف کنندگان، نرخ انواع روغن نباتی ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش یافت.

به گزارش ایرنا از وزارت صنعت، معدن و تجارت، قرائتلی رفیعی در این زمینه افزود: با توجه به کاهش نرخ جهانی انواع روغن خام نسبت به مقطع اجرای طرح مردمی سازی پارانه ها، سازمان حمایت با هماهنگی انجمن صنفی صنایع روغن نباتی و کارخانجات تولیدی، نرخ انواع روغن نباتی مصرفی صنف، صنعت و خانوار را کاهش داد.

وی بیان داشت: بر همین اساس به منظور حمایت از حقوق مصرف کنندگان، بخش مربوط به خانوار ۱۵ درصد و بخش صنف و صنعت حدود ۱۰ درصد کاهش یافت. این قیمت ها در کارگروه تنظیم بازار نهایی و از چهارشنبه (هشتم شهریور) اعمال شد.

معاون بازرسی و نظارت بر کالاهای مصرفی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان با بیان اینکه قیمت ها در سامانه ۱۲۴ بارگذاری شده، خاطر نشان کرد: از روز هشتم شهریور، قیمت های جدید به همه مراجع از جمله سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها برای اقدامات نظارتی

آگهی های مناقصه عمومی یک مرحله ای همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده)

شرکت شهرک های صنعتی هرمزگان در نظر دارد اجرای پروژه ذیل را بر اساس قانون برگزاری مناقصات مصوب مجلس شورای اسلامی و به استناد آیین نامه راه اندازی و فعالیت سامانه تدارکات دولت، مصوب هیات محترم وزیران از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

ردیف	موضوع	مبلغ تقریبی برآورد (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)	گواهی صلاحیت پیمانکار
۱	تهیه مصالح و اجرای حدود ۸ کیلومتر شبکه تغذیه داخلی گاز شهرک صنعتی میناب به مدت ۸ ماه شمسی	۸۹.۲۴۵.۰۳۱.۷۹۱ ریال طبق فهرست بهای فهرست بهای خطوط لوله کمربندی و تغذیه نفت و گاز سال ۱۴۰۲	۴.۴۷۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	حداقل پایه ۵ رشته نفت گاز یا تاسیسات و تجهیزات
۲	تکمیل خیابان های (به متر از تقریبی خاکبرداری ۱۷۹۲۰.۲۴ متر مکعب، خاکریزی ۲۰۰۷۲.۲۸ متر مکعب) ناحیه صنعتی فرآورده های نفتی بندرعباس به مدت ۸ ماه شمسی	۲۷۴.۱۴۶.۱۴۰.۵۲۴ ریال طبق فهرست بهای راه، راه آهن و باند فرودگاه سال ۱۴۰۲	۳.۷۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	حداقل پایه ۵ رشته راه

زمانبندی مناقصه:

از کلیه مناقصه گرانی که واجد شرایط فوق می باشند دعوت می گردد نسبت به تهیه اسناد و شرکت در مناقصه، در موعد مقرر به شرح ذیل اقدام نمایند.

الف- تهیه اسناد مناقصه: از تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ لغایت ۱۴۰۲/۰۷/۰۳ تا ساعت ۱۹:۰۰

ب- بارگذاری اسناد مناقصه از طریق سامانه ستاد: حداکثر تا روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۸ ساعت ۱۵:۰۰

* ارسال پاکت الف بصورت حضوری (مهر و لاک شده) حداکثر تا روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۸ ساعت ۱۵:۰۰ می باشد.

ولاک شده) تحویل دستگاه مناقصه گزار به آدرس بندرعباس - سهراهی فرودگاه - بلوار علی ابن ابیطالب - روبروی هنرستان شهید رجایی - دبیر خانه شرکت شهرک های صنعتی هرمزگان - تلفن: ۰۷۶-۳۳۶۶۵۲۵۱ گردد.

د- نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار پیمانکاری: بصورت ضمانتنامه معتبر بانکی یا فیش واریزی با شماره شبها ۱۰۵۶۷۰۶۳۷۵۷۷۴-۰۰۰۰۴۰۰۰۰۱۰۰۰۰۰ IR نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بنام تمرکز وجوه سپرده شرکت شهرک های صنعتی هرمزگان.

سایت شرکت: WWW.ISIPO.ir

امور پیمانهای شرکت شهرک های صنعتی هرمزگان

تأثیر ممنوعیت واردات برنج خارجی بر بازار داخلی را بررسی کرد

برنج بی‌میل به گرانی

می‌کند. علاوه بر این موارد، اواسط تیر سال جاری هند با سهم ۴۰ درصدی از صادرات جهانی برنج، دستور توقف حرکت بزرگ‌ترین محموله صادرات برنج خود را صادر کرد تا قیمت‌های داخلی را کنترل کند، چراکه به دلیل تغییرات آب‌وهوایی، قیمت‌ها در هفته‌های اخیر به بالاترین حد چند ساله رسیده و تولید را تهدید می‌کند. در این گزارش به بررسی تأثیرات تغییرات ایجادشده در نرخ جهانی برنج بر برنج ایرانی و تنظیم بازار پرداخت.

سایت تحلیل تجارت گلوبال پروداکت پرایس، میانگین نرخ جهانی برنج به یک دلار و ۹۰ سنت برای هر کیلو رسیده و در هر تن ۵۱۴ دلار است که نسبت به ماه گذشته میلادی ۴ دلار افزایش را نشان می‌دهد. در پی این گزارشات فائو هشدار داد این فشار افزایشی نرخ برنج، نگرانی‌های امنیت غذایی قابل توجهی را برای بخش بزرگی از جمعیت جهان، به ویژه آنهایی که فقیرتر هستند و سهم بیشتری از درآمد خود را به خرید غذا اختصاص می‌دهند، ایجاد

با افزایش قیمت جهانی مواد غذایی به دلیل جنگ روسیه و اوکراین برنج نیز از این چرخه جانمانند. چندی پیش سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) اعلام کرد شاخص نرخ برنج در ژوئیه نسبت به یک ماه قبل ۲.۸ درصد افزایش یافته و به بالاترین سطح خود در ۱۲ سال اخیر رسیده است. قیمت‌ها در کشورهای صادرکننده اصلی نیز به دلیل تقاضای بیشتر و اقدام هند برای محدود کردن صادرات افزایش یافته است. براساس گزارش ماهانه

کیما ملکی
editor@smtnews.ir

گرانی گوشت در روزهای پایانی سال ۱۴۰۱ شد. به‌منظور بررسی بیشتر این موضوع به گپ‌وگفت با منصور پوریان، رئیس شورای تامین کنندگان دام پرداخت.

احتمال افزایش نرخ گوشت در نیمه دوم سال ۱۴۰۲ وجود دارد؟

بازار گوشت تابع برخی سیاست‌گذاری‌ها است. همیشه در نیمه نخست سال با حجم زیاد دام و ازسوی دیگر کاهش مصرف مواجهیم. در واقع حجم تولید و عرضه دام افزایش پیدا می‌کند و در عین حال تقاضا برای خرید نسبت به زمستان کمتر می‌شود، زیرا با گرم شدن هوا تقاضا برای گوشت قرمز کاهش می‌یابد و مصرف کنندگان متمایل به خرید گوشت مرغ می‌شوند؛ اما در نیمه دوم سال معمولاً عرضه دام کند می‌شود و مصرف گوشت افزایش می‌یابد، به همین دلیل معمولاً در فصل زمستان، شرکت پشتیبانی امور دام گوشت منجمد را به بازار عرضه می‌کند تا بازار به تعادل برسد.

به این ترتیب برای کنترل این بازار و جلوگیری از افزایش قیمت چه باید کرد؟

همین پیش‌بینی افزایش نرخ گوشت در نیمه‌سال دوم فرصتی است تا به کمک آن سیاست‌ها تغییر کند. اگر مسئولان تصمیمی برای کنترل بازار دارند، اکنون بهترین فرصت است که دچار کم‌آبی، گرما و کاهش مصرف هستیم. مشکل ما بی‌برنامگی است. بدون تردید دامداران و تولیدکنندگان نباید چوب بی‌برنامگی و عملکرد پر از اشتباه مسئولان را بخورند. دولت طی سال‌های اخیر نتوانست در تثبیت بازار گوشت قرمز با وجود همه تمهیدات و سیاست‌هایی که در پیش گرفته، موفق عمل کند.

راهکار ایجاد تعادل در بازار گوشت چیست؟

در شرایطی که دامداران کشور از کمبود نقدینگی رنج می‌برند، صادرات دام زنده یکی از بهترین راهکارها برای حمایت از تولیدکنندگان است. با توجه به بروز مشکلاتی از جمله کاهش مصرف گوشت قرمز و انباشتگی دام در دامداری‌ها، دو راهکار در نظر گرفته شد؛ خرید تضمینی دام که ماه ۱۵ نظام جامع دامپرووری هم بر آن تأکید کرده و صادرات دام که در ماه ۲۳ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه‌ای کشور نیز بیان شده، اما متأسفانه به محض اینکه صحبت از صادرات می‌شود، قیمت‌ها افزایش می‌یابد؛ در نتیجه این موضوع ناشی از بازار بازی و ایجاد یک جو روانی است. این در حالی است که یکی از منابع درآمدی دامدار در این شرایط سخت تولید، بازار مناسب داخلی و صادرات است. در حقیقت برای حمایت از تولید باید صادرات دام صورت گیرد. صادرات باید در ۳ ماه نخست سال انجام شود، زیرا نگهداری دام در هوای گرم برای دامدار دشوار است و تامین نهاده به‌سختی انجام می‌شود. هزینه تغذیه روزانه دام یک دامداری هزارآسانی روزانه ۴۵ تا ۵۰ میلیون تومان است. این روزنایز به نقدینگی دامدار بالا است. در سال گذشته ۳۰۰ هزار رأس دام صادر شد. این عدد نیاز ۲ هفته کشور را پوشش می‌دهد و تأثیری بر بازار نمی‌گذارد. همچنین بخشی از دام موجود در کشور دارای سایز مناسب بازار داخلی نیست و اگر صادرات صورت نگیرد، این دام‌ها روی دست دامدار می‌ماند. متأسفانه در بسیاری از موارد شاهد کشتار بخشی از گله توسط دامدار برای حفظ بخش دیگر هستیم.

بازار گوشت به‌شدت در پایان سال ۱۴۰۱ بهم ریخت، این آشفتگی به چه علت رخ داد؟

بخش زیادی از بهم‌ریختگی تعادل بازار گوشت در سال گذشته مربوط به خریدهای بی‌موقع شرکت پشتیبانی امور دام است. در سال ۱۴۰۱ خرید تضمینی دام از مهر شروع شد و دولت حدود ۷۰۰ هزار رأس دام خریداری و بازار را از دام خالی کرد؛ از این رو تأکید می‌کنم باید خریدهای تضمینی دام در فصل خودش انجام شود. همچنین در حال حاضر شرکت پشتیبانی امور دام لاشه گوسفند را با نرخ کیلویی ۲۵۰ هزار تومان و لاشه گوساله را با نرخ کیلویی ۲۵۰ هزار تومان خریداری می‌کند، اما خریدها نقدی نیست. وقتی دولت نقدی خرید نکند، دامدار نرخ را بالا می‌برد؛ از این رو لازم است برای مهار قیمت‌ها خریدها نقدی شود.

دامداران از پس هزینه‌های تولید بر نمی‌آیند و متأسفانه برای تامین نهاده‌ها همیشه با مشکل روبه‌رو هستند. راهکار این مسئله این است که تولید داخلی انجام دهیم. وقتی به تولید خارجی وابسته هستیم باید تامین ارز شود که در شرایط تحریمی کار بسیار دشوار است. همچنین ممکن است در سال جاری نتوانیم ارز را ۱۰۰ درصد تامین کنیم. برنامه‌ریزی درست‌ترین حمایت دولت است. باید در بازه زمانی کوتاه پول خرید تضمینی به دامدار پرداخت شود تا بتوان نگهداری دام در او از بین نرود. متأسفانه هنوز حجم قاچاق دام به کشورهای حاشیه خلیج فارس بالا است. مسئولان این را بدانند که نباید دامدار به مرحله خودخوری برسد؛ یعنی بخشی از دام را بفروشد تا هزینه نگهداری بقیه دام‌ها را تامین کند.

عکس: آیدآ فریدی

نگران افزایش قیمت برنج باشیم؟

براساس گزارش‌های موجود آخرین ممنوعیت صادرات برای کاهش قیمت‌های داخلی و یک اقدام پیشگیرانه برای جلوگیری از آسیب‌های منفی تأثیر پدیده ال‌نینو بر محصول برنج در حال حاضر و چرخه بعدی است. برنج غذای اصلی بیش از نیمی از جمعیت هند است و این کشور سالانه حدود ۱۲۵ میلیون تن برنج تولید می‌کند که بیش از حد کافی برای تامین نیاز داخلی ۱۰۰ تا ۱۰۵ میلیون تنی است. در واقع امنیت غذایی جهانی در دوراهی قرار گرفته، زیرا کمبود برنج و افزایش قیمت‌ها آسیب‌پذیرترین قشرها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. هند و چین دو تولیدکننده برتر برنج در جهان هستند که بیش از نیمی از کل تولید جهانی برنج را تشکیل می‌دهند. چندی پیش

مدت‌هاست که بازار برنج در آرامش به‌سر می‌برد و دیگر خبری از آن تلاطم‌های سابق نیست. برنج در بازار موجود است و با همه مشکلاتی که در تولید این محصول ایجاد شده، هنوز با کمبود این محصول روبه‌رو نیستیم. البته شاید یکی از دلایل اصلی این موضوع کاهش قدرت خرید مردم باشد. در واقع پس از افزایش نرخ برنج ایرانی و دستمزدهای ناچیز، برنج ایرانی در شرف خروج از سبد مصرفی اقشار کم‌درآمد و حتی طبقه متوسط است. حال با وجود گرانی برنج ایرانی و کاهش قدرت خرید مردم مدتی است که زمزمه‌های افزایش نرخ جهانی برنج و در پی آن ممنوعیت صادرات برنج از هند به گوش می‌رسد. البته تغییرات اقلیمی باعث می‌شود کشورها بیشتر تصمیماتی از این دست در زمینه محصولات کشاورزی خود بگیرند.

احتمال بروز التهاب در بازار برنج

بوده‌ایم. به دلیل محدودیت‌های ورود برنج به کشور بود، زیرا در زمان محدودیت‌های کالایی همیشه فروشندگان بیشترین حد سود مجاز خود را اعمال می‌کنند که در نتیجه آن اکنون شاهد افزایش ۱۵ تا ۲۰ درصدی نرخ برنج‌های خارجی هستیم. از ابتدای سال جاری جنگ اوکراین نیز این اتفاق افتاد، چراکه چالش‌های آب‌وهوایی مانند سیل در کشورهای تولیدکننده تأثیرات بسیاری بر نرخ این محصول دارد. وی با اشاره به حجم واردات برنج هندی بیان کرد: ایران بزرگ‌ترین واردکننده برنج از هند است و سهم برنج وارداتی در بازار داخلی ۱.۵ میلیون تن است که عدد قابل توجهی در بازار هند است. البته با توجه به قوانین عملی و نیاز داخلی به برنج، ممکن است این سهم بعد از دوران ممنوعیت واردات کمی تغییر کند، اما در مجموع امیدواریم با اعتبار خوبی که در هندوستان داریم کمترین آسیب را از این بابت متحمل شویم.

جلوی التهاب را بگیرد

برخی معتقدند واردات برنج موجب بهم‌ریختگی بازار برنج ایرانی می‌شود، اظهار کرد: سال‌هاست که ۱۵ تن برنج به‌عنوان کسری نیاز کشور وارد و مصرف می‌شود، زیرا ۶ دهک جامعه از اقشار آسیب‌پذیر هستند و به جهت توان اقتصادی، امکان خرید برنج ایرانی را ندارند. در سال ۱۴۰۰ دولت در همفکری با افرادی که برای سود بیشتر موافق ممنوعیت واردات برنج بودند، واردات برنج را ممنوع کرد و موجب بهم‌ریختگی بازار برنج خارجی شد.

در پی این اقدام برنج ایرانی نیز با افزایش نرخ روبه‌رو شد که یکی از دلایل اصلی آن نبود رقابت در بازار بود. در کل در صورتی که از حجم برنج خارجی در بازار کم شود، زمینه افزایش نرخ برنج ایرانی فراهم می‌شود و در ادامه تنظیم بازار دچار مشکل می‌شود. البته در حال حاضر بازار برنج شرایط خوبی دارد.

دبیر انجمن تولیدکنندگان برنج ایران دربارۀ برنج خارجی می‌گوید: در سال گذشته بفروشد؛ در نتیجه برنج‌هایی که از تولید سال ۱۴۰۱ در انبارها مانده و نرخ آنها نیز بالا بود باید با برنج‌های تولید امسال که به یکباره نرخ آن کاهش یافته بود رقابت می‌کرد. در کل امیدواریم وزارت کشاورزی به مسئولیت خود آگاه شود، زیرا تنظیم بازار برعهده این نهاد است و باید سازمانی را موظف کند که نظمی به بازار دهد.

هند به ما بدهکار است

دبیر انجمن تولیدکنندگان برنج ایران دربارۀ این احتمال که هند ممنوعیت صادرات را برای ایران هم اعمال کند، بیان کرد: هند بابت نقی که از ایران خریداری کرده، بدهکار و در نتیجه مجبور به پرداخت بدهی خود است و چاره‌ای ندارد جز اینکه با برنج‌های تولیدی خود بدهی به ایران را پرداخت کند. البته تاکنون هیچ مشکلی در واردات برنج از هند وجود نداشته است.

افزایش نرخ جهانی برنج چشمگیر نیست

پایین‌تر از سال گذشته بفروشد؛ در نتیجه برنج‌هایی که از تولید سال ۱۴۰۱ در انبارها مانده و نرخ آنها نیز بالا بود باید با برنج‌های تولید امسال که به یکباره نرخ آن کاهش یافته بود رقابت می‌کرد. در کل امیدواریم وزارت کشاورزی به مسئولیت خود آگاه شود، زیرا تنظیم بازار برعهده این نهاد است و باید سازمانی را موظف کند که نظمی به بازار دهد.

دبیر انجمن تولیدکنندگان برنج ایران دربارۀ این احتمال که هند ممنوعیت صادرات را برای ایران هم اعمال کند، بیان کرد: هند بابت نقی که از ایران خریداری کرده، بدهکار و در نتیجه مجبور به پرداخت بدهی خود است و چاره‌ای ندارد جز اینکه با برنج‌های تولیدی خود بدهی به ایران را پرداخت کند. البته تاکنون هیچ مشکلی در واردات برنج از هند وجود نداشته است.

جمیل علیزاده‌شایق، دبیر انجمن تولیدکنندگان برنج ایران دربارۀ نگرانی‌های موجود برای افزایش نرخ برنج خارجی پس از افزایش نرخ جهانی این محصول به گفت: ایران از کشورهایمانند هند و پاکستان برنج خریداری می‌کند که افزایش نرخ زیادی در این کشورها رخ نداده است. در واقع افزایش نرخ جهانی برنج به قدری نیست که تأثیر چشمگیری در بازار داشته باشد.

وی با بیان اینکه افزایش نرخ جهانی در زمینه برنج آن‌طور که تصور می‌کنید، نیست، افزود: سال گذشته نرخ جهانی برنج روند کاهشی داشت و اکنون به جای قبلی خود بازمی‌گردد. در واقع نرخ این محصول تغییر چندانی نکرده، بلکه یک برگشت به حالت قبلی است و تأثیری بر بازار برنج ایران ندارد.

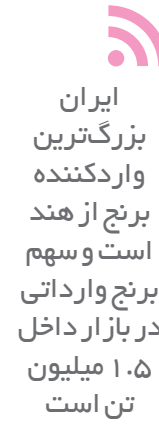
بازار داخلی مشکلات بسیاری دارد

علیزاده‌شایق با اشاره به تصمیمات و اقداماتی که در بازار اعمال می‌شود، بیان کرد: بازار داخلی آنقدر آشفتگی دارد که عوامل خارجی مانند افزایش نرخ جهانی برنج تأثیری بر آن نمی‌گذارد. در سال جاری با یک اقدام اشتباه، به‌جای وزارت کشاورزی که وظیفه تنظیم بازار را بر عهده داشت، یکسری ارگان و نهاد که هیچ‌گونه وابستگی به دولت نداشتند برای تنظیم بازار وارد شدند و وزارت کشاورزی به‌طور کامل خود را کنار کشید؛ بر این اساس کشاورز مجبور بود برنج‌های تولید امسال خود را با قیمتی ۳۰ درصد

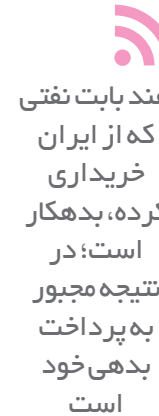
هیچ کمبودی نیست
علیزاده‌شایق با اشاره به میزان تولید برنج در سال جاری گفت: تولید برنج امسال خلاف آنچه متصور بودیم، در استان‌های برنجکاری خوب بود، چراکه آب موردنیاز به‌موقع تامین شد. در کل هیچ مشکلی از نظر موجودی برنج در بازارها نداریم، بلکه تنها یک تنظیم بازار خوب لازم داریم. با این حال به دلیل اینکه سرانه مصرف برنج در ایران سالانه ۳ میلیون تن و میزان تولید داخلی ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تن است، نیازمند واردات ۷۵۰ هزار تن برنج هستیم که چنانچه بحث ذخیره‌سازی را هم در نظر بگیریم، سالانه باید یک میلیون تن واردات انجام شود.

سخن پایانی

است و باید بدهی خود را بپردازد. در هر حال بهتر است وزارت کشاورزی به مسئولیت‌های خود آگاه شود تا کمکی به بازار کند. جان کلام اینکه به‌گفته کارشناسان جای نگرانی نیست و امیدواریم در نیمه دوم سال با کاهش نرخ برنج روبه‌رو شویم.

ایران
بزرگ‌ترین
واردکننده
برنج از هند
است و سهم
برنج وارداتی
در بازار داخلی
۱.۵ میلیون
تن است

هند بابت نفتی
که از ایران
خریداری
کرده، بدهکار
است؛ در
نتیجه مجبور
به پرداخت
بدهی خود
است

ابعاد و انواع مداخله در بافت فرسوده

سوده نجفی
عضو شورای شهر

نظرگاه

شکل‌گیری برخی از محلات و مناطق شهرهای بزرگ، بنا به دلایل متعدد به‌گونه‌ای است که با ضوابط و معیارهای شهرسازی و معماری امروز به‌ویژه در کلانشهرها مغایرت دارد. با این‌همه مداخله در بافت‌های فرسوده از دیدگاه قابل‌بررسی است:

– مداخله در بافت‌های فرسوده شهری از دیدگاه کالبدی:

نخستین مسئله‌ای که در امر مداخله در بافت‌های فرسوده مدنظر است، جنبه کالبدی آن است. بافت‌های فرسوده با معضلات متعددی از لحاظ کالبدی مواجهند. مهم‌ترین آنها، ناپایداری آبنیه و عدم‌ایمنی ساکنان است. بناهای این بافت‌ها به‌علل گوناگون از جمله قدمت، استفاده از مصالح بی‌دوام یا کم‌دوام و عدم‌رعایت شیوه‌های صحیح ساخت‌وساز، از استحکام و پایداری لازم برخوردار نیستند. مسئله دوم، عدم‌کارایی و ناتوانی این بافت‌ها در پاسخگویی به نیاز شهروندان است. دسترسی‌های نامناسب و نفوذناپذیری این بافت‌ها، عملیات امدادسانی در مواقع خطر را با مشکل مواجه می‌سازد. همچنین، این معابر به‌علت دارا بودن پیچ‌وخم بسیار و نبود امکان نظارت مردم و مسئولان، زمینه بروز مشکلات اجتماعی عدیده‌ای از جمله خرید و فروش موادمخدر، حضور معتادان، وقوع جرم و... را فراهم می‌آورد. مسائل دیگر این بافت‌ها، نبود یا کمبود تاسیسات و تجهیزات شهری، ریزدانی قطعات مسکونی، همجواری کاربری‌های ناسازگار و کیفیت نامطلوب بصری است. هرگونه مداخله کالبدی در بافت‌های شهری باید با هدف حل این مسائل و ارتقای سکونت انجام گیرد.

– مداخله در بافت‌های فرسوده شهری از دیدگاه اجتماعی:

آنچه باید همواره مدنظر باشد، این است که مداخله در بافت‌های شهری امری کاملاً اجتماعی است و با فرهنگ جامعه در ارتباط است. از این‌رو انتخاب روش‌ها و گزینه‌های مناسب برای مداخله، می‌تواند خطر دگرگونی اجتماعی ناشی از جابه‌جایی جمعیت را کاهش دهد و به‌جای سودآوری‌های اقتصادی، سودآوری‌های اجتماعی را در پی داشته باشد. در نوسازی اجتماعی، احساس تعلق به مکان معنا پیدا می‌کند و مکان هویت می‌یابد. نکته‌حائزاهمیت درباره مداخله در بافت‌های شهری، امر مشارکت مردمی است. هرگونه مداخله در بافت‌های زنده شهری، بدون مشارکت ساکنان به‌نتیجه نمی‌رسد. مشارکت به‌معنای واقعی آن، یعنی شرکت فعال شهروندان در حیات مدنی خویش، در همه ابعاد اقتصادی، اجتماعی و سیاسی مشارکت به‌معنای همکاری چندسویه بین بخش دولتی، خصوصی و عمومی یعنی مردم و نهادهای مردمی است.

مداخله در بافت‌های فرسوده شهری از دیدگاه اقتصادی:

شهرها تنها در قالب مجموعه‌ای از ساختمان‌ها، خیابان‌ها، پارک‌ها و... تعریف نمی‌شوند. این مکان‌ها محصول فرآیندی برای افزایش کارایی‌ها، تحسیر عوامل تولید، گسترش نوآوری‌ها و پاسخگویی به نیازهای جوامع انسانی ایجاد شده و توسعه یافته‌اند. به‌عبارت‌دیگر، ساخت کالبدی شهرها منشأ اقتصادی داشته و سهم مهمی را در تاریخ توسعه اقتصادی کشورها ایفا کرده است. ارتباط متقابل میان ساختار کالبدی شهرها و مولفه‌های اقتصادی موجب می‌شود تا اغلب مداخلات در بافت کالبدی شهرها با بازتاب اقتصادی همراه باشند. این بازتاب روی ساخت کالبدی شهرها منعکس شده است و تغییرات دوره‌ای را در پی خواهد داشت. انواع مداخله براساس میزان وفاداری به گذشته در ۳ گروه بهسازی، نوسازی و بازسازی قرار می‌گیرند.

بهسازی:
در این نوع مداخله، حد وفاداری به گذشته از انعطاف‌پذیری هویت‌بخش در آنهاست. فعالیت بهسازی با هدف استفاده از امکانات بالقوه و بالفعل موجود و تقویت جنبه‌های مثبت و تضعیف جنبه‌های منفی از طریق حمایت، مراقبت، نگهداری، احیا، استحکام بخشی و تعمیر انجام می‌پذیرد. در اقدامات مربوط به بهسازی، مداخله‌ای چشمگیر در کالبد انجام نمی‌گیرد، زیرا کالبد در شرایط مناسبی به‌سر می‌برد و تنها با جایگزینی عملکرد مناسب فعالیت، از فرسایش فضای شهر جلوگیری می‌شود. بنابراین، با ایجاد تغییراتی در فعالیت‌های شهری، می‌توان شاهد فضاهای مطلوب بود.

نوسازی:
در این نوع مداخله، حد وفاداری به گذشته از انعطاف‌پذیری بیشتری برخوردار است و حسب مورد از مداخله اندک تغییر را می‌تواند شامل شود. فعالیت نوسازی با هدف افزایش کارایی بهره‌وری، بازگرداندن حیات شهری به بافت است و از طریق نو کردن، توان‌بخشی، تجدیدحیات، انطباق و دگرگونی انجام می‌پذیرد. در نوسازی بر فعالیت دائمی فضا تأکید شده است و بسا ایجاد تغییراتی در کالبد، آن را به ایجاد فضای شهری مناسب منجر می‌کند. این عمل خلاف بهسازی می‌تواند به ایجاد فضاهای شهری جدیدی بینجامد و به‌گفت‌وگوی خلاق بین گذشته و آینده مدد رساند.

بازسازی:
در این نوع مداخله، نه‌تنها هیچ الزامی برای حفظ گذشته وجود ندارد، بلکه با هدف ایجاد شرایط جدید زیستی و کالبدی فضایی و از طریق تخریب، پاکسازی و دوباره‌سازی انجام می‌پذیرد. در این حالت، فضای شهری در چهره‌های جدید، روابطی کاملاً جدید را بیان می‌کند. با این‌همه، از جمله مزایای بهسازی و نوسازی بافت‌های شهری، حفظ و صیانت از سرمایه و منابع انسانی و کاهش صدمات و تلفات ناشی از حوادث و سوانح از جمله زلزله است که با هیچ معیاری قابل ارزش‌گذاری نیست. در کنار آن، بهینه‌سازی استفاده از زمین با ارتقای شاخص نفر در هکتار و کاهش اراضی بایر و رهاشده در درون شهرها به استفاده از ظرفیت بالای جمعیت‌پذیری مناطق پادشاه منجر خواهد شد.

لزوم تقویت رویکرد صنعتی سازی در نوسازی بافت‌های فرسوده بررسی شد

اندر خم کوچه‌های فرسوده

عکس: آریا فریدی

بافت فرسوده شهری یکی از معضلات کالبدی – اجتماعی کلانشهرهای ایران است. تاکنون نیز راهکارها و مشوق‌های ارائه‌شده از سوی دولت و شهرداری‌ها نتوانسته به حل این معضل بینجامد و هنوز مساحت زیادی از شهرهای بزرگ در سیطره این معضل گرفتار هستند. یکی از راه‌حل‌هایی که همواره از سوی مسئولان شهری مطرح می‌شود، استفاده از روش‌های صنعتی در نوسازی این بافت‌ها است. برخی از آنها تجویع پلاک‌های ریزدانه را شرط استفاده و بهره‌مندی از روش‌های صنعتی می‌دانند، برخی دیگر، ساخت انبوه مسکن را چاره کار مطرح می‌کنند و برخی هم، بر انجام همان سیستم‌های سنتی با روش‌های صنعتی تأکید دارند. در نهایت، کارشناسان دلیل اصلی اجرائی نشدن این اظهارنظرها را نبود شناخت کافی از بافت فرسوده شهری می‌دانند.

بافت فرسوده شهری براساس مطالعات انجام‌شده دارای ۳ ویژگی منفی ریزدانگی، نفوذناپذیری و ناپایداری است. ضمن اینکه، این بافت به‌لحاظ اجتماعی، دارای بافت سنتی بوده و قدمت حضور و میانگین سنی ساکنان هم در این بافت‌ها بیشتر است. بدین‌معنی که تنها با پرداخت پول بیشتر، نمی‌توان رضایت ساکنان را برای خریداری املاکشان به‌دست آورد.

سیاست راهبردی برای تولید مسکن

این بافت‌ها است. صنعتی‌سازی ساختمان به‌معنای استفاده از فرآیندها و تکنولوژی‌های صنعتی برای ساخت‌وساز ساختمان‌ها است. در این روش، بخش‌های مختلف ساختمان به‌صورت مجزا و در محل‌های دیگری ساخته می‌شوند و سپس به‌صورت مازول‌ها یا قطعاتی به محل نهایی منتقل و در آنجا به هم متصل می‌شوند.

لزوم تقویت رویکرد صنعتی سازی در نوسازی

سرمایه‌گذاران و انبوه‌سازان قرار دهیم. مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران، بسته ۱۹ بندی تشریحی توسعه شرکت بازآفرینی شهری ایران، بسته ۱۹ بندی تشریحی نوسازی بافت‌های فرسوده مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری کشور را بسیار بی‌سابقه خواند و ادامه داد: براساس این مصوبه به سازندگان در شرایطی اجازه می‌دهد ۲ طبقه تشویقی مازاد بر طرح تفصیلی مصوب بسازند یا طبقه همکف را به واحد تجاری تبدیل کنند یا تراس و بالکن به‌عنوان تراکم محاسبه نشود و در مواردی، سازندگان اجازه داشته باشند، بخشی از پارکینگ را تأمین نکنند. معاون وزیر راه و شهرسازی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اینکه با وجود عدم‌همکاری شبکه بانکی در اعطای تسهیلات و همچنین افزایش نرخ بیمه پروانه، شاهد رشد صدور پروانه ساخت در بافت‌های فرسوده هستیم، عنوان کرد: براساس آمارهای به‌دست‌آمده در بهار امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل در ۱۲ شهر در حدود ۱۴ درصد صدور پروانه ساخت در بافت‌های فرسوده رشد دارد.

وی با اعلام اینکه از شروع برنامه نهضت ملی در کشور، حدود ۱۴۸ هزار واحد مسکن در بافت‌های فرسوده توسط مالکان، سازندگان و توسعه‌گران بخش خصوصی در حال ساخت و اجراء، تصریح کرد: به شهرداری‌های هر شهر اجازه داده شده است تا متناسب با موقعیت و شهر خودشان، بسته تشویقی مناسب تدوین و در کمیسیون ماده ۵ استان به تصویب برسانند.

ضرورت بازنگری بسته‌های تشویقی
آئینی با نظر به اینکه در هر دوره شش‌ماهه باید بسته‌های تشویقی نوسازی بافت‌های فرسوده اصلاح و بازنگری شود، از جامعه حرفه‌ای و متخصصان، سازندگان، توسعه‌گران و انبوه‌سازان خواست تا در زمینه اصلاح و ارائه پیشنهادات سازنده دولت را یاری کنند.

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: متقاضیان نوسازی مسکن در بافت‌های فرسوده ام از سازندگان و مالکان واحدهای فرسوده می‌توانند از حمایت‌ها، تسهیلات و تخفیفات ویژه نهضت ملی مسکن پیش‌بینی‌شده برای بافت‌های فرسوده، بدون رعایت شروط چهارگانه این نهضت استفاده کنند.

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران با اشاره به معرفی ۵ هزار متقاضی دریافت تسهیلات نوسازی به بانک صادرات، عنوان کرد: از مجموع ۳۸ هزار متقاضی تسهیلات نوسازی معرفی شده به بانک مسکن تاکنون ۱۷ هزار و ۵۰۰ متقاضی توانسته‌اند با بانک قرار منعقد و قسط اول تسهیلات خود را دریافت کنند.

وی با تأکید بر اینکه شعار تدوین و اجرای بسته‌های تشویقی در حوزه نوسازی بافت‌های فرسوده همچنان ادامه خواهد داشت، بیان کرد: از شهرداری‌ها انتظار داریم حداقل تا ۵۰ درصد در عوارض

اگرچه نوسازی بافت‌های فرسوده، به‌عنوان یکی از سیاست‌های راهبردی برای تولید مسکن قلمداد می‌شود، اما آن‌طور که سازندگان مسکن می‌گویند، علاوه بر مشکلات حقوقی، تنگنای مربوط به ساخت‌وساز در این بافت‌ها که ناشی از کم‌عرض بودن معابر در این مناطق است؛ از جمله چالش‌های پیش‌روی انبوه‌سازان و فعالان مسکن برای احیای

محمد آئینی، مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران با اشاره به اینکه وزارت راه و شهرسازی در ۵ خ، برنامه ملی نهضت ملی مسکن را در دستور کار خود قرار داده است، اظهار کرد: آنچه در برخی از رسانه‌ها در زمینه قرار دادن این ۵ خط در مقابل همدیگر و در جایگاه رقیب عنوان می‌شود، نادرست است، زیرا موضوع مسکن روستایی، ساخت مسکن با زمین‌های ۹۹ ساله، شهرک‌سازی، اعطای زمین به متقاضیان مسکن و نوسازی بافت‌های فرسوده به‌صورت مکمل، موضوع تأمین مسکن موردنیاز جامعه را در قالب نهضت ملی مسکن دنبال می‌کنند.

به‌گزارش وزارت راه و شهرسازی، معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه ۱۵ درصد تأمین مسکن در قالب نهضت ملی مسکن باید در محدوده بافت‌های فرسوده محقق شود، تصریح کرد: براساس برنامه نهضت ملی مسکن، سالی ۱۵۰ هزار واحد مسکن باید در بافت‌های فرسوده ساخته شود.

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران گفت: ساخت ۱۵۰ هزار واحد مسکن در بافت‌های ناکارآمد شهری در مدت یک سال به‌عنوان یک کار جهادی در جامعه محسوب می‌شود. طبق آمارهای اعلام‌شده، طی ۸ سال در دولت‌های یازدهم و دوازدهم به‌طورمیانگین ۴۰ تا ۴۴ هزار واحد مسکن در بافت‌های فرسوده، مسکن تولید شده است. براساس سیاست‌های دولت سیزدهم در سال ۱۴۰۰، حدود ۶۱ هزار واحد و در سال ۱۴۰۱، حدود ۶۵ هزار واحد مسکن در بافت‌های ناکارآمد شهری احداث شده است. آئینی با بیان اینکه بافت‌های فرسوده ظرفیت‌های بالایی در زمینه تأمین مسکن موردنیاز جامعه دارد، گفت: ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار بنای ناپایدار با جمعیتی در حدود ۱۰ میلیون نفر در بافت‌های فرسوده شناسایی شده است که باید این سقف‌های لرزان در بافت‌های فرسوده چیده شود.

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: یکی از تعاریف محدوده بافت‌های فرسوده این است که ساکنان این مناطق به‌دلیل توان مالی‌شان، به‌تنهایی قادر به بازسازی و نوسازی بناهای فرسوده خود نیستند و از سوی دیگر، سازندگان، توسعه‌گران و سرمایه‌گذاران به‌دلیل اقتصادی نبودن این محدوده‌ها، رغبتی برای حضور در این بافت‌ها ندارند.

شتاب‌بخشی به نوسازی بناهای فرسوده
آئینی با اشاره به اینکه به‌دنبال فراهم کردن بسترهای مناسب برای مشارکت هرچه بیشتر و بهتر مالکان بافت‌های فرسوده با سازندگان، توسعه‌گران و انبوه‌سازان در بافت‌های ناکارآمد شهری است، گفت: راهبرد اصلی ما در شرکت بازآفرینی شهری ایران، شتاب‌بخشی به نوسازی بناهای فرسوده در بافت‌های ناکارآمد شهری است. در حوزه راهبرد عملیاتی نیز درصدد هستیم تا بهترین بسته‌های تشویقی را تدوین و در اختیار مالکان، سازندگان،

شهرسازی مغفول مانده است

جعفر قرائتی، دبیر انجمن تولیدکنندگان و فن‌آوران صنعتی ساختمان و عضو کارگروه صنعتی‌سازی ساختمان مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی گفت: شهرسازی و ساخت بهینه در شورای شهر مغفول مانده است که باید به آن توجه بیشتر شود.

این فعال صنعت ساختمان بیان کرد: ۲ نوع مهاجرت داریم؛ یکی مهاجرت نخجان و جوانان ما از کشور است و دیگری، چرخیدن آنها در فضای مجازی است و در واقعیت‌ها زیست نمی‌کنند. وی تأکید کرد: مرتباً درباره لزوم صدور خدمات فنی – مهندسی صحبت می‌کنیم؛ غافل از اینکه بازار داخلی خودمان را از دست داده‌ایم. ساخت‌وساز ۴ مرحله دارد؛ یکی پیش‌تولید است و دیگری ساخت‌وساز، سوم مرحله طولانی بهره‌برداری و دست آخر هم، تخریب و بازیافت است؛ اما در هر ۴ مرحله مشکل داریم و آن را اصلاح نمی‌کنیم.

به‌گفته وی، انرژی و آب در مرحله پیش‌تولید یعنی تولید مصالح

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

صنعتی‌سازی ساختمان در جایگاه یک روش نوین ساخت‌وساز، بسیاری از مزایا را به‌همراه دارد. این روش می‌تواند زمان ساخت را به‌طور قابل‌توجهی و هزینه‌ها را نیز کاهش دهد و کیفیت ساختمان را بهبود بخشد.

همچنین، با صنعتی‌سازی ساختمان می‌توان به‌شکل موثرتری از منابع استفاده کرد و پایداری زیست‌محیطی را بهبود بخشید.

پروانه و تراکم ساخت در محلات بافت فرسوده تخفیف قابل شوند.

اگر شهرداری در شهری کمتر از این رقم عمل کند، تخلف مرتکب شده است و قابلیت پیگرد قانونی ندارد.

وی با انتقاد از صدور پروانه ساخت در بافت‌های فرسوده، گفت: براساس مصوبات شورای عالی اداری پروانه ساخت، ظرف ۲ هفته صادر شود، اما در حال حاضر این مدت به‌طورمیانگین در کشور ۸ ماه و در شهر تهران ۶ ماه است.

طرح کلید به کلید در بافت‌های فرسوده
رئیس هیات‌مدیره شرکت بازآفرینی شهری ایران به طرح کلید به کلید در بافت‌های فرسوده شهری اشاره کرد و در ادامه، گفت: در محلات فرسوده‌ای که از تراکم جمعیتی بالایی برخوردارند و ساکنان در این محدوده‌ها یا خدمات زیر بنایی و روبنایی با مشکل روبرو هستند، به‌سبب کاهش بار جمعیتی و ارائه خدمات بهتر، طرح کلید به کلید در بافت‌های فرسوده شهری (طرح کلید به زمین) که در بند ۱۱ تبصره ۱۱ قانون بودجه ۱۴۰۲ آمده و آیین‌نامه اجرائی آن توسط دولت مصوب شده و توسط وزیر محترم راه و شهرسازی ابلاغ شده است، در آینده نزدیک با اعلام عمومی اجرائی خواهد شد. در این طرح، مالکان واحدهای فرسوده براساس این طرح می‌توانند واحد مسکونی فرسوده خود را با یک واحد نوساز یا یک قطعه زمین دولتی تا ۴۰ درصد تخفیف تعویض کنند.

آئینی با اعلام این سوال که چگونه می‌توان ریسک سرمایه‌گذاران و سازندگان در نوسازی بافت‌های فرسوده کاهش داد؟ گفت: به‌دنبال مکانیزم‌هایی هستیم که ورود سازندگان، سرمایه‌گذاران و انبوه‌سازان به بافت‌های فرسوده را تسهیل کنیم.

دبیر ستاد شرکت بازآفرینی شهری ایران با اشاره اینکه در حدود ۲۷ هزار واحد مسکن در بافت‌های فرسوده شهر تهران در حال ساخت است، اظهار کرد: پیش‌بینی ما این است که این رقم تا پایان امسال به ۵۰ هزار واحد مسکن برسد.

وی افزود: انبوه‌سازان در کنار تسهیلات؛ نقش معرف پروژه نوسازی و از سوی دیگر، متقاضیان خرید واحد مسکونی به‌عنوان تأمین‌کننده مالی، نقش پیمان مدیریت را ایفا کنند. وی از انبوه‌سازان خواست که در این رابطه، نمایندگانی را برای تشکیل کمیته معرفی کنند.

معاون وزیر راه و شهرسازی در پایان سخنان خود با اشاره به صنعتی‌سازی در بافت‌های فرسوده، گفت: هر سازنده که بتواند با صنعتی‌سازی، دوره ساخت را کاهش دهد، به این حوزه بسیار کمک کرده است، این امر می‌تواند دوره اسکان موقت را کاهش و رغبت و انگیزه برای نوسازی در بین مالکان فرسوده را افزایش دهد.

سخن پایانی

بافت‌های فرسوده شهری، محلات فرسوده‌ای در فضای شهری است که مسائل و پیچیدگی‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مختص به خود را دارند. این محلات و بافت‌ها از یک‌سو، دارای ریشه‌های سکونتی ارزشمند با غنای فرهنگی، اجتماعی و معماری است و از طرف دیگر، به‌دلیل فرسودگی شدید، نبود دسترسی مناسب به خدمات شهری و بهداشتی، وجود مشکلات اجتماعی و امنیتی و آسیب‌پذیری در برابر زلزله، سیل و آتش‌سوزی و نیز عدم‌تطابق با زندگی امروز شهری و شهرسازی مدرن، دارای مشکلات روبنایی و زیرساختی هستند. در کل کشور، ۷۰ هزار هکتار بافت فرسوده وجود دارد که ۸ میلیون نفر در این بافت‌ها سکونت دارند. ۳ هزار و ۲۶۸ هکتار بافت فرسوده شهری در پایتخت وجود دارد که ۵ درصد مساحت کلانشهر تهران را شامل می‌شود و ۱۵ درصد جمعیت در این بافت سکونت دارند که این آمار قابل‌بررسی است و دستگه‌های تقنینی، نظارتی و اجرائی برای حل این معضل باید چاره‌اندیشی کنند.

روشی متداول
در فرآیند نوسازی

میترا فراهانی
کارشناس بازار مسکن

معاوضه خانه فرسوده با واحد نوساز، یک روش متداول در فرآیند نوسازی و بهسازی شهری است. در این روش، فردی که خانه‌ای فرسوده و نیازمند تعمیر و بهسازی دارد، می‌تواند با صاحب یک واحد آپارتمان یا ساختمان نوساز، توافق کند تا خانه فرسوده را در مقابل واحد نوساز معاوضه کند.

بسیاری از ساختمان‌ها در بافت‌های فرسوده، معمولاً ساختار ضعیفی دارند که به دلیل عمر طولانی و عدم تعمیر و نگهداری مناسب، وضعیت خطرناکی را تجربه می‌کنند. این مشکل می‌تواند خطراتی مانند فرونشستگی ساختمان، نقص در ایمنی و آسیب به ساکنان را ایجاد کند. از طرفی، بسیاری از مناطق بافت فرسوده دارای زیرساخت‌های قدیمی و نامناسب هستند. شبکه‌های آب، برق، فاضلاب و گاز معمولاً قدمت زیاد و نیاز به بهسازی و ارتقا دارند. رفع نشدن این مشکلات زیرساختی می‌تواند منجر به محدودیت‌های اساسی در زندگی روزمره ساکنان شود. در شرایطی که برنامه‌ریزی و تدابیر مناسبی برای معاوضه کلید به کلید خانه‌های فرسوده با نوساز انجام گیرد، این اقدام یک راه موثر برای بهبود شرایط مسکن فرودی و بهسازی بافت‌های فرسوده در شهرها است. این فرآیند به فردی که خانه فرسوده دارد، امکان می‌دهد تا به یک واحد نوساز با شرایط بهتر و استانداردهای جدید مسکن دست یابد.

هنوز مشخص نیست که در این فرآیند، ارزش خانه فرسوده و واحد نوساز بر چه اساسی تعیین می‌شود، این ارزش می‌تواند با توجه به وضعیت بازار مسکن و عوامل دیگری مانند موقعیت مکانی، امکانات و ویژگی‌های خاص هر ملک تغییر کند.

به طور کلی، بسیاری از طرح‌هایی که دولت برای موضوع مسکن و شهرسازی ابلاغ می‌کند، می‌تواند کمک بزرگی به وضعیت فعلی کند و شرایط بازار مسکن را بهبود بخشد، اما متأسفانه بیشتر این طرح‌ها یا به حال خود رها می‌شوند یا نظارتی بر آنها نیست. بارها در سال‌های اخیر شاهد بودیم که قول و قرارهای زیادی برای ابعاد مختلف بازار مسکن در ایران داده شده، اما انهایی که رنگ اجرایی به خود گرفته‌اند، تعداد قابل توجهی نیستند.

اگر بخواهیم نگاهی به این طرح بیندازیم، نواقض بی‌شماری در آن پیدا می‌کنیم، چراکه چنین طرح‌هایی باید با جزئیات اعلام شود و برای تک‌تک چالش‌های پیش‌رویش برنامه‌ریزی شود، زیرا در غیر این صورت، پروژه‌های عمرانی بیکاره و ناقص روز به روز روی هم تلنبار می‌شوند.

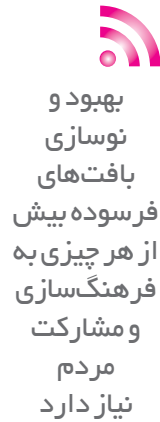
وی در پایان بیان کرد: در نهایت، تهاوت بافت فرسوده با خانه‌های نوساز یک راهکار مناسب برای توسعه شهری پایدار و بهینه است. با اجرای صحیح و مناسب این تغییرات و با توجه به نیازها و مشکلات منطقه، می‌توان بهبود قابل توجهی در فضاهای شهری و کیفیت زندگی شهروندان به دست آورد.

در بیشتر مناطق کشور شاهد بافت فرسوده هستیم، اما تهران با ساختمان‌های به شدت آسیب‌پذیر و قرار گرفتن روی گسل‌های ریز و درشت، کمابیش در معرض خطرات متعددی از جمله زلزله قرار دارد. همچنین، افزایش جمعیت و وسایل نقلیه و محدودیت ظرفیت معابر موجب ایجاد آلودگی‌های زیست‌محیطی بسیاری در این شهر شده است. بافت‌های فرسوده شهر تهران و آلودگی‌های زیست‌محیطی، موضوعی است که موجب ناپایداری شهر تهران و نگرانی ساکنان و مدیران شهری شده؛ بنابراین مدیران شهری در پی نوسازی بافت‌های فرسوده شهر تهران برآمده‌اند.

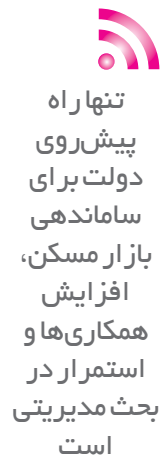
با وجود اینکه دولت با ابلاغ بسته‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده مشوق‌های مناسبی را برای ترغیب ورود سرمایه‌گذاران به عرصه نوسازی بافت‌های فرسوده در نظر گرفته، اما از یک‌سوی، وجود ویژگی‌های خاص کالبدی و بافت‌های فرسوده و از سوی دیگر، وجود ضوابط خشک و انعطاف‌ناپذیر در طرح‌های توسعه شهری موانعی جدی بر سر این راه هستند. باید توجه داشت که نوسازی بافت‌های فرسوده و تولید و عرضه مسکن در این محدوده‌ها با وجود وسعت قابل توجه آنها، با محدودیت‌های جدی مواجه است. در این میان، دولت و سایر متولیان بخش مسکن باید در نظر داشته باشند که دستیابی به اهداف تعیین شده در این بافت‌ها، بدون حضور همه نقش‌آفرینان و مشارکت آنان امری ناممکن است. ایجاد چنین فضایی تنها با اتکا به اقدامات تشویقی در حوزه تامین مالی مسکن ممکن نبوده و نیازمند وجود فضای قابل اعتماد برای جلب مشارکت واقعی همه نقش‌آفرینان به‌ویژه ساکنان این محدوده‌ها است. مشارکتی که اقدامات اجرایی نوسازی براساس آن شکل بگیرد و تداوم یابد و در نهایت، بستری روشن و قابل اعتماد را برای شکل‌گیری نهادها و اقدامات مشارکتی فراهم سازد.

محمد انوشه
editor@smtnews.ir

بهبود و نوسازی بافت‌های فرسوده پیش از هر چیزی به فرهنگ‌سازی و مشارکت مردم نیاز دارد

تنها راه پیش‌رو دولت برای ساماندهی بازار مسکن، افزایش همکاری‌ها و استمرار در بحث مدیریتی است

زیرساخت

editor@smtnews.ir

در بررسی آیین‌نامه جدید وزارت راه و شهرسازی برای بافت‌های فرسوده تأکید شد

نگاه پیرنشدیده باید کاری کره

عکس: آیدا فریدی

به تازگی بسته‌های تشویقی جدیدی با توجه به شرایط محلات فرسوده و در راستای ایجاد رغبت و انگیزه لازم برای ساکنان، سرمایه‌گذاران و سازندگان برای ورود به باز آفرینی شهری و نوسازی بناهای فرسوده در دست تدوین وزارت راه و شهرسازی است. عمده ساکنان بافت‌های فرسوده به تنهایی قادر به نوسازی واحدهای فرسوده خود نیستند و باید مجموعه توسعه‌گران، سازندگان و سرمایه‌گذاران تشویق و ترغیب شوند که با مشارکت مردم در این مناطق

رود و به نوسازی مسکن‌های فرسوده اقدام کنند. تاکنون در بخش‌هایی از جمله صدور مجوز ساخت، تخفیف در ارائه پروانه ساخت، تسهیلات بانکی و بسته‌های تشویقی شهرسازانه، اقدامات خوبی در محلات هدف باز آفرینی شهری انجام شده است. از سوی دیگر، رعایت مقررات ملی ساختمان در نوسازی بناهای فرسوده توسط سازندگان ضروری است و مالکان واحدهای فرسوده باید در زمان ساخت پروژه، ضمن نظارت کامل نسبت به رعایت مقررات ملی ساختمان

فرسودگی در کمین شهرها

موجب غفلت از بخش‌های وسیعی از مناطق درونی شهرها و رها شدن آنها از چرخه عمران و آبادانی می‌شود؛ در حالی که این مناطق بخش قابل‌ملاحظه‌ای از جمعیت شهری را در خود جای داده است و بسیاری از عناصر تاریخی و ارزشمند فرهنگی و اقتصادی همچون بازارهای سنتی در این منطقه قرار دارند.

به دلیل نداشتن سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مناسب نه‌تنها از فرصت‌های بالقوه مناطق پیرامونی شهرها برای توسعه و ارتقای کیفیت زندگی استفاده نشده، بلکه تداوم وضعیت موجود ممکن است تهدیدهای جدی همچون آلودگی، آسایش‌پذیری بالا هنگام وقوع بلایای طبیعی و انسانی را متوجه این مناطق کند. از سوی

کالبد شهرها به‌عنوان یکی از اجزای اصلی سیستم‌های شهری در بستر زمان و هم‌زمان با تحولات اجتماعی و اقتصادی، باید مورد توجه برنامه‌ریزان قرار گیرد تا پاسخگوی نیازهای مختلف ساکنان از جمله سکونت، حمل‌ونقل، امنیت و اوقات فراغت باشد؛ غفلت از این موضوع می‌تواند به فرسودگی و ناکامی آنها در سیستم شهری منجر شود.

فرسودگی بافت‌های شهری به‌وضوح در بیشتر شهرهای بزرگ و تاریخی کشورهای جهان از جمله شهرهای ایران به چشم می‌خورد؛ توسعه شهرها در مناطق پیرامونی به دلیل انگیزه‌های سودجویانه برای صاحبان املاک و توجیه اقتصادی برای مدیریت شهری،

سیاست‌گذاری با توجه به شرایط مردم

محمد فیروزی، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی در زمینه تدوین آیین‌نامه وزارت راه و شهرسازی برای بافت‌های فرسوده به گفت: دولت نباید از یک مسیر چند بار عبور کند. با توجه به طرحی که پیشنهاد شده است، اول باید یک نیازسنجی در مناطق مورد نظر انجام بگیرد که افراد ساکن در این محله‌ها توانایی مالی دارند تا با سیاست‌گذاری‌های این‌چنینی هماهنگ باشند یا خیر؟

وی افزود: این افراد از اقشار کم‌درآمد جامعه هستند و باید مشخص شود که اگر خانه‌ها و زمین‌های خود را در مناطق فرسوده تحویل دولت دهند تا چه اندازه برای دریافت واحد جدید مقروض می‌شوند. از طرفی، باید مشخص شود که وزارت راه و شهرسازی در کدام مناطق قصد دارد برای این قشر خانه بسازد. در جای دیگر این آیین‌نامه آمده تا وزارتخانه مذکور در مجوز ساخت تخفیف‌هایی قائل شده است، بنابراین باید دید که مردم ساکن در این بافت‌ها از پس هزینه‌های مجوز و حتی از پس اقساط تسهیلات نوسازی بر می‌آیند یا مشکلات مالی پیش‌آمده، شرایط را سخت‌تر می‌کند.

مهم‌ترین مشکلات بافت‌های فرسوده

ابوالحسن میرعمادی، کارشناس شهرسازی به گفت: بهبود و نوسازی بافت‌های فرسوده بیشتر از هر چیزی به فرهنگ‌سازی و مشارکت مردم نیاز دارد و وزارت راه و شهرسازی نمی‌تواند تمام بار این اقدام را به‌تنهایی به دوش بکشد. مناطق فرسوده به بخش‌های شهری اطلاق می‌شوند که در مقایسه با شهر اصلی، در سطح خدمات، کیفیت زندگی، رونق اقتصادی، شرایط بهداشتی و زیست‌محیطی و پایداری ساختاری کمتر عمل می‌کنند. این مناطق در مواجهه با خطرات طبیعی مانند زلزله، به‌میزان بیشتری آسیب‌پذیر هستند و بیشتر ساکنان آنها از طبقات کم‌درآمد جامعه تشکیل می‌شوند. وی در ادامه توضیح داد: از جمله عوامل اصلی در حوزه ناپایداری بناها و ساختمان‌ها، ناپایداری کالبدی، عدم مقاومت ساختمان‌ها و فرسودگی ساختاری به‌شمار می‌روند. این عوامل به‌عنوان یک تهدید جدی برای جان ساکنان این مناطق محسوب می‌شوند و فرسودگی کالبدی باعث می‌شود که این مناطق در جایگاه مستعدترین مناطق در برابر بلاهای طبیعی شناخته شوند که منجر به خسارت‌های غیرقابل‌جبرانی می‌شود. بنابراین دولت باید سعی کند مسئله زمان را نیز در نظر بگیرد که تا دیر نشده اقدام موثری انجام بگیرد.

تنها طرح موضوع کافی نیست

این کارشناس با بیان اینکه یکی از مولفه‌های بافت فرسوده نفوذناپذیری و نارسایی‌های موجود در شبکه ارتباطات و دسترسی‌ها است، اضافه کرد: کمبود عرض معابر، بلند بودن فواصل دسترسی به خدمات و وسایل نقلیه اضطراری مانند آتش‌نشانی و آمبولانس، به ناکارآمدی و نظم نابسامانی در این مناطق اضافه می‌کند. عدم قابلیت نفوذ در محلات باعث کاهش دسترسی به خدمات می‌شود و ساکنان را در معرض خطرات جدی قرار می‌دهد. چگونگی همجواری‌ها، تراکم بالای جمعیت و عدم تطابق بافت‌های فرسوده با استانداردهای تعیین‌شده، از دیگر عوامل و مسائل اساسی در این مناطق است. اینها نکاتی است که دولت باید در طرح‌ریزی و برنامه‌های خود برای بافت فرسوده، به آن توجه کند. لزوماً صحبت

توسط سازندگان توجه جدی داشته باشند. معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اینکه ساخت بناهای مقاوم و رعایت مقررات ملی ساختمان در ساخت واحدهای مسکونی باید به یک فرهنگ تبدیل شود، تأکید دارد با توجه به حجم بناهای ناپایدار در تلاش هستیم تا با تعریف بسته‌های تشویقی متناسب و مختلف، جریان نوسازی را شتاب بدهیم. در این گزارش بسته تشویقی جدید وزارت راه و شهرسازی برای محلات فرسوده را مورد بررسی قرار داده است.

دیگر، شهر نظام متشکلی از عناصر طبیعی، انسانی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است که در برنامه‌ریزی برای بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده، برنامه‌ریز توجه به ساختارهای جغرافیایی نمی‌تواند طرح‌های موفق را اجرا کند. بدیهی است اگر به روابط متقابل و سازگار عوامل محیط‌طبیعی و ساختارهای اقتصادی و اجتماعی سازنده فضای شهری توجه کافی داشته باشیم، رشد شهر موزون و پویا، همراه با بهسازی و نوسازی و نوآوری مطلوب خواهد بود، اما در صورتی که رشد و توسعه، بدون شناخت و هماهنگی با فضای جغرافیایی باشد، شهر بیمار، فرسوده و روبه‌زوال خواهد بود.

است و سرانجام خوشایندی ندارد. تنها راه پیش‌روی دولت برای ساماندهی بازار مسکن، افزایش همکاری‌ها و استمرار در بحث مدیریتی است که بیشتر از هر موضوع دیگری احساس می‌شود.

ساخت مسکن ارزان در کشور برای اقشار هدف، موضوعی است که علاوه بر خانه‌دار کردن اقشار ضعیف، باعث اشتغالزایی می‌شود و از زندگی اقشار هدف در بافت فرسوده جلوگیری می‌کند.

وی در خاتمه گفت: به‌طور کلی اگر دولت به بافت فرسوده نگاه بازگشت سرمایه‌ای دارد و به فکر سود است، نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. در نتیجه، دولت باید با یک نگاه حمایتی، تسهیلات کم‌بهره و سوسیدهای مناسب به ساکنان بافت فرسوده اعطا کند تا این افراد بتوانند با یک پشتوانه محکم اقدام به نوسازی خانه‌های خود کنند و ترس از دست دادن املاک خود را نداشته باشند.

نرخ اجاره بسیار پایین در این مناطق زندگی می‌کنند. این عوامل باعث کاهش مشارکت در فرآیند نوسازی و مانع جدی برای بازسازی و حفظ بافت می‌شوند. از این‌رو دولت می‌تواند با پرداخت تسهیلات مناسب و کمک به کاهش زمان برای صدور جوازهای ساخت، به این قشر از جامعه یاری برساند.

وی در پایان گفت: ناتوانی ساکنان مناطق فرسوده در بهره‌برداری از ظرفیت‌ها، بالا بودن نسبت مستاجران و مشکلاتی از قبیل نابسامانی‌های متعدد از عواملی هستند که از سایر عناصر لایه‌های ساختاری بافت‌های فرسوده متمایز می‌شوند. بیشتر ساکنان مناطق فرسوده دارای درآمد بسیار پایینی هستند و بخش عمده‌ای از این ساکنان به دلیل نرخ پایین اجاره مسکن در این مناطق زندگی می‌کنند. این عوامل باعث کاهش مشارکت در فرآیند نوسازی بافت می‌شوند و به‌عنوان مانعی جدی برای نوسازی و حفظ بافت عمل می‌کنند.

سخن پایانی

بافت فرسوده به یکی از مهم‌ترین مشکلات شهرها تبدیل شده است؛ چراکه در مواقع حادثه و بحران مانند آتش‌سوزی، زلزله و سایر بلاها، خدمات‌رسانی در این مناطق بسیار دشوار و حتی گاه غیرممکن خواهد شد. به‌طور کلی، کاهش کارایی هر پدیده و عدم رسیدگی، نگهداری و تجدیدحیات، فرسودگی آن را در پی دارد. هنگامی که منطقه‌ای از شهر، به هر علتی رو به رکود می‌گردد و تلاشی برای رونق مجدد آن انجام نمی‌گیرد، بافت شهری آن منطقه محدود در روند فرسودگی قرار می‌گیرد. فرسودگی در بافت‌های شهری بر کالبد بافت و همچنین فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی آن تأثیرگذار است.

در حال حاضر بسیاری از شهرهای کشور با مشکل بافت‌های فرسوده مواجهند. این بافت‌ها هسته‌های قدیمی شهرها بوده و به‌مرور زمان دچار فرسودگی و عدم‌کارایی شده یا در دوران معاصر بدون رعایت ضوابط و مقررات معماری و شهرسازی شکل گرفته‌اند. از این‌رو ضرورت دارد دولت با ترسیم یک برنامه منسجم و یکپارچه به کمک بافت فرسوده بیاورد و هماهنگی‌ها را بیشتر کند.

با ماسک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostarehsh.com

تحلیل ماهانه از یک مطالعه پژوهشی نشان داد

رابطه دو طرفه نظام مالیاتی و برابری اجتماعی

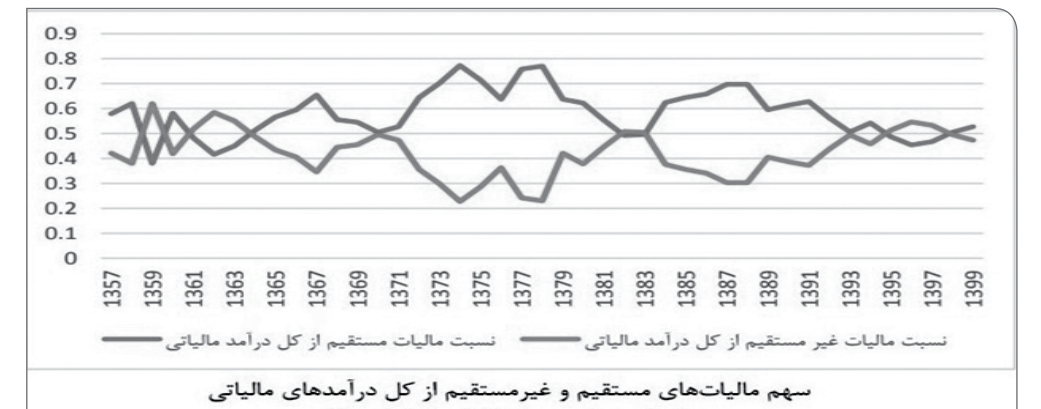
امیرعباس آذرموند: نتایج یک بررسی مطالعاتی نشان می‌دهد که در کوتاه‌مدت و بلندمدت، نابرابری با هر دو معیار اندازه‌گیری توزیع نابرابری درآمد، نسبت مالیات غیرمستقیم به تولید ناخالص داخلی را افزایش داده، اما نابرابری بر نسبت مالیات مستقیم به تولید ناخالص داخلی اثر منفی دارد. به همین اعتبار، نابرابری در توزیع درآمد، ساختار مالیات را از سمت مالیات مستقیم به مالیات غیرمستقیم سوق داده است. درجه باز بودن تجاری در ملی که نابرابری با معیار سهم دهک بالایی به دهک پایین اندازه‌گیری شود، اثر مثبت و معنی دار بر نسبت مالیات مستقیم به تولید داشته است.

به گزارش **سنت** و به نقل از یک مقاله تحلیلی به قلم زهرا افشاری با عنوان «اثر نابرابری در توزیع درآمد بر ساختار مالیاتی ایران»، نابرابری در توزیع درآمد و ثروت به عنوان یکی از ویژگی‌های کشورهای در حال توسعه معرفی شده است. این سناریو توجه را به سیاست‌هایی که می‌توانند، این روند را معکوس یا حداقل کاهش دهند، معطوف کرده و از جمله سیاست‌های اقتصادی مرتبط با هدف توزیع بهتر درآمد، سیاست مالی است. سیاست مالی، علاوه بر کارکرد اصلی خود که تامین منابع برای اداره دولت است، باید به رشد اقتصادی بلندمدت، انباشت سرمایه فیزیکی و انسانی کمک کند و ابزار برای کاهش بی‌ثباتی کلان در مقابله با شوک‌های اقتصاد کلان است.

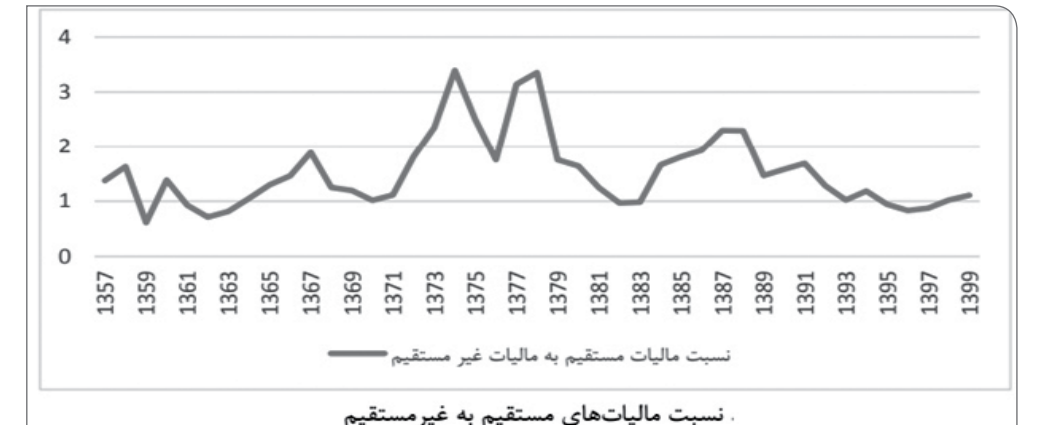
مطالعات گوناگون اثبات می‌کنند که نابرابری می‌تواند به توزیع مجدد و مالیات‌های بیشتر منجر شود. افزایش نابرابری می‌تواند حمایت از سیاست‌های بازتوزیعی را با دلالتی نداشتن، تضعیف کند و مانع از افزایش درآمدهای مالیاتی شود. نابرابری می‌تواند توانایی دولت در اصلاحات مالی را کاهش دهد و از گسترش پایه مالیاتی جلوگیری کند.

مالیات مستقیم یا غیرمستقیم؟

در مطالعات دانشگاهی، بحث درباره مزایا و معایب مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم به یک بحث طولانی تبدیل شده و انتخاب مالیات‌های مستقیم در مقابل غیرمستقیم، برای طراحی بهینه ساختار مالیاتی اساسی است؛ زیرا انواع مختلف مالیات به‌طور متفاوتی بر اهداف و کارایی برابری اثر می‌گذارد. در ایران ضریب جینی یکی از شاخص‌های اندازه‌گیری نابرابری به حساب می‌آید. این شاخص در سال ۵۷ به ۰.۴۲ می‌رسید

بررسی روند نوسانی نسبت مالیات مستقیم به غیرمستقیم نشان می‌دهد که با توجه به اینکه ساختار مالیات، نقش مهمی

رشد اقتصادی به برابری منجر می‌شود؟

بیشتر بر سرمایه و درآمد، تشکیل سرمایه داخلی را کاهش می‌دهد و انتقال شرکت به اقتصادهای با ساختار مالیاتی متفاوت را تحریک می‌کند. در نهایت، همه این عوامل در بلندمدت آثار منفی بر نرخ رشد تولید یک اقتصاد خواهد داشت. یعنی از یک نقطه معین از بازتوزیع، تلاش برای دستیابی به برابری توزیع درآمد، به قربانی کردن کارایی اقتصادی منجر می‌شود. چالش جوامع مدرن، پرهیز از رسیدن به این نقطه است. بنابراین، یک چرخه معیوب بین نابرابری درآمد و رشد اقتصادی شکل می‌گیرد. با گذشت زمان، ممکن است این چرخه به بی‌ثباتی منجر شود؛ به گونه‌ای که جمعیت بیشتری از طبقات زحمتکش را نسبت به سیاست‌های حاکم تحریک کند. در دهه‌های گذشته، نگرانی در زمینه کارایی اقتصادی، حمایت از نقش بازتوزیعی سیاست مالی دولت را کاهش داده و اقتصادی به کارایی ظرفیت تخصیصی بازارها، انتقادها را نسبت به اعمال مالیات‌های مستقیم افزایش داده است.

به گفته مارتینز (۲۰۱۴)، انحرافات مالیاتی در تصمیمات تخصیصی کارگزاران بخش خصوصی، میانگین و حداکثر نرخ مالیات‌های مستقیم را در بیشتر کشورهای افزایش داده است.

از طرف دیگر، از نظر تئوری، مالیات‌های مستقیم بر درآمد اعمال می‌شود و اثر کاهش بر درآمد قابل تصرف دارد. به این ترتیب، امکان کاهش درآمد مالیاتی وجود دارد. مالیات‌های غیرمستقیم به عنوان مالیات بر کالاها و خدمات با توجه به اینکه افراد فقیر سهم بیشتری از درآمد خود را مصرف می‌کنند، احتمالاً نسبت افرادی که درآمد بالاتری دارند، مالیات متوسط بیشتری هم پرداخت می‌کنند که به‌طور مستقیم توانایی جمعیت با کثرت برای انباشت سرمایه فیزیکی یا انسانی را دچار مشکل می‌کند. انتظار می‌رود مالیات غیرمستقیم منجر به نابرابری بیشتر شود. این در حالی است که پایه‌های مالیات مستقیم مانند مالیات بر مجموع درآمد افراد به کاهش نابرابری منجر می‌شود. در این میان، نابرابری هم می‌تواند به‌نوبه خود بر سیاست‌های مالیاتی اثر بگذارد. تاثیر نابرابری بر سیاست‌های مالیاتی از بعد نظری دوگانه است.

نقش نظام مالیاتی در عدالت اجتماعی

ایران در کوتاه‌مدت و بلندمدت پرداخته شد. بر این اساس، افزایش نابرابری، نسبت مالیات مستقیم به مالیات غیرمستقیم را کاهش می‌دهد، در حالی که اثر آن بر مالیات غیرمستقیم مثبت و فزاینده است. متغیری کنترلی درجه باز بودن تجاری در کوتاه‌مدت، تنها در مدلی که نابرابری با سهم ۱۰ درصد ثروتمند، به ۱۰ درصد فقیر درآمدی، اندازه‌گیری شود، اثری مثبت بر مالیات مستقیم دارد.

در بلندمدت نیز بر همین منوال، مالیات‌های مستقیم اثری کاهشدهنده خواهند داشت، در حالی که اثر مالیات‌های غیرمستقیم در این شرایط، رو به افزایش می‌رود. به این ترتیب، نابرابری در توزیع درآمد، خود به خود موجب می‌شود که مالیات‌های غیرمستقیم سهم بزرگ‌تری از درآمدهای مالیاتی را از آن خود کنند که این رویکرد باز هم بر شدت نابرابری درآمد افراد خواهد افزود.

کوزنتس در سال ۱۹۵۵ میلادی نشان داد که چگونه توزیع درآمد شخصی تحت تاثیر فرآیند رشد اقتصادی در بلندمدت قرار می‌گیرد. مطالعه او نشان داد که در مراحل اولیه توسعه اقتصادی، رشد به گسترش نابرابری می‌انجامد و سپس در مراحل پیشرفته‌تر، برابری بیشتری در توزیع درآمد ایجاد می‌شود. با این حال، اگر نابرابری درآمد به سطحی برسد که در آن، برای بخش قابل توجهی از جمعیت، دستیابی به سطوح کافی از سلامت و انباشت دانش از طریق آموزش دشوار باشد، رشد اقتصادی کاهش خواهد یافت. همچنین، نابرابری می‌تواند توانایی دولت را برای اصلاح نظام مالیاتی کاهش دهد.

گفته می‌شود در این شرایط، گروهی که تمرکز سرمایه نفع می‌برند، بر تصمیم‌گیری‌های سیاسی اثرگذاری می‌کنند تا منافع حاصل از رشد اقتصادی را بیش از پیش از آن خود کنند. افزایش نابرابری می‌تواند باعث شود که افراد ثروتمند علیه سیاست بازتوزیع درآمد، لابی کنند و مانع آن شوند، زیرا در این صورت می‌توانند مانع افزایش مالیات‌ها شوند. گسترش مخالفت با سیاست‌های بازتوزیعی می‌تواند باعث شود که جوامع نابرابر، کمتر به بازتوزیع ثروت دست بزنند.

این امر به‌ویژه زمانی اتفاق می‌افتد که نابرابری، بار مالیاتی بیشتر را بر دوش ثروتمندان یا بخش بزرگی از طبقه متوسط تحمیل کند. بنابراین، نابرابری می‌تواند به تلاش‌های دولت برای کسب مالیات آسیب بزند و فشار برای افزایش کسری بودجه را هم بیشتر کند. افزایش بدهی عمومی احتمالاً به افزایش نرخ بهره حقیقی اقتصادی منجر خواهد شد که تاثیر منفی آن بر رشد بلندمدت، اجتناب‌ناپذیر است. در این میان، تلاش دولت برای کاهش هزینه‌ها، ممکن است به توسعه کمتر زیرساخت‌های اساسی از طریق ارائه خدماتی بهداشتی و آموزشی کمتر همگانی منجر شود که این نیز به‌نوبه خود، کاهش رشد بلندمدت یک اقتصاد را به دنبال خواهد داشت. به علاوه، فشارهای مالیاتی، فعالان اقتصادی با سرمایه انسانی و بهره‌وری بالاتر از ارائه خدمات نیروی کار، تلاش‌های سرمایه‌داران و انباشت سرمایه دلسرد کند. در سطح نگاه، مالیات

توزیع درآمد در یک کشور، ارتباطی مستقیم با سیاست‌های مالیاتی دارد. مطالعات مختلف نشان می‌دهد که رابطه میان نابرابری بر توزیع درآمد و مالیات‌ها غیرقابل کتمان است. هرچند، در ایران هنوز مطالعه چندانی حول این مسئله شکل نگرفته‌است، اما در سطح جهانی، چنین چیزی بارها به بحث گذاشته شده است. برای مثال، پرسون (۱۹۹۴) نشان می‌دهد که اثر توزیع درآمد برابری بر نرخ رشد و سطح درآمد مالیاتی بستگی دارد.

همچنین، نابرابری درآمد به‌عنوان عاملی که مانع رشد بلندمدت اقتصادی می‌شود، مورد اشاره قرار می‌گیرد. بنابراین، نابرابری فراتر از عدالت توزیعی است و می‌تواند برای رشد اقتصادی مضر باشد.

در مطالعه انجام‌گرفته، در ۴ سناریو به بررسی اثرات نابرابری درآمد بر مالیات‌های

ایران چه شرایطی دارد؟

بر تولید ناخالص دارد. از آنجا که در ایران، برای افزایش شهرنشینی، همراه با گسترش بخش غیررسمی بوده، فرار مالیاتی را به‌همراه داشته و دولت برای کسب درآمد، به مالیات‌های غیرمستقیم متکی بوده است. ساختار مالیات می‌تواند به‌شکلی متفاوت بر اهداف برابری و کارایی و رشد اقتصادی، ثبات اقتصادی اثر داشته باشد. از آنجا که انواع مالیات، منافذ فرار مالیاتی خاص خود را دارند، می‌توان برای مالیات‌های غیرمستقیم

یک نقش مهم و غیرقابل اجتناب در سیستم مالیاتی ترسیم کرد. از سوی دیگر، با توجه به فرار مالیاتی و ناهمگونی مالیات‌دهندگان، باید انواع مختلفی از مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم طراحی شوند. با توجه به اینکه انتخاب میان مالیات مستقیم و غیرمستقیم برای طراحی ساختار مالیات بهینه اساسی است، یکی از مباحث چالش‌برانگیز در زمینه سیاست‌گذاری مالیاتی، همین موضوع است.

در این میان، کشورهایی با اقتصادی بازر، با توجه به جمع‌آوری آسان‌تر مالیات بر ارزش‌افزوده و مالیات غیرمستقیم، بیشتر بر تجارت و سایر مالیات‌های غیرمستقیم تکیه می‌کنند. این نتیجه، با اقتصادی که درآمد دولت آن به صادرات نفت وابسته و همزمان بخش بزرگی از اقتصاد آن راننی و زیرزمینی است، توجه می‌شود. شهرنشینی با شاخص ضریب جینی فقط در بلندمدت، اثر معناداری به نسبت مالیات غیرمستقیم

نتایج کوتاه‌مدت و بلندمدت، نشان می‌دهد که هرچه نابرابری بیشتر باشد، نسبت مالیات مستقیم به تولید ناخالص داخلی کاهش خواهد یافت. همچنین، در هر ۲ سازه زمانی، اثر مثبت و معنی‌دار بر نسبت مالیات غیرمستقیم به تولید ناخالص داخلی هم مشاهده می‌شود. به‌عبارت‌دیگر، نابرابری در توزیع درآمد، ساختار مالیات را از مالیات مستقیم به سمت مالیات‌گیری غیرمستقیم هدایت می‌کند.

گزارش روز

علت افزایش تورم ماهانه مرداد چه بود؟

برخی مسئولان دولتی بر این عقیده هستند که در این تصمیم نیز ملاحظات مربوط به پیامدهای تورمی در نظر گرفته شده است. در همین رابطه، علی روحانی، معاون سیاست‌گذاری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌گوید: افزایش نرخ ارز منبای محاسبه نرخ پایه محصولات در بورس کالا، ممکن است موجب افزایش نرخ بازار برخی محصولات شود؛ در مصوبه اخیر این موضوع پیش‌بینی شد و به‌منظور کنترل این آثار قیمتی، برای برخی محصولات که اهمیت بالاتری در سبد مصرف‌کننده دارند و امکان صادرات آنها نیز وجود ندارد، نرخ ارز منبای محاسبه نرخ پایه تغییر نمی‌کند. احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد نیز در پاسخ به این سوال که آیا تغییر منبای نرخ محاسبه نرخ پایه برخی کالاها در بورس کالا، موجب رشد ۳۰ درصدی نرخ محصولات این صنایع می‌شود، بیان کرد: خیر؛ برای دولت مهم بود این اتفاق هیچ تاثیری بر نرخ محصول نهایی نگذارد و فرآیند مذکور پیامد تورمی نداشته باشد، بر همین اساس، نرخ تسعیر محاسبه نرخ پایه محصولات مهمی که در سرفه مصرف‌کنندگان کشور وجود دارد، همچنان بر منبای سابق یعنی از ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی خواهد بود.

وارد شدن شوک به برخی اجزای شاخص نرخ و همچنین وقفه ظاهر شدن تورم در بخشی از اجزای شاخص نرخ دانست تا افزایش عمومی در تورم مجموع کالاها و خدمات، باین حال، سیاست‌گذار همچنان باید احتیاط را حفظ کرده و از اقدامات انقباضی درباره نرخ سود و رشد نقدینگی عدول نکند و از اقدامات زمینه‌ساز تحریک و شوک در بازار ارز پرهیز کند. براساس آنچه گفته شد، تمام عوامل اقتصادی و سیاسی در ماه‌های گذشته، بیانگر تاووم ثبات نسبی ارز و آرامش بازارها است و خبری از شوک تورمی نیست. باین‌وجود، معاونت اقتصادی اتاق بازرگانی پیش‌بینی افزایش تورم ماهانه تا پایان سال را دارد. با توجه به اینکه افزایش تورم در کشور تنها به سود ثروتمندان است، آیا اتاق بازرگانی در تلاش است با وجود بهبود شرایط، بر انتظارات تورمی دامن بزند و آرامش جامعه را به‌خطر اندازد؟ در همین حال، برخی کارشناسان معتقدند که اجرای برخی سیاست‌ها نظیر تغییر نرخ تسعیر ارز منبای محاسبه خوراک پتروشیمی‌ها و همچنین نرخ پایه در بورس کالا از ۲۸ هزار و ۵۰۰ به نرخ مرکز مبادله، می‌تواند بازارها را تحریک کند و به‌نوعی نشانه‌ای مبنی بر پایان سیاست تثبیت محسوب می‌شود؛ اما

بهبود وضعیت اقتصاد کشور است که دستیابی به هدف تورم ۳۰ درصدی در پایان سال را ممکن می‌سازد. در همین رابطه، تیمور رحمانی، عضو هیات‌علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران با اشاره به طبیعی بودن افزایش تورم ماهانه در ماه مرداد گفت: اگر از منظر شهروندان و فعالان اقتصادی به موضوع نگاه کنیم، در حال حاضر آنچه را به‌شکل افزایش نرخ تورم ماهانه و نقطه‌به‌نقطه رخ داده است، نمی‌توان خیلی غیرعادی و نگران‌کننده در نظر گرفت. وی ادامه داد: طبیعی است که در طول سال، متاثر از شوک‌های طرف عرضه و تقاضای کل اقتصاد و همچنین شوک‌های وارده به بازار برخی کالاها و خدمات (به‌ویژه کالاها و خدماتی که وزن بالایی در شاخص قیمتی مصرف‌کننده دارند)، نرخ تورم می‌تواند دچار افزایش یا کاهش شود. رحمانی توضیح داد: آنچه از بازار درایه‌ها مشاهده می‌شود، به‌همراه تاووم روند نزولی رشد نقدینگی و توقف سیال شدن حجم نقدینگی در طول ماه‌های اخیر، همگی دلالت بر تثبیت نسبی انتظارات تورمی دارد و در نتیجه، می‌توان افزایش نرخ تورم ماهانه و نقطه‌به‌نقطه ماه مرداد را عمدتاً افزایشی و ناشی از

براساس آمار منتشر شده، تورم در مرداد افزایشی بود، اما در مجموع، طبق آخرین داده‌های مرکز آمار، نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه تولیدکننده ۴۲.۴ درصد بوده که در مقایسه با تورم نقطه‌به‌نقطه فصل قبل ۴.۴ واحد درصد کاهش یافته است. به گزارش مهر، روند تورم ماهانه از ابتدای سال ۱۴۰۲، همواره کاهش یافته و تغییر روند تورم ماهانه مرداد به‌خاطر افزایش قیمت‌ها در حوزه مسکن به دلیل فصل جابه‌جایی و در حوزه انرژی به سبب افزایش مصرف برق بوده است؛ بنابراین با توجه به اثر متغیرهای فصلی بر تورم ماهانه مرداد، انتظار می‌رود در ماه‌های آتی، روند کاهش تورم ادامه یابد. علاوه بر متغیرهای فصلی، بررسی عوامل مهم اثرگذار بر شاخص تورم، حکایت از برقراری آرامش نسبی در شاخص نرخ مصرف‌کننده کالاها و خدمات دارد؛ ثبات نرخ ارز در ماه‌های گذشته، انتظارات تورمی را که نقش قابل توجهی در افزایش تورم دارد نیز، کاهش داده است. گفتنی است، آزادسازی منابع ارزی بلوکه‌شده ایران، کاهش تنش‌های بین‌المللی، افزایش صادرات، افزایش فروش نفت و درآمدهای حاصل از آن، کاهش رشد نقدینگی و عضویت در معاهده‌های بین‌المللی، همگی بیانگر

کارشناس اقتصاد در گفت و گو با **سنت**:

اقتصاد نیاز به تصمیمات اساسی دارد، نه پند و اندرز

امیر عباس آذرمنند: یک عضو انجمن اقتصاددانان ایران با نقد به کارشناسان و تحلیلگرانی که در این شرایط دولت را نصیحت می‌کنند که حواسش به نقدینگی باشد، می‌گوید: «اقتصاد نیاز به تصمیمات اساسی دارد؛ نه پند و اندرز.»

پیمان مولوی، کارشناس اقتصاد کلان، با قبول مشکلات فعلی، تصریح می‌کند: «به نظر من، یادداشت اخیر منتشر شده حاکی از سیاسی کاری و رویکرد جناحی به مشکلات کلان کشور داشتن است. این انتظاری طبیعی است که کارشناسان وقتی دست به قلم می‌برند، فارغ از تمامی حجب و حیا به مسائل بنگرند. تأکید دائم بر اینکه من خوبم و دیگران (یعنی جناح مقابل) بد، اگر برای فعالان سیاسی کارساز باشد، برای کارشناسان اقتصادی، راهگشایی ندارد. ما در دولت فعلی و البته در دولت گذشته مشکلات بسیاری داشتیم که برخورد مناسبی با آنها صورت نگرفته و موجب تشدید مشکلات شده است.» آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی **سنت** با این اقتصاددان است.

مسئله این است که از سال ۹۷ کشور ما در شرایط مناسبی قرار ندارد و این امر در دولت گذشته رخ داده و در این دولت هم آن طور که انتظار می‌رفت به رفع این مسئله نپرداختند. در نتیجه امروز کشور با انواع مشکلات دست‌وپنجه نرم می‌کند.

در هر حال، این دست از کارشناسان هم احتمالاً به‌خوبی می‌دانند که یک کشور تحت تحریم، نمی‌تواند با سرعت مشکلاتش را رفع یا همه شاخص‌ها را به‌درستی کنترل کند. او نیز می‌داند که باید ابتدا مسئله اصلی کشور و اقتصاد که همان تحریم‌ها است، رفع و رجوع شود؛ آن‌گاه باید حتماً سراغ سیاست‌های پولی منسجم‌تر هم برویم. بی‌تفاوتی نسبت به این اقدامات ما را هر دم به سمت اقتصادی مشابه اقتصاد پاکستان هدایت می‌کند. با این تفاوت که همسایه شرقی ما امکان صادرات روزانه ۲ میلیون بشکه نفت را ندارد و دچار مشکلات فراوانی است و دولت ایران روزی ۲ میلیون بشکه نفت صادر می‌کند و باز هم از رفع مشکلات اولیه و معیشتی ناتوان است.

فکر می‌کنید در شرایط فعلی سیاست‌گذار باید سیاست پولی انقباضی را در دستور کار خود داشته باشد یا انبساطی؟
واقعیت این است که اگر اراده کافی برای حل بخشی از مشکلات هم وجود داشته باشد، ما می‌توانیم نرخ تورم را در کشور کنترل کنیم؛ به‌شرط اینکه سیاستی انقباضی، در همین وضعیت و با نظارت بانک مرکزی و در عملیات بازار باز صورت بگیرد. این امر باید به‌نحوی باشد که در آن اجازه حراج اوراق قرضه دولتی هم وجود داشته باشد. هرچند تکانه‌هایی از این تغییر رویکرد ایجاد می‌شود، اما نرخ بهره واقعی به‌دست خواهد آمد.

امروز در حالی نرخ بهره بانکی کشورمان را ۲۳ درصد تعیین کرده‌اند که برآوردها نشان می‌دهد نرخ واقعی آن قطعاً بیش از ۳۵ درصد است. این سیاست در کوتاه‌مدت موجب کنترل تورم می‌شود و تنها زمانی به کنترل پایدار تورم می‌انجامد که با رشد اقتصادی پس از ۶ ماه تا یک سال مواجه شویم.

این اقدام را امروز و با حاکمیت تحریم‌ها می‌توانیم انجام دهیم؟

بله؛ می‌توانیم امروز هم چنین کنیم. قبلاً در سال ۹۷ هم می‌شد چنین اقدامی را در دستور کار بگذارند. در هر حال همیشه می‌توان چنین اقداماتی کرد، اما اگر تحت تحریم نباشیم دست یافتن به یک رشد اقتصادی معقول، راحت‌تر از امروز خواهد بود. همین امروز بانک مرکزی باید حراج اوراق را انجام دهد، زیرا نرخ بهره حاصله تا حدی تورم را کنترل می‌کند و بعد از آن رشد اقتصادی محقق خواهد شد.

فکر نمی‌کنید این اقدام منجر به ورشکستگی برخی بنگاه‌ها شود؟

بنگاهی که نمی‌تواند نوسانی را تحمل کند، بهتر است تعطیل شود. هرچند چون اقتصاد ما انحصاری و غیررقابتی است، جایگزینی برای ورشکسته‌ها وجود ندارد، اما این اقدامات حداقل سبب می‌شود اقتصاد ایران از وضعیت گلخانه‌ای فعلی‌اش که ریسک‌های مختلف در آن به وقوع می‌پیوندد، خلاص شود.

موجب تشدید مشکلات شده است.
به نظر شما تا چه زمانی این مشکلات ادامه داشته باشند؟
تا زمانی که ما در کشورمان ذی‌نفعان تورم، تحریم و... داشته باشیم، مشکلات پابرجا می‌مانند.

فکر می‌کنید این ذی‌نفعان در نظام تصمیم‌گیری حضور دارند؟

حضور یا نفوذ را نمی‌دانم، اما آنها می‌توانند در تصمیم‌گیری‌های کلان کشور مداخله کنند، به همین دلیل است که ۲ سال در کشور بحث شده که واردات خودرو آزاد شود، اما این اتفاق نیفتاده و همچنان در حال بحث حول آن هستند. این مهم در حالی است که ما در ایران بانک مرکزی مستقل از دولت هم نداریم که بخواهیم بابت تحقق یا عدم تحقق اهداف، گریبان مسئولان را بگیریم و از آنها بخواهیم کشور را به سمت درستی هدایت کنند. به‌نظر من آقای نیلی اگر می‌خواست پاسخ کاملی بدهد باید این نکات را لحاظ می‌کرد و سپس پاسخ سؤالاتی جدی‌تر را می‌داد.

سوال محوری که باید تحلیلگران اقتصادی در شرایط امروز به آن پاسخ دهند، چیست؟

بناور من تحلیل‌گران اقتصادی اگر می‌خواهند با صراحت به مشکلات واقعی بپردازند، بهتر است بدون هیچ حاشیه رفتنی بگویند که عاقبت ادامه وضعیت فعلی چه خواهد بود. به‌زبان دیگر ایشان بهتر بود به ما به‌عنوان شاگردان خویش توضیح می‌دادند که وضعیت فعلی به کجا ختم خواهد شد. همچنین بهتر بود به این بحث می‌پرداختند که پیامدهای تداوم سیاست‌گذاری به روش فعلی چیست و به سیاست‌گذار در این باره هشدارهای لازم را می‌دادند. اینکه مشکلات کشور چه عاقبتی به‌وجود می‌آورد هم اثرگذارتر و هم در شرایط امروز پایه‌ای‌تر از آن است که به تناقضات بانک مرکزی پرداخته شود.

فکر می‌کنید چرا بانک مرکزی مستقل در ایران وجود ندارد؟

به همان دلایلی که امروز اقتصاد ما در رتبه ۱۵۹ از ۱۶۵ کشور در آزادی اقتصادی قرار داده است. در میان همسایگان ما کشورهایی با رتبه مشابه لبنان و سوریه هستند و طبیعی است در این وضعیت بانک مرکزی مستقل معنا نداشته باشد. بانک مرکزی مستقل نیازمند ساختاری است که اجازه فعالیت قاطع به این نهاد را بدهد که امروز در کشور ما از این خیرها نیست.

برخی از کارشناسان از جمله آقای نیلی می‌گویند تورم سال گذشته کشور ۵۴ درصد بوده، اما آمارهای مرکز آمار چیز دیگری می‌گویند. حق با کدام طرف است؟

هر کسی اگر سال پایه آماری را جابه‌جا کند، می‌تواند با مانوری ساده ادعای کاهش تورم را بکند. جدا از اینکه تورم پارسال ۵۴ درصد بود یا ۴۶ درصد و جدا از اینکه در پایان سال تورم را ۴۰ تا ۴۵ درصد اعلام کنند (مشابه صحبت وزیر اقتصاد) یا رقمی دیگر، یک واقعیت را نمی‌توان کتمان کرد و آن هم این است که ما امروز در شاخص ثبات قیمت‌ها و بازارها شرایط خوبی نداریم.

تأکید بر تورم ۵۴ درصدی در سال گذشته و شکسته شدن نرخ رشد حجم پول در فروردین امسال بیانگر چیست؟

اینکه آقای نیلی می‌خواهند بگویند دولت فعلی در عملکرد منفی رکورد زده و اینها ضعیف‌تر از ما هستند؛ در حالی که برای یک فرد بیرونی مانند من یا شما، تفاوتی نمی‌کند که صاحب رکوردها کیست؛

صاحب دارایی شوند و با استفاده از وضعیت تورمی، ثروت‌های افسانه‌ای برای خود رقم بزنند.

در این شرایط طبیعی است که سیاست‌گذاری‌ها نسبت مناسبی با علم روز اقتصاد ندارند و این مشکل بیشتر در سیاست‌گذاری‌های پولی کشور نمایان می‌شود. در انگلستان یا مالزی مسئله بانکداری بدون ربا عملی شده، اما در کشور ما هرگز چنین چیزی محقق نشده است.

از سوی دیگر، نقدی هم به کارشناسان و تحلیلگرانی وارد است که در این شرایط دولت را نصیحت می‌کنند که حواسش به نقدینگی باشد؛ حال آنکه مگر مشکلاتی که گفته شد وجود ندارند، چطور می‌توان بی‌توجه به این ساختار شکل گرفته و بحران‌ها چنین چیزی گفت. کنترل نقدینگی ضروری است، اما باید زمینه‌های لازم برای تحقق آن را هم فراهم کرد، وگرنه سیاست‌ها بی‌دری شکست خواهند خورد.

بسیاری از کارشناسان از سال‌ها پیش می‌گویند اقتصاد ایران با ابربحران‌های متعددی روبه‌رو است. این را قبول ندارید که نظام بانکی یکی از این ابربحران‌ها است؟

این را قبول دارم که ایران درگیر چالش‌های فراوانی از جمله در نظام بانکی است، اما فکر می‌کنم باید افراد صاحب‌نظر هدف خاصی از واژه‌سازی‌ها داشته باشند. مثلاً تأکید بر واژه «ابرحران» چه معنایی دارد؟ من نمی‌دانم استفاده از واژگان درستی مانند ابربحران با چه هدفی انجام می‌شود، اما این را می‌دانم که وقتی دائم می‌گویند ایران با ابربحران تورمی مواجه خواهد شد، این‌طور به ذهن متبادر می‌شود که گویا امروز شرایط خوب یا حداقل قابل‌دفاعی وجود دارد و در آینده اوضاع بهم خواهد ریخت.

دقت کنید کشوری مانند ایران در ۱۲ سال گذشته عملاً رشد اقتصادی نداشته و امروز حتی با هدف‌گذاری بانک مرکزی یعنی رساندن نرخ رشد نقدینگی به حدود ۲۶ درصدی هم دچار مشکلات زیادی خواهد شد. به‌علاوه اینکه حتی در صورت تحقق هدف نهاد سیاست‌گذار پولی، باز هم با فرض رشد اقتصادی ۳ درصدی، تورم در پایان سال بین ۴۰ تا ۴۵ درصد خواهد بود. این موارد نشان‌دهنده وجود مشکلات گوناگون در اقتصاد است که بدون رسیدن به ابرتورم (اگر منظور تورم سرقمی است) میلیون‌ها نفر در آن، روزانه قربانی فقر می‌شوند.

بنابراین باید تأکید کنیم تنها تورم یا آن‌طور که دوستان علاقه دارند «ابرحران تورم» نبوده که وضعیت کشور را به این روز انداخته است؛ تنها تورم نبوده که سبب کاهش چشمگیر درآمد سرانه ایرانیان شده است. از همه اینها مهم‌تر اینکه در پدید آمدن وضعیت فعلی تنها دولت سیزدهم مقصر نیست، بلکه دولت به‌معنای ماهوی آن، این شرایط را به‌وجود آورده است. به این ترتیب دولت قبلی هم عملکرد خوبی نداشته و از قضا مشکلات امروز از سال ۹۷ شتاب و اوج گرفته که به دولت گذشته مربوط می‌شود.

این نگاه را جناحی می‌دانید؟

به‌نظر من این دست از رفتارها تنها به‌منابه سیاسی کاری و رویکرد جناحی به مشکلات کلان کشور داشتن است. این انتظاری طبیعی است که کارشناسان وقتی دست به قلم می‌برند، فارغ از این حجب‌وحیاها به مسائل بنگرند. تأکید دائم بر اینکه من خوبم و دیگران (یعنی جناح مقابل) بد، اگر برای فعالان سیاسی کارساز باشد، برای کارشناسان اقتصادی راهگشایی ندارد. ما در دولت فعلی و البته در دولت گذشته مشکلات بسیاری داشتیم که برخورد مناسبی با آنها صورت نگرفته که

در روزهای گذشته مسعود نیلی در یادداشتی تأکید کرد کنترل نقدینگی به‌شکلی که امروز انجام شده، نمی‌تواند به‌شکلی پایدار به مشکل تورم در اقتصاد ایران خاتمه دهد. شما چه نظری درباره این گفته دارید؟

واقعیت آن است که فکر می‌کنم وقتی درباره نقدینگی در اقتصادی با مختصات و ابعاد اقتصاد کشور ما صحبت می‌کنیم، باید حواس خود را به‌شدت جمع کنیم، زیرا این بحث هم مهم و حساس است و هم به‌دلیل رشد فزاینده پولی و نقدینگی در سال‌ها گذشته، حتی اگر رشد نقدینگی تا پایان سال ۲۰ درصد هم شود، باز هم تمام رکوردهای تاکنونی منفی ناشی از رشد نقدینگی در ایران شکسته خواهد شد.

چرا در هر شرایطی رکوردها شکسته می‌شوند؟

زیرا از سال ۹۷ تا امروز، یعنی از زمانی که ایالات متحده تصمیم گرفت از برجام خارج شود، در عمل بالاترین خلق نقدینگی تاریخ ایران محقق شده است. این مهم موجب شده حجم نقدینگی چنان رشد کند که افزایش ۲۰ درصدی آن از همه افزایش‌های قبلی بیشتر خواهد بود. به‌عبارت دیگر ۲۰ تا ۲۵ درصد ۷ هزار میلیارد تومان به‌مراتب بیش از ۵۰ درصد هزار میلیارد تومان خواهد بود. این در حالی است که بانک مرکزی هم تمایل دارد هر طور شده جلوی رشد نقدینگی را بگیرد. در یادداشت آقای نیلی هم به این امر اشاره شده که بانک مرکزی تمایل به کاهش نقدینگی دارد. با این همه مسئله بر سر چگونگی تحقق این مهم است.

نیلی از همکاری میان نهادهایی چون دولت و بانک مرکزی صحبت می‌کند. شما این مسئله را راه خروج از این وضعیت نمی‌دانید؟

به هیچ وجه نمی‌توان چنین ادعا کرد. اینکه دو نهاد وابسته به یکدیگر نمی‌توانند در زمینه اجرای یک سیاست همسوی باشند، مشکل بزرگی است که از قضا در گذشته هم وجود داشته است. یک مشکل قدیمی را نمی‌توان با نصیحت به همکاری بیشتر برای اصلاح امور، حل کرد. به‌واقع انتظار می‌رود کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی به این مسئله اشاره کنند که در اقتصادی مانند اقتصاد ایران، اگر کنترل نقدینگی ممکن باشد، تحقق این مهم از چه راه‌هایی امکان‌پذیر است و چرا تاکنون از این راه‌ها استفاده نشده است. این را آقای نیلی هم به‌خوبی می‌دانند که اقتصاد ایران چند سالی است وارد فرآیندی شده که نمی‌تواند از رشد نقدینگی جلوگیری کند.

این ناتوانی را محصول ناتوانی سیاست‌گذاران اقتصادی می‌دانید؟

حتماً ضعف سیاست‌گذاران هم مطرح است، زیرا کشور در وضعیت خوبی قرار ندارد. اینکه اقتصاد ایران سال‌هاست دچار تحریم شده و تلاش‌هایش آن‌طور که باید و شاید به خروج از انزوا نینجامیده، حتماً کردن سیاست‌گذار است، نه مردم. ضمن اینکه اقتصاد ما در ۱۲ سال گذشته متوسط رشد صفر درصدی داشته، اما هنوز در کشور سیگنالی از رفع تحریم‌ها منعکس نشده است. رتبه ایران در شاخص‌های مهم اقتصادی، از جمله آزادی اقتصادی به ۱۵۹ رسیده و همزمان تورم در کشور ذی‌نفعانی قدرتمند دارد که می‌تواند اجرای برخی سیاست‌ها را تسریع و برخی سیاست‌ها را متوقف کند. در این میان با نرخ بهره حقیقی منفی ۱۵ درصدی، اکوسیستمی در کشور به‌وجود آمده که برخی افراد با استفاده از روابط خود، می‌توانند با اخذ تسهیلات بانکی،

مدیرعامل در یازدهمین جلسه کمیته راهبری گروه فولاد خوزستان در سال ۱۴۰۲ تصریح نمود:

رسیدن به پیشرفت قابل ملاحظه در پروژه‌های احداث نیروگاه و راه‌اندازی ورق عریض تا پایان سال جاری

وی افزود: باید دست به دست یکدیگر داده و تا پایان سال، یک سود قابل توجه را برای سهامداران رقم بزنیم. تا امروز ۳۰۰ هزار تن سفارش تولید محصول را پیش‌رو داریم. یکی از وظایف هر مدیر این است که بر اساس داده‌های دریافتی، تجزیه و تحلیل، تصمیم‌گیری و استراتژی موثر اتخاذ نماید.

یکسری دوره‌های تجزیه و تحلیل برای سطح کارشناسی سازمان به بالا باید در نظر گرفته شود تا قدرت تجزیه و تحلیل کارشناسان و بالاتر از آن در سازمان افزایش یابد.

وی درباره برخورد با پیمانکاران گفت: دستگاه‌های نظارت باید از دستورالعمل‌های اجرایی مواجهه با پیمانکاران و پروژه‌ها مطلع بوده و آنها را اجرا نمایند.

ابراهیمی گفت: تمامی مدیران پروژه‌ها باید دوره‌های pmbok را

یازدهمین جلسه کمیته راهبری با حضور امین ابراهیمی مدیرعامل، قائممقامان و مشاوران مدیرعامل و جمعی از معاونان و مدیران گروه فولاد خوزستان در تالار شهید امتی برگزار شد.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، امین ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان گفت: نقش ایمنی در حفظ دارایی‌های سازمان، کلیدی است. مأموریت‌های خارجی باید منجر به ارائه گزارش کاربردی موثر و دستاوردی که به درد سازمان بخورد، باشد. همان‌گونه که می‌دانید، به دلیل کمبود انرژی، تولید از دست رفته ما به ۵۴۰ هزار تن رسیده است.

ابراهیمی تأکید کرد: برای تمامی سهامداران یک برنامه سودآوری تا پایان سال جاری تعیین شده است. البته با درایت تیم رهبری، چالش‌های مالی پیش رو مدیریت خواهند شد.

معاون بهره‌برداری در حوزه ایمنی بابت ثبت رکورد ۴ سال سفید با اهدای تقدیرنامه، لوح و نشان نقره ایمنی قدرانی شد. گفتنی است، در جلسه یاد شده مصوبات سررسید شده صورتجلسات قبلی، گزارش تصویری از اتمام سردرب و کنترل زمان شماره یک، گزارش وضعیت ایمنی و گزارش عملکرد معاونت منابع انسانی و امور اجتماعی ارائه گردید.

رتبه نخست
ایران در دورریز
موادغذاییسینا علیدوستی
فعال محیط‌زیست

طبق گزارش سازمان ملل، میزان دورریز مواد غذایی در کشورهای اروپایی در سال گذشته ۹ میلیون تن بوده است، در صورتی که این آمار در کشور ما در سال گذشته به ۳۵ میلیون تن رسید؛ یعنی ضایعات غذایی ایران چند برابر کشورهای اروپایی است. متاسفانه، سالانه در کشور رقمی معادل ۱۵ میلیارد دلار به‌شکل ضایعات غذایی و کشاورزی دور ریخته می‌شوند. متاسفانه ایران رتبه نخست دورریز مواد غذایی را در دنیا در اختیار دارد. بنابراین، نقش ایران نیز در تولید پسماندهای غذایی غیرقابل انکار است؛ چنانچه براساس آمار، نزدیک به ۳ درصد ضایعات غذایی و کشاورزی دنیا در ایران تولید می‌شود.

در حالی که در سال ۲۰۱۸ تخمین زده شده بود که ۸۲۱ میلیون نفر به‌طور کامل دچار سوء‌تغذیه مزمن هستند که به‌طور قطع این رقم در سال‌های بعد، بیشتر هم شده است. این آمار با هدف دوم سند توسعه پایدار که در سال ۲۰۱۵ در سازمان ملل تصویب شد، مغایرت دارد. براساس سند دوم توسعه پایدار سازمان ملل قرار بود گرسنگی در تمام دنیا ریشه‌کن و به تمام اشکال گرسنگی پایان داده شود. در خلال این سند، آموزه‌های دینی در بیشتر کشورها نسبت به دورریزهای غذایی تأکیدی دارند و معمولاً در تمامی ادیان اسراف نفی شده است.

بخش قابل توجهی از تولید این ضایعات غذایی به وجود نقص در چرخه غذایی و سنتی بودن کشاورزی برمی‌گردد. همچنین، سودجویی دلالت و مصرف‌گرایی ناخوشایند و مسرفانه طبقه محدودی از جامعه، به افزایش میزان ضایعات غذایی دامن می‌زند. اگر با خود صادق باشیم، بخشی از این ضایعات در خانه‌های‌مان تولید می‌شوند. بی‌شک، سبک زندگی هر فرد نقش جدی در افزایش پسماندهای غذایی دارد؛ پسماندهایی که علاوه بر آلاینده بودن‌شان؛ موجب

اخلال در چرخه غذایی حیوانات هم می‌شود.

برای حل این چالش، اقدامات گوناگونی را می‌توان به کار گرفت. یکی از این موارد، مربوط به تولید اولیه مواد غذایی است که اگر بتوانیم در فرآیند بسته‌بندی، کمترین میزان دورریز را داشته باشیم، درصد زیادی از ضایعات کاهش می‌یابد. در ایران متاسفانه درصد زیادی از دورریز مواد غذایی، در ابتدای چرخه مصرف رخ می‌دهد؛ درست در زمان بسته‌بندی محصولات کشاورزی و غذایی. از آنجایی که کشاورزی صنعتی در کشور ما به‌وجود نیامده است، درصد قابل توجهی از دورریز مواد غذایی در این بخش اتفاق می‌افتد.

اما درباره آن دسته از مواد غذایی پخته یا خام که از خانه‌ها وارد چرخه پسماند می‌شوند، باید گفت که اصلاح سبک زندگی، نقش جدی در کنترل این امر دارد. سمن‌ها و ان‌جی‌واها می‌توانند با راه‌اندازی کمپین‌هایی به این اصلاح بپردازند. برای مثال، کمپین «لقمه مهربانی» که چند سال پیش راه‌اندازی شد، با این هدف کار خود را آغاز کرد که مازاد غذاهای تهیه‌شده در سالن‌های برگزاری مراسم مذهبی و غیرمذهبی به‌دست افراد نیازمند برسد تا در نهایت به چرخه پسماند وارد نشود.

یکی از راهکارهای مدیریتی کاهش پسماند که در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته هم جواب داده، پرداخت مالیاتی پول یا کالاهای مصرفی در ازای دریافت پسماند از خانه‌ها است. اما از آنجایی که سازکار جمع‌آوری پسماند در کشور ما چندان استاندارد نیست، مردم بدون هیچ محدودیت و دقتی، غذاهای اضافی خود را دور می‌ریزند.

در نهایت، برای کاهش پسماندها و ضایعات غذایی به‌ویژه آن میزان از ضایعاتی که از خانه‌های مردم خارج می‌شود، باید به فکر اصلاح سبک زندگی بود. ناگفته نماند که ارگان‌های دیگری نظیر جهاد کشاورزی هم می‌توانند نقش جدی در کاهش ضایعات غذایی در بخش کشاورزی در چرخه پسماند کشور داشته باشند.

از دیگر راهکارهایی که می‌توان در راستای تحقق کاهش ضایعات غذایی به کار گرفت، افزایش کیفیت تولید است که با نظارت ارگان‌های مربوطه می‌توان به آن ارتقا بخشید. در واقع، با افزایش کیفیت مواد غذایی، مردم دورریزهای کمتری خواهند داشت و ضایعات غذایی کمتری وارد چرخه پسماند می‌شود. با کنترل و کاهش پسماندهای غذایی در شهرها، اگر آورده اقتصادی هم نداشته باشیم، صرفه‌جویی اقتصادی بالایی خواهیم داشت. همچنین، می‌توانیم با راهکارهای فناورانه که موجب بهره‌وری بالا می‌شود، از میزان ضایعات غذایی بکاهیم. برای مثال، می‌توان از سبزی‌های دورریختنی برای نهاده‌های دامی یا میوه‌ها در کارخانه‌های کمپوت‌سازی استفاده کرد. همچنین، فرآوری این محصولات می‌تواند کمک شایانی به کاهش این ضایعات غذایی کند. سرمایه‌گذاری در بحث بسته‌بندی و ورود فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان در این زمینه می‌توانند نقش جدی در کاهش ضایعات غذایی داشته باشند. همچنین، اکوسیستم دانش‌بنیان در کشور می‌تواند با ارائه بسته‌بندی مناسب به‌دست مصرف‌کننده یا کاربرد آن در صنایع جانبی دیگر نظیر کمپوت‌سازی یا دامداری‌ها استفاده از این ضایعات را به حداکثر برساند.

در نهایت، امروزه یکی از نشانه‌های قابل توجه توسعه‌یافتگی جوامع، کاهش دورریز مواد غذایی و پسماندهای مربوط به آن است. در جامعه توسعه‌یافته، افراد در برابر آنچه تولید یا مصرف می‌کنند یا به‌عبارت دیگر، برای هر چیزی که هزینه پرداخت می‌کنند، رفتار مسئولانه و دقیقی دارند، چراکه آنها به‌خوبی می‌دانند آنچه با آن روبرو هستند از جمله منابع طبیعی و غیرطبیعی؛ به هر حال محدود است.

میکروپلاستیک‌ها عامل تهدید کننده صنعت شیلات

پلاستیک‌های مرگ آور

فلزات سنگین هستند. در واقع، به دلیل پراکنش گسترده میکروپلاستیک‌ها در بسیاری از زیستگاه‌های آبی، پژوهشگران توجه ویژه‌تری به آثار مخرب میکروپلاستیک‌ها در صنعت شیلات و سلامت آبزیان کردند و فهمیدند اثرات مختلف میکروپلاستیک‌ها دارای طیف گسترده‌ای از آثار فیزیکی شامل خراشیدگی، پستی دستگاه گوارش و شیمیایی است. این آلاینده‌ها به‌راحتی می‌توانند به بدن موجودات آبی نظیر ماهی منتقل و موجب بروز بیماری‌های متعددی در بدن این جانداران شوند. بنا بر نتایج پژوهش‌ها، در صورت آلوده بودن آبزیان به این مواد، ممکن است میکروپلاستیک و آلاینده‌های دیگری

مزایای درمانی و تغذیه‌ای آبزیان موجب افزایش مصرف جهانی مردم از این جانداران شده است و هر ساله آبزیان آب‌های آزاد و رودخانه‌ها در صد بیش‌تری از سبب تغذیه خانواده‌ها در کشورهای مختلف را به خود اختصاص می‌دهند. همچنین باتوجه به اهمیت رشد و توسعه صنعت شیلات در ایران، میزان مصرف سرانه ماهی در کشور افزایش پیدا کرد. اما چند سالی می‌شود که دانشمندان در پژوهش‌های‌شان، خیر از وجود برخی مواد صنعتی مضر در بدن آبزیان مغذی دادند. آنها ثابت کردند که بدن این موجودات، مستعد آلودگی با طیف وسیعی از مواد شیمیایی پایدار در محیط‌زیست نظیر میکروپلاستیک‌ها

پلاستیک به خورد آبزیان می‌رود

احتمالاً نانوپلاستیک تجزیه‌شوند. این ذرات، چه کوچک‌تر و چه بزرگ‌تر، پیامدهای زیانباری برای اکوسیستم، محیط‌زیست و حتی اقتصاد و سلامت جانداران به‌دنبال دارند. در پژوهشی از ۱۵ برند متفاوت نمک دریایی، مشخص شد که به‌طور میانگین در هر کیلوگرم از نمک‌های مورد مطالعه ۶۰۰ ذره میکروپلاستیک وجود دارد. متاسفانه بسیاری از آبزیان و ماهی‌ها این مواد را به‌جای غذا در زیستگاه‌های

انسداد مسیر گوارشی آبزیان توسط میکروپلاستیک‌ها

افزایش است. میکروپلاستیک‌ها، به‌طورزیستی از طریق شبکه غذایی در دسترس موجودات قرار می‌گیرند و بلع آنها توسط موجودات آبی، عوارض جانبی زیادی نظیر انسداد مسیر گوارشی، کاهش میزان تغذیه، کاهش رشد و تحرک، مهار تولید آنزیم و القای استرس اکسیداتیو را برای این موجودات به‌دنبال دارد. این پژوهشگر در ادامه با اشاره به وجود مقادیر قابل توجه میکروپلاستیک در برخی رودخانه‌های کشور گفت: باتوجه به پژوهش انجام‌شده روی ماهی‌های رودخانه قره‌سوی کرمانشاه، مقدار و نوع میکروپلاستیک‌های موجود در ماهی‌های مختلف صیدشده تعیین شد. در واقع، توانستیم با تعیین مشخصه‌های فیزیکی‌شیمیایی میکروپلاستیک‌های جداشده از سیستم گوارشی و بافت ماهیچه و مقدار و نوع میکروپلاستیک‌ها در بافت‌های مختلف ماهی را تعیین کنیم.

باید نگران باشیم

به‌گفته مخدومی، این مطالعه با هدف تعیین حضور میکروپلاستیک‌ها در روده و بافت ماهیچه‌ای ماهیان رودخانه‌ای جمع‌آوری‌شده از رودخانه قره‌سو کرمانشاه و همچنین سمی بودن احتمالی آنها انجام شد. نتایج این پژوهش نشان داد که طیف وسیعی از ذرات میکروپلاستیک در بافت روده و ماهیچه ماهیان موجود در رودخانه قره‌سو استان کرمانشاه وجود دارد.

وی افزود: در این پژوهش، ۷ گونه ماهی مورد بررسی قرار گرفت که در بیشتر گونه‌ها، حضور میکروپلاستیک‌ها تأیید شد. در واقع،

تهدید بزرگ از سوی کوچک‌های مخرب

دریابی می‌شوند. در واقع، هم پلاستیک‌های شهری و هم صنعتی در گسترش میکروپلاستیک‌ها نقش زیادی دارند.

وی با نظر به راهکارهای اصلی برای کاهش میکروپلاستیک‌ها گفت: چند راهکار مهم در کاهش میزان میکروپلاستیک‌ها در سوی کارشناسان موردتوجه قرار گرفته است. کاهش اقلام مصرفی پلاستیکی از مبدأ یکی از این راهکارها است. همچنین جایگزین کردن پلاستیک‌ها با پلیمرها و مواد تجزیه‌پذیر دیگر راه‌حلی است که می‌توان در راستای کاهش میکروپلاستیک‌ها در نظر گرفت.

این پژوهشگر افزود: بازیافت یا استفاده مجدد از اقلام پلاستیکی یکی دیگر از راهکارهای کاهش میکروپلاستیک در محیط‌زیست دریایی و غیردریایی است یا اینکه با تغییر ماهیت آن از ورود

سخن پایانی

متاسفانه میکروپلاستیک‌ها در بسیاری از منابع غذایی یافت می‌شوند، اما به‌گفته کارشناسان، بیشترین غلظت وجود این مواد به نظر می‌رسد در ماهی‌ها یا صدف حلزونی باشد. با اینکه هنوز تأثیرات این مواد بر سلامتی انسان به‌طور واضح مشخص نیست و لازم است از سلامت کامل غذاهای مصرفی، اطمینان کافی حاصل شود. مشاهدات چند سال گذشته دانشمندان نشان داده است که میکروپلاستیک‌ها در محتویات معده جانداران مختلفی همچون کرم‌های خاکی، پرندگان، لاک‌پشت‌ها و دلفین‌ها یافت شده است. ذرات کوچک‌تر ممکن است فراگیرتر نیز باشند، زیرا ممکن است توسط ارگانسیم‌هایی که در زنجیره‌های غذایی مختلف وجود دارند، بلعیده شوند. بنابراین، می‌توان گفت که پلاستیک‌ها

مهتاب دمیچی
editor@smtnews.irطیف وسیعی
از ذرات
میکروپلاستیک
در بافت روده
و ماهیچه
ماهیان موجود
در رودخانه
قره‌سو استان
کرمانشاه
وجود دارد

مقادیر بالای میکروپلاستیک که اندازه‌هایی در محدوده ۱-۲۵ میکرومتر داشتند، در بدن آبزیان رودخانه قره‌سو یافت شدند. میکروپلاستیک‌های شناسایی‌شده، عمدتاً از لحاظ

ریخت‌شناسی به‌شکل فیبر و قطعه بودند که در تمام سیستم گوارشی و بافت‌های ماهیچه‌ای بدن ماهی مشاهده شدند.

به‌گفته وی، باتوجه به اینکه ورود ذرات میکروپلاستیک به بافت عضله تأیید شد، اما مکانیسم ورود آنها به این بافت‌ها هنوز نامشخص است. در هر صورت، آلودگی غذاهای دریایی به میکروپلاستیک‌ها، سبب نگرانی وجود این مواد در بدن انسان می‌شود.

مخدومی گفت: حضور میکروپلاستیک‌ها در مدفوع و خون انسان طی تحقیقات اخیر، اهمیت بررسی‌های بیشتر در فاز حیوانی را دوچندان می‌کند. این مطالعه به‌واسطه تعیین میزان سمی بودن میکروپلاستیک‌ها در نمونه‌های حیوانی، پیش‌آگاهی مناسبی از احتمال وجود آن در بدن انسان ارائه می‌دهد. در حقیقت، این یافته‌ها اهمیت آلودگی ماهی‌ها و آبزیان به‌عنوان منبع رایج غذای دریایی در مصرف خانگی را برجسته می‌کند. همچنین، از آنجایی که احتمال ورود این مواد مضر و آلاینده به رژیم غذایی و بدن انسان زیاد است، بیش از گذشته باید به تحقیق و پژوهش پرداخت.

دوباره پلاستیک به چرخه مصرف جلوگیری شود. برای مثال، از پلاستیک‌ها برای ساخت بلوک ساختمان استفاده می‌شود تا دوباره وارد طبیعت نشود.

شادی گفت: باتوجه به طیف متفاوت تأثیرات میکروپلاستیک‌ها در محیط‌های دریایی، میزان درگیری موجودات دریایی هم با آنها متفاوت است. به‌طور طبیعی موجوداتی که زیستگاه‌شان نزدیک رسوبات پلاستیکی است، تأثیر بیشتری می‌پذیرند و معمولاً در موجودات دریایی؛ آن دسته از موجوداتی که بدن‌شان فیلتر فیلر است نظیر برخی از نهنگ‌ها یا صدف‌ها؛ تأثیر بیشتری از میکروپلاستیک‌ها می‌بینند.

گزارش‌ها حاکی
از آن است که
در خلیج فارس
و چند رودخانه
دیگر کشور،
میزانی از
میکروپلاستیک
یافت شده
است

واکنش کارشناسان به تلاش‌های بانک مرکزی برای کاهش نقدینگی

اصل پایداری در اجراست

به نظر می‌رسد اقدامات بانک مرکزی برای سر و سامان دادن به وضعیت نقدینگی از طریق سند تحول بانکی، کاهش سرعت چاپ پول، کنترل اضافه برداشت و اصلاح ترازنامه بانک‌ها، نتایج مثبتی به همراه داشته و دنبال کردن این سیاست‌ها باعث شد رشد نقدینگی به حدود ۲۷ درصد برسد. به گفته بسیاری از کارشناسان مهم‌ترین نتیجه کاهش رشد نقدینگی، فروکش کردن انتظارات تورمی است این در حالی است که برخی نیز معتقدند عنان مهار انتظارات تورمی در کشور از دست بانک مرکزی خارج شده است. احسان خاندوزی سخنگوی اقتصادی دولت نیز در آخرین اظهار نظر خود گفت: دنبال کردن سیاست مهار تورم با تمرکز بر کاهش انتظارات تورمی و کنترل بازار ارز، باعث شد در ۶ ماه نخست سال شاهد ثبات قابل قبولی در این بخش باشیم. همچنین گزارش بانک مرکزی حاکی از آن است که رشد ۱۲ ماهه پول در مرداد ۱۴۰۲ نیز در مقایسه با این میزان در مقطع مشابه سال قبل با ۱۴.۳ واحد درصد کاهش به ۴۱.۳ درصد رسیده است. به نظر می‌رسد این کاهش نقدینگی بیانگر تعدیل سیالیت نقدینگی، ناشی از اتخاذ مجموعه‌ای از سیاست‌های ارزی و پولی باشد. هرچند کارشناسان بانکی ضمن تایید خبر کاهش حجم نقدینگی معتقدند ممکن است در درازمدت تضاد منافع، اجرای این سیاست‌ها را دشوار کند. با اینهمه ثمرات کاهش نقدینگی در صورتی ساله همراه خواهد بود که این استراتژی با استمرار و دوام چند ساله همراه باشد. در این صورت می‌توان در یک فرآیند زمانی حداقل ۴ ساله شاهد مهار تورم بود و بدین ترتیب انتظار کنترل یک شبه تورم با واقعیت علم اقتصاد همخوانی ندارد.

سیرانوش موسوی
editor@smtnews.ir

ارز چندنرخه به نفع کیست؟

سیامک تقی پور
کارشناس بانکی

نرخ ارز همواره یکی از شاخص‌های مهم بازار است که نوسان آن، اثرات مختلفی بر اقتصاد یک کشور به جا می‌گذارد. از سوی دیگر، تغییرات مداوم و آشفتگی در این بازار و اجرای سیاست‌های سلیقه‌ای مرتبط با این حوزه، به‌طور مستقیم بر هزینه‌های خانوارها، بنگاه‌ها و دولت تاثیرگذار بوده و تداوم این روند، مشکلاتی را برای اداره اقتصاد به همراه دارد. روی دیگر سکه نوسان نرخ ارز، عوامل موثر بر این نوسان است که در سال‌های اخیر بارها مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. براساس بررسی‌ها، عوامل متعددی از افزایش تورم و کسری بودجه گرفته تا رابطه مبادله و حجم پول از جمله این عوامل هستند. در این بین به نظر می‌رسد سهم تورم در عوامل موثر بر نوسان نرخ ارز از سایر عوامل بالاتر است. در این صورت هیچ راهکاری غیر از مهار نقدینگی نمی‌تواند در کاهش نرخ تورم و کنترل بازار ارز نتیجه‌بخش باشد. شواهد حاکی از آن است که تزریق مسکن‌های موقت به بازار ارز نیز تا امروز نه تنها نتایج بلندمدتی به همراه نداشته، بلکه در نهایت تاوان سنگینی نیز برای اقتصاد خواهد داشت. آنچه مسلم است بازار ارز نیز مانند سایر بازارهای پولی با دستور و برخوردهای قهری قابل کنترل نبوده و اعمال این سیاست‌ها بیشتر مسکن‌های موقتی هستند که تنها برای مدتی کنترل بازار را در دست می‌گیرند. برخوردهای دستوری از سال ۹۰ تاکنون در بازار ارز اجرا شده که بی‌نتیجه بوده است. سال ۹۶ نرخ ارز ترجیحی ۴ هزار و ۲۰۰ تومان تعیین شد، در حالی که نرخ ارز در بازار نقدی ۶ هزار تومان بود. نتیجه این تصمیم تنها کاهش مقطعی نرخ ارز و ایجاد فرصت خرید برای برخی از افراد و گروه‌های خاص بود، اما بعد از مدتی شاهد روند صعودی نرخ ارز بوده‌ایم؛ بنابراین سیاست دستوری، نرخ ارز را مانند فنر فشرده می‌کند و باید تا آنجا که امکان دارد از اعمال این سیاست اجتناب کنیم.

این در حالی است که برای ساماندهی این بازار باید عرضه و تقاضا تعیین‌کننده نرخ ارز باشند، اما از سال ۹۶ به این طرف، شاهد نرخ‌های متعدد در بازار ارز در قالب اسامی گوناگون بوده‌ایم؛ از ارز نیمایی گرفته تا آزاد، مسافرتی و بورس کالا. ای‌کاش دولت تلاش می‌کرد ارز تک‌نرخ شود، زیرا بروز فساد در هر بازار چندنرخه اجتناب‌ناپذیر است.

مهم‌ترین دلایل اجرای سیاست نرخ ارز چندنرخه را می‌توان مقابله با تضعیف مستمر قدرت خرید خانوارها، کاهش هزینه‌های تولید (تخصیص ارز ترجیحی برای تولید کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای) و نیز تعدیل آثار تورم انتقالی (مناثر از کاهش مقطعی قدرت خرید پول ملی) دانست.

اقتصاد ایران طی ۴۳ سال گذشته به استثنای دهه ۱۳۸۰، همواره به علت تکانه‌های چهارگانه حاصل از خالص خروج سرمایه در سال‌های پس از انقلاب، کاهش درآمدهای نفتی در سال‌های جنگ تحمیلی و نیمه دوم دهه ۱۳۷۰، نکل بازپرداخت تعهدات ارزی خارجی طی نیمه نخست دهه ۱۳۷۰ و نیز تشدید تحریم‌های دو و چندجانبه مالی-تجاری بین‌المللی طی دهه ۱۳۹۰ به‌طور قهری از رژیم ارزی چندنرخه استفاده کرده است.

در همه تکانه‌های چهارگانه، حداقل رشد سالانه نرخ ارز اسمی بیشتر از مجموع متوسط رشد دوره‌ای و یک انحراف معیار بالاتر از نوسانات تاریخی آن بوده است. البته سه از چهار تکانه مذکور حداقل دو انحراف معیار بالاتر از متوسط رشد تاریخی نرخ ارز بازار آزاد بوده است.

در تمام این سال‌ها رژیم چندنرخه منجر به ایجاد فضای رانت برای عده‌ای شده که در نهایت با تشدید شکاف میان نرخ‌های ترجیحی و بازار آزاد به رشد سطح عمومی قیمت‌ها انجامیده است. در شرایط فعلی نیز بیم آن می‌رود که همان مسیری که در ارز ۴۲۰۰ تکرار شد، با یک سال ثابت نگه‌داشتن نرخ ۲۸۵۰۰ تومان هم رخ دهد. این برای شرایط کشور، چیزی شبیه به افتادن در چرخه باطل ارز ترجیحی دوباره است. ۲۸۵۰۰ تومان می‌شود ۴۲۰۰ تومان جدید. حتی بسیاری معتقدند ماجرا نیاز به کارشناس خبره اقتصادی ندارد تا متوجه شویم اولین و اصلی‌ترین دلیل به وجود آمدن این شرایط اقتصادی همان چندنرخه بودن قیمت ارز است. اما تا امروز به نظر می‌رسد انگیزه جدی برای تک‌نرخ شدن ارز وجود نداشته و شاید مصلحت بر چندنرخه ماندن ارز است.

بامیسک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostareh.news
www.Gostareh-news
سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

شکست در مهار انتظارات تورمی

علی سعدوندی کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با تایید خبر کاهش حجم نقدینگی در بانک‌ها، گفت: بعید به نظر می‌رسد وضعیت اقتصادی کشور با ادامه این روند به سمت بهبودی میل پیدا کند؛ متأسفانه بانک مرکزی گوش شنوایی نسبت به مشاوره کارشناسان ندارد و به ادامه اجرای سیاست‌های پیشین اصرار دارد.

وی سیاست‌های فعلی بانک مرکزی را مغایر با سیاست‌های این بانک در دولت یازدهم دانست و افزود: در دولت یازدهم تلاش می‌شد رشد پایه پولی یعنی انتشار پول توسط بانک مرکزی کنترل شود و از سوی دیگر نرخ بهره واقعی به تناسب افزایش پیدا کند؛ این موضوع منجر به حبس نقدینگی در بانک‌ها شد. به عبارت دیگر این سیاست زمینه‌های تبدیل نقدینگی به شبه پول را فراهم کرد و اینگونه حساب جاری بانک‌ها تبدیل به حساب سپرده شدند. موسس کلینیک اقتصاد با اشاره به سیاست‌های پولی بانک مرکزی در شرایط فعلی، ادامه داد: مشاوران فعلی بانک مرکزی بر این باورند که باید جلوی رشد نقدینگی در نظام بانکی گرفته شود بنابراین بانک‌ها کمتر می‌توانند پول منتشر کنند از این رو تاحدودی نقدینگی مهار شده است. به گفته این کارشناس اقتصادی؛ رشد ۲۶ درصدی نقدینگی دستاورد مهمی تلقی نمی‌شود اما به هر حال روند تصاعدی نقدینگی در بازار و بانک‌ها کاشمی شده است. وی با اشاره به شکست کنترل انتظارات تورمی نیز خاطر نشان کرد: نسبت پول در نقدینگی به شدت در حال افزایش

است و این اتفاق به نفع سودآوری نظام بانکی بوده چراکه هزینه منابع در داخل بانک‌ها کاهش پیدا می‌کند. سعدوندی با بیان اینکه وضعیت فعلی نظام بانکی می‌تواند تداوم داشته باشد، گفت: در حال حاضر حجم نقدینگی در شرایط خطرناکی نیست اما این امکان وجود دارد که به وضعیت حساس نزدیک شود. از طرف دیگر بانک‌ها با کمبود منابع مواجه هستند. وی افزود: درست است که سرعت خلق پول مهار شده اما همچنان انتظارات تورمی در جامعه وجود دارد از این رو بانک‌ها تلاش دارند منابع را از بانک مرکزی تامین کنند.

سیاست فعلی مهار نقدینگی درست نیست
این کارشناس اقتصادی با تاکید بر اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی و افزایش پایه پولی، بیان کرد: سه نوع پول رایج در نظام پولی و بانکی عبارتند از اسکناس و مسکوکات در حساب‌های جاری، نقدینگی شامل تمام منابع موجود در نظام بانکی و در نهایت پایه پولی که در بازار بین بانکی نظام بانکداری قرار دارد. بانک مرکزی از این نوع پول رایج در نظام پولی و بانکی، یک عامل را کنترل و دو عامل دیگر را کرده و اجازه رشد در این فاکتورها را داده است. وی با نادرست خواندن سیاست‌های فعلی بانک مرکزی برای مهار نقدینگی، تصریح کرد: به نظر می‌رسد این سیاست نیز مانند تجربه دولت یازدهم به شکست ختم شود. چراکه به نظر می‌رسد، بانک مرکزی اعتقادی به هدف‌گذاری نرخ بهره به عنوان مهم‌ترین ابزار

کنترل نرخ تورم ندارند و این انکار باوجود تأکیدات بسیار در علم اقتصاد کلان انجام می‌شود. اگر آخرین اظهارات رئیس بانک مرکزی را بخوانید خواهید دید که وی به برخی دیدگاه‌های کلان اقتصادی طعنه می‌زند و آنها را ناکافی و غیراجرایی می‌داند در حالی که تجربه ثابت کرده نادیده گرفتن علم در نهایت نتایج خوبی نخواهد داشت. وی در پاسخ به این پرسش که آیا سیاست‌های بانک مرکزی در کنترل نقدینگی به مهار تورم منجر خواهد شد؟ گفت: خیر، تورم مهار نمی‌شود اما به نظر می‌رسد که رکود تشدید شود. از سوی دیگر در برهه‌هایی از زمان دولت امکان کنترل تورم را داشته که به دلیل عدم تصمیم‌گیری قطعی، این مهم محقق نشده است. چراکه گاهی تعارض منافع جدی است و گاهی عواملی مانع از اجرای درست کارها می‌شود. موسس کلینیک اقتصاد با تاکید بر لزوم صداقت در گفتار از سوی مسئولان ارشد اقتصادی، تصریح کرد: نسبت پول در نقدینگی افزایش پیدا کرده و در کوتاه مدت می‌تواند هزینه بهره بانک‌ها را کاهش بدهد و وضعیت ترازنامه بانک‌ها رو به بهبودی برود؛ اما اصل قضیه این است که باید در استانداردهای سنجش ریسک اعتباری قواعد منسجمی حاکم شود.

نقش اساسی کنترل نقدینگی در مهار تورم

جعفر مهدی‌زاده مدیر اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی نیز در برنامه خبری میز اقتصاد، گفت: در سال ۱۴۰۱ و همچنین امسال با توجه به تغییر رویکرد بانک مرکزی که کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها را دنبال کرد، نتایج به شکل معناداری تغییر یافت به نحوی که رشد نقدینگی در سال گذشته ۳۱.۱ درصد بود که تقریباً ۹۶ واحد درصد کاهش را نسبت به رقم سال ۱۴۰۰ داشتیم. براساس آمارها، ۵ ماهه امسال رشد نقدینگی ۲۹.۶ درصد ثبت شده است.

وی ادامه داد: هدف‌گذاری کنترل رشد نقدینگی ۳۰ درصد تعیین شده بود که تقریباً توفیق نسبی در کنترل رشد نقدینگی در سال گذشته داشتیم.

مهدی‌زاده تصریح کرد: امسال هدف‌گذاری رشد نقدینگی ۲۵ درصد است و براساس آمارها، ۵ ماهه امسال رشد نقدینگی معادل ۲۶.۹ درصد بوده است که این میزان در مدت مشابه سال گذشته ۳۸ درصد ثبت شد، بنابراین کاهش ۱۱ واحد درصدی را شاهد هستیم.

مدیر اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به میزان کاهش رشد نقدینگی در دولت سیزدهم نسبت به دولت دوازدهم تاکید کرد: رشد نقدینگی در شهریور ۱۴۰۰ (زمانی که دولت سیزدهم شروع به کار کرد) معادل ۴۲.۶ درصد بود که تا کنون حدود ۱۶ واحد درصد کاهش در رشد نقدینگی را ثبت کرده‌ایم.

وی با اشاره به اقدامات بانک مرکزی برای کنترل رشد نقدینگی افزود: از سال ۱۳۹۹ بر رویکرد جدیدی در کنترل نقدینگی تحت عنوان کنترل رشد ترازنامه‌های بانک‌ها تمرکز کردیم.

مهدی‌زاده با اشاره به اصلاح رویه‌ها در کنترل ترازنامه بانک‌ها تاکید کرد: در سال ۹۹ کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها را با تمرکز بر سمت دارایی آنها شروع کردیم که در سال ۱۴۰۱ به طور جدی به این موضوع پرداختیم و اصلاحاتی در رویه‌ها داشتیم. در سال ۱۴۰۰ فقط سمت دارایی ترازنامه بانک‌ها را کنترل می‌کردیم، اما در سال ۱۴۰۱ به سمت بدهی بانک‌ها نیز رجوع کردیم.

مهدی‌زاده بیان کرد: با فرض ثبات سایر عوامل زمانی که نقدینگی افزایش پیدا می‌کند، تقاضای موثر نیز افزایش پیدا کند، چون قدرت خرید برای آحاد مردم ایجاد شده است بنابراین ماهیت مهار نقدینگی در کنترل تورم اساسی است البته در تورم سال‌های اخیر باید به سمت عرضه نیز توجه داشته باشیم.

مدیر اداره بررسی‌های اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به این موضوع که نقدینگی با تاخیری اثر خود را بر تورم می‌گذارد، گفت: کاهش نرخ رشد نقدینگی در امسال و سال قبل باعث کاهش تورم در امسال شده و پیش‌بینی می‌شود این روند برای سال آینده نیز ادامه داشته باشد.

وی افزود: رشد پایه پولی در فروردین ماه ۱۴۰۲ نسبت به فروردین ۱۴۰۱، ۴۵ درصد اعلام شد که از رشد نقدینگی فاصله معناداری دارد. این موضوع باعث شد رسانه‌ها سوالی مبنی بر اینکه چرا با وجود کاهش نرخ رشد نقدینگی پایه پولی افزایش یافته؟ مطرح کنند و طبق آخرین آمار پایه پولی در مرداد ماه نسبت به مدت مشابه قبل به ۴۱ درصد رسیده است.

مهدی‌زاده افزود: رشد بدهی دولت به شبکه بانکی در سال گذشته منفی بود، چون سپرده‌های دولت نزد بانک مرکزی افزایش پیدا کرد، بخشی از آن اجرای واحد حساب خزانه است تا سهم خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی در رشد پایه پولی طی سال ۱۴۰۱ منفی شود. دولت از تنخواه استفاده نکرده بلکه از موجودی حساب‌ها استفاده کرده است.

مشکلات نظام بانکی یک شبه حل نمی‌شود

نیما امیرشکاری کارشناس بانکی در گفت‌وگو با **بانک** ، با اشاره به آغاز برخی اصلاحات در نظام بانکداری، گفت: مشکلات فعلی نظام بانکداری یک شبه ایجاد نشده است که انتظار داشته باشیم یک شبه معضلات این بخش حل و فصل شوند. وی با تاکید بر اینکه روش‌های مهار نقدینگی در دنیا تعریف شده‌اند، تصریح کرد: سیاست فعلی بانک مرکزی برای مهار رشد نقدینگی اصلاح صورت مالی بانک‌ها و کمک به حل و فصل مشکلات انباشته شده در سال‌های اخیر است.

این کارشناس بانکی ادامه داد: بانک مرکزی کار را آغاز و برخی بانک‌ها را با تشویق و برخی دیگر را با تنبیه مجبور به اصلاح امور کرده اما مشاهده ثمرات این سیاست مستلزم استمرار و دوام چند ساله این استراتژی‌ها است تا در نهایت در یک فرآیند زمانی حداقل ۴ ساله شاهد مهار تورم در کشور باشیم؛ نمی‌توان انتظار داشت تورم یک شبه کنترل شود.

به گفته وی؛ به نظر می‌رسد بانک مرکزی روند درستی برای مهار تورم در پیش گرفته، البته مشروط به اینکه سیاست‌ها در بازه زمانی کوتاه‌مدت تغییر نکنند.

امیرشکاری با اشاره به شکل‌گیری برخی مخالفت‌ها در اجرای این سیاست‌ها، تصریح کرد: در صورت تداوم این سیاست ممکن است تضاد منافع شکل گیرد و در این شرایط باید سهامداران کلان از دارایی خود چشم‌پوشی کنند. چراکه دیگر پیش‌بینی آنها برای افزایش ارزش دارایی‌هایشان تحقق پیدا نمی‌کند از این رو در اجرای این سیاست‌ها مقاومت کرده و شاید مانع بانک مرکزی برای جدیت در تداوم اجرای این سیاست شوند.

این کارشناس بانکی بیان کرد: دولت‌ها در ایران همواره دست در جیب بانک‌ها می‌کردند و بسیاری از فرض‌های خود به بانک‌ها را پس ندادند و انباشت این بدهی‌ها باعث شد که چنین وضعیتی شکل بگیرد؛ درحال حاضر هر زمان که دولت با کسری مواجه شود از بانک‌ها استقراض می‌کند. وی در پایان تصریح کرد: روندهای اصلاح نظام بانکی در دوره‌های قبل نیز آغاز شد اما دوام نیاورد و هر چه از زمان اجرای این طرح بگذرد دوام اجرای آن دشوارتر خواهد شد به عبارت دیگر هر میزان بانک مرکزی در اجرای این سیاست جلوتر برود مقاومت بازار بیشتر خواهد شد و روند اجرا را سخت خواهد کرد.

سخن پایانی

مرکزی در اجرای این سیاست جلوتر برود مقاومت بازار بیشتر شده و روند اجرا را سخت کند. بنابراین تحقق نتایج نیازمند استمرار بانک مرکزی و گذر زمان است.

بانک‌ها، تعدیل بدهی دولت به بانک‌ها و اصلاح ترازنامه بانک‌ها اشاره کرد. کارشناسان بانکی بر این باورند که دولت اصلاحات در زمینه نظام بانکداری را آغاز کرده اما ممکن است هر میزان بانک

از جمله برنامه‌های تیم اقتصادی دولت می‌توان به برقراری انضباط مالی، تقویت پول ملی، سند تحول بانکی، کاهش سرعت چاپ پول، تشکیل شورای ثبات مالی، کنترل اضافه برداشت

۱۳ اثر تاریخی ایران در مسیر ثبت جهانی

پرونده کاروانسراهای همدان روی میز یونسکو

مهر سال ۱۴۰۰ بود که ارزیاب یونسکو به‌دنبال تدوین پرونده زنجیره‌ای ثبت جهانی کاروانسراهای ایران و به منظور بررسی ویژگی‌های کالبدی و مستندات پرونده کاروانسراهای «فرسج» تویسرکان و «تاج‌آباد» بهار از این بناهای تاریخی بازدید کرد. این روزها پرونده این دو کاروانسرا روی میز یونسکو است تا با جهانی شدن این بناهای ارزشمند همدان به تمام دنیا معرفی شوند. چهل‌وپنجمین اجلاس کمیته میراث جهانی یونسکو از ۱۹ شهریور در ریاض پایتخت عربستان سعودی کار خود را آغاز کرد و قرار است پرونده ۵۰ میراث فرهنگی و طبیعی از بیش از ۴۰ کشور جهان برای ثبت در فهرست جهانی یونسکو مورد بررسی قرار گیرد. ایران در این دور از اجلاس که تا سوم مهر (۲۵ سپتامبر) ادامه دارد، دو پرونده کاروانسراها و منظر فرهنگی ماسوله را برای ثبت در فهرست جهانی یونسکو پیشنهاد کرده است.

کاروانسراها در ادوار مختلف تاریخی نقش مهم و محوری داشتند و امکانی برای استقرار و استراحت مسافران و چهارپایان آنها در طول مسیر بوده‌اند که برخی از این اماکن تنها برای استقرار چهارپایان به‌کار می‌رفته که از آنها با نام «باط» یاد می‌شود. به دلیل اهمیت این کاروانسراها پرونده ثبت جهانی ۵۶ کاروانسرای ایران (در ۲۴ استان) در سال ۱۴۰۰ تشکیل شد که کاروانسرای شاه عباسی «فرسج» در تویسرکان و کاروانسرای «تاج‌آباد» در روستای رسول‌آباد شهرستان بهار استان همدان نیز در این فهرست قرار گرفت.

کاروانسرای «تاج‌آباد» در روستای رسول‌آباد شهرستان بهار به عنوان یکی از معدود بناهای (کاروانسرای) مدور ایران برای ثبت در میراث جهانی از سوی کارشناسان یونسکو در مهرماه ۱۴۰۰ مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. این کاروانسرای تاریخی به عنوان یکی از کاروانسراهای زیبای دوران بعد از اسلام در عصر صفوی سال ۱۳۷۶ با شماره ۱۸۷۲ در فهرست میراث ملی کشور به ثبت رسیده است.

کاروانسرای شاه عباسی «فرسج» نیز یکی از ابنیه تاریخی و ارزشمند شهرستان تویسرکان استان همدان متعلق به دوران صفویه است که در میان طبیعت روح‌افزای دشت قلقلرود و شهر فرسج خود نمایی می‌کند. ساختمان این کاروانسرا در فاصله سال‌های ۱۰۰۶ تا ۱۰۳۸ و به سبک معماری دوره صفویه ساخته شده است و مساحت آن حدود ۴ هزار مترمربع است. مهم‌ترین ویژگی کاروانسرای تاریخی فرسج، وجود برج و باروهایی در چهار گوشه آن است که بنا به ملاحظات امنیتی احداث شده بودند.

نمایش نبوغ ایرانی
محمدحسن طالبیان که همراه ارزیاب به همدان سفر کرده بود در جمع خبرنگاران گفت: حسن کاروانسراها در این است که نبوغ معماران ایرانی در خلق نقشه‌ها را به نمایش می‌گذارند و ریشه‌اش از چاپارخانه‌های دوره هخامنشی است که در دوره‌های بعد تکامل پیدا می‌کند؛ بنابراین الگوی اولیه محسوب می‌شود.

وی با بیان اینکه اقدامات مرمتی در این کاروانسرا دهه ۸۰ تاکنون صورت گرفته است، افزود: در سال‌های اخیر اقدامات اولیه برای حضور سرمایه‌گذار در این کاروانسرا و کاروانسرای تاج‌آباد از سوی صندوق حفظ و احیا صورت گرفت تا زمینه احیا و رونق این بناها فراهم شود.

صفوی توجرح جهانی ایران در پرونده این دو کاروانسرا به همراه ۵۴ کاروانسرای دیگر ایران به صورت مجموعه کاروانسراهای ایران در سال ۱۴۰۰ تهیه و به منظور ثبت در فهرست آثار جهانی به سازمان جهانی یونسکو ارسال شد و مورد بررسی ارزیاب یونسکو

قرار گرفته و تلاش می‌کنیم همه کاروانسراها با هم ثبت شوند.

تاج‌آباد از کاروانسراهای منحصر به فرد ایران

حال پس از گذشت دو سال پرونده کاروانسراهای ایرانی قرار است در چهل و پنجمین اجلاس کمیته میراث جهانی یونسکو که از ۱۹ شهریور (۱۰ سپتامبر) در ریاض پایتخت عربستان سعودی کار خود را آغاز کرده و تا سوم مهر (۲۵ سپتامبر) ادامه دارد، برای ثبت در فهرست جهانی یونسکو مورد بررسی قرار گیرد.

در این راستا، اتابک صفوی توجرح در گفت‌وگو با مهر به معرفی کاروانسرای تاج‌آباد پرداخت و گفت: این بنای تاریخی در روستای تاج‌آباد سفلی (رسول‌آباد) شهرستان بهار و در ۲۵ کیلومتری شمال‌غربی شهر همدان قرار دارد.

معاون میراث‌فرهنگی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان همدان ادامه داد: کاروانسرای تاج‌آباد از کاروانسراهای منحصر به فرد ایران به شمار می‌رود و در سال ۱۳۷۶ با شماره ثبت ۱۸۷۲ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. وی اضافه کرد: این بنای تاریخی دارای پلانی مدور بوده که قطر کلی آن ۵۶ متر و قطر حیاط آن ۳۱ متر است، قدمت کاروانسرا به اواخر دوره صفویه و اوایل دوره قاجار برمی‌گردد.

صفوی توجرح افزود: از سال ۱۳۸۸ تاکنون سلسله مرمت‌هایی شامل پاکسازی محوطه کاروانسرا، مرمت کف و جداره‌ها، ترمیم و رنگ‌آمیزی درهای چوبی و همچنین تملک بخش‌هایی از عرصه و حریم در این کاروانسرا به انجام رسیده است.

وی در رابطه با کاروانسرای شاه‌عباسی فرسج نیز بیان کرد: این کاروانسرا در ۲۰ کیلومتری شهرستان تویسرکان قرار دارد و متعلق به دوران صفویه است و مساحت آن نیز حدود ۴ هزار مترمربع است.

ارایه فهرست ۵۴ کاروانسرا به یونسکو

صفوی توجرح تصریح کرد: از مهم‌ترین ویژگی‌های این کاروانسرا وجود برج و باروهایی در چهار گوشه آن است، این اثر به شماره ۱۹۷۰ در سال ۱۳۷۶ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

وی با بیان اینکه اقدامات مرمتی در این کاروانسرا دهه ۸۰ تاکنون صورت گرفته است، افزود: در سال‌های اخیر اقدامات اولیه برای حضور سرمایه‌گذار در این کاروانسرا و کاروانسرای تاج‌آباد از سوی صندوق حفظ و احیا صورت گرفت تا زمینه احیا و رونق این بناها فراهم شود.

صفوی توجرح در ادامه یادآور شد: پرونده این دو کاروانسرا به همراه ۵۴ کاروانسرای دیگر ایران به صورت مجموعه کاروانسراهای ایران در سال ۱۴۰۰ تهیه و به منظور ثبت در فهرست آثار جهانی به سازمان جهانی یونسکو ارسال شد و مورد بررسی ارزیاب یونسکو

صادرات ظروف شیشه‌ای یزد افزایش می‌یابد

این شرکت قدرانی کرد و گفت: این شرکت در افزایش جی دی پی، ارز آوری و اشتغالزایی استان تاثیر خوب و موثری داشته است.

رئیس خانه صمت در این بازدید در خصوص مشکلات خط تولید جدید شرکت شیشه مظروف در محل شهرک صنعتی فولاد گفت: این شرکت تمام روند اداری و قانونی را طبق مقررات در زمان اخذ مجوز طی کرده و در آن زمان طبق قانون نیاز به مجوز مستقیم محیط‌زیست برای حضور واحدها در شهرک‌های صنعتی نبوده است و این مجوز به طور قانونی اخذ شده و حقی را برای سرمایه‌گذار ایجاد کرده است.

در ادامه این نشست، ناصر بهرامی، مدیرعامل شرکت شیشه مظروف یزد گفت: این مجموعه تولیدی زیر مجموعه کارخانجات شیشه و بلور کاوه بوده که با ۲ خط تولید و ۱۸۰ پرسنل آغاز به کار کرد و هم اکنون با ۳۵ خط تولید و ۱۴۰۰ پرسنل در ۳ شیفت کاری مشغول به فعالیت است.

بهرامی گفت: در حال حاضر به ۴۰ کشور دنیا صادرات داشته و در صد هس‌تیم با محصولات برتر دنیا از جهت کیفیت و نرخ رقابت داشته باشیم و در این مسیر قدم برمی‌داریم.

وی همچنین افزود: بیش از ۸۰ درصد دستگاه‌ها و قطعات این شرکت ساخت داخل بوده و توسط مهندسان شرکت شیشه مظروف ساخته شده و از راندمان بالایی برخوردار است.

بهربرداری از آزادراه شیراز - اصفهان در آینده نزدیک

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور در ادامه تصریح کرد: این آزادراه طول مسیر را نسبت به جاده فعلی ۱۳۴ کیلومتر کوتاه‌تر و زمان سفر را حداقل دو ساعت کاهش می‌دهد و پیش‌بینی می‌شود بیش از ۱۰۰ میلیون لیتر در سال کاهش مصرف سوخت به همراه داشته باشد.

خادمی با بیان اینکه این آزادراه تکمیل‌کننده بخشی از راهگذر شمال-

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

رعایت الزامات زیست محیطی

در پگاه زنجان

مدیرعامل شرکت پاستوریزه پگاه زنجان، با بیان اینکه جابه‌جایی این مجموعه در شورای سرمایه‌گذاری صنایع شیر مطرح شده گفت: مکان‌یابی مناسب برای این شرکت تولیدی در دستور کار است.

به گزارش خبرنگار **سمنان** از استان زنجان، محمد حسین عباسی با بیان اینکه برای پیگیری جابه‌جایی این مجموعه باید کارگروهی در این خصوص تشکیل شود افزود: اگرچه موضوع جابه‌جایی در دستور کار است اما شاید در کوتاه‌مدت، امکان‌پذیر نباشد.

مدیرعامل شرکت پاستوریزه پگاه زنجان، با تاکید بر اینکه سرمایه‌گذار انتقال این شرکت باید به شکلی باشد که سهامداران هم متضرر نشوند، تصریح کرد: سایت بلکا شرق (واقع در محدوده سهرای طارم) که برای مکان‌یابی جدید شرکت پگاه زنجان مطرح شده در مرحله مطالعه و ارزیابی است اما مبلغ اعلام شده برای واگذاری این سایت، مورد قبول صنایع شیر ایران و صندوق بازنشستگی کشوری که سهامدار شرکت هستند، نیست.

عباسی در ادامه با بیان اینکه شرکت شیر پاستوریزه در مسائل زیست‌محیطی همواره پیشگام است، گفت: این مجموعه از جمله صنایع پاک استان است و بوی نامناسب حاصل از خطوط تولید را نیز با سیستم‌های جدیدی که تعبیه شده، مهار کرده است.

وی از تجهیز واحد تصفیه‌خانه این شرکت با هزینه ۴۵ میلیارد تومان برای تصفیه پساب خبر داد و گفت: این شرکت موفق به کسب گواهی دانش‌بنیان در راستای مدیریت پساب در بحث آب ماست شده است.

مدیرعامل شرکت شیر پاستوریزه پگاه زنجان با بیان اینکه آب ماست خواص دارویی مهمی دارد و به عنوان یکی از محصولات در بحث پزشکی مورد استفاده قرار می‌گیرد افزود: در صد هس‌تیم آب ماست را به محصولات مورد نیاز امروز جامعه به ویژه در بحث بیماری‌های گوارشی تبدیل کنیم.

عباسی گفت: تا پایان سال، انواع محصولات بر پایه آب ماست وارد بازار می‌شود و مورد استفاده جامعه هدف قرار گیرد. وی با اشاره به اینکه ۴۰ درصد از مساحت شرکت فضای سبز است تصریح کرد: این شرکت در حوزه محیط‌زیست موفق عمل کرده است.

مدیرعامل شیر پگاه زنجان با تاکید بر اینکه مهم‌ترین موضوعی که در رابطه با صنایع شیر در حوزه محیط‌زیست وجود دارد مسئله پساب آن است تصریح کرد: از لحاظ رعایت الزامات زیست محیطی اگرچه این مجموعه شاید به ۱۰۰ درصد نرسیده باشد اما از جمله تهدیدکننده‌های زیست محیطی هم نیست.

عباسی اظهار کرد: شیر پگاه زنجان تهدید محیط‌زیست را امروز به فرصت تولید و اشتغال تبدیل کرده است که برای استان ارزش افزوده دارد. وی با بیان اینکه این شرکت در هفته دولت و با حضور معاون اقتصادی ۲۵ طرح توسعه‌ای مطالعه‌ای و پژوهشی را افتتاح کرد اظهار کرد: از همین محل ۴۰ نفر دیگر جذب خواهند شد.

قرار است درختی قطع نشود

رئیس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای اسلامی شهر کرج از تصویب اجرای پروژه زیرگذر فلکه اول رجایی‌شهر در کمیسیون ماده ۷ خبر داد.

به گزارش خبرنگار **سمنان** از استان البرز، علی ذبیحی در حاشیه بازدید اعضای شورای شهر و شهردار کرج از

پروژه‌های در دست اقدام شهرداری در این بازدید با اشاره به اینکه در پروژه‌های عمرانی در حال اجرای سطح شهر بحث حفظ و گسترش فضای سبز اهمیت به سزایی دارد اظهار کرد: در کمیسیون ماده ۷ تمام تلاش بر این است که در فرآیند اجرای پروژه‌های عمرانی تا حد امکان از قطع درختان خودداری شود و اگر قرار است درختی جمع‌آوری شود هم به مکان دیگری انتقال یابد.

رئیس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای شهر کرج گفت: در چند روز گذشته موضوع دو پروژه زیرگذر فلکه اول رجایی‌شهر و تقاطع غیرهمسطح میدان جمهوری در کمیسیون ماده ۷ مطرح که پروژه اول مصوب شد و منتظر ارسال پروژه دوم هستیم.

وی با اشاره به تلاش برای شناسنامه دار کردن درختان کهنسال افزود: سازمان سیما منظر روی این درختان به ویژه اصله‌هایی که در املاک شخصی قرار دارند حساسیت ویژه‌ای دارد و هر پرونده‌ای که به کمیسیون ماده ۷ ارجاع داده می‌شود جوانب مختلف آن از جمله نحوه اجرای پروژه با تمرکز بر حفظ درختان بررسی می‌شود.

عضو شورای اسلامی شهر کرج بیان کرد: تمام تلاش دوره ششم شورای شهر بر این است در اجرای هر پروژه از جمع‌آوری درختان کهنسال جلوگیری شود؛ چون درختان سرمایه‌های طبیعی شهر هستند.

کاروانسرای تاج‌آباد شهرستان بهار به عنوان یکی از معدود بناهای مدور ایران برای ثبت در میراث جهانی مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته

کاروانسرای شاه‌عباسی «فرسج» یکی از ابنیه تاریخی ارزشمند شهرستان تویسرکان استان همدان متعلق به دوران صفویه است

سخن پایانی

گفتنی است؛ دو کاروانسرای شاه‌عباسی «فرسج» تویسرکان و «تاج‌آباد» بهار از جمله بناهای ارزشمند استان همدان هستند که هر یک ویژگی‌های منحصر به فردی دارند. کاروانسرای «تاج‌آباد» یکی از معدود کاروانسراهای مدور ایران و تنها کاروانسرای دایره‌ای شکل غرب کشور است و کاروانسرای «فرسج» که وجود برج و بارو در چهار گوشه‌اش مهم‌ترین ویژگی آن است ابهت خاصی به طبیعت روح‌افزای دشت قلقلرود داده است. حال باید منتظر ماند و دید یونسکو عضویت این دو کاروانسرا را در فهرست میراث جهانی این سازمان می‌پذیرد یا خیر؟

مدیرعامل شیشه مظروف به مشکلات ارزی در صادرات اشاره کرد و گفت: متأسفانه این مشکلات برای تمامی واحدهای تولیدی وجود دارد و باعث زیان واحدها می‌شود.

وی با بیان اینکه برخی مواد اولیه مورد نیاز باید از استان‌های دیگر ارسال شوند و این مشمول هزینه‌های سنگین برای شرکت است، گفت: در صورت رفع این مشکل و در صورتی که بتوانیم مواد اولیه مورد نیاز را در داخل استان تأمین کنیم، می‌توانیم با صرفه جویی در هزینه‌های تأمین مواد اولیه، در بخش‌های دیگر همچون صادرات قوی‌تر عمل کنیم.

همچنین با همراهی مدیرعامل و معاون این مجموعه، از خط تولید شرکت شیشه مظروف بازدید و جزئیات مراحل خط تولید تشریح شد.

سه‌شنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۲ - ۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۵ - ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲ - شماره ۲۴۰۷ - پیاپی ۲۷۲۵	
منعت معدن تجارت	
مشورا اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه سپهر www.smtnews.ir/about.html	
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «سپهر»	
مدیرمسئول: عاطفه خسروی	
<p>سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱</p> ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com	
تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره (داخلی - ۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰	
امور مشترکین: ۸۸۷۲۷۲۲۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹	
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲۵	
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۲۸۱۱	
روابط عمومی: smtnews.ir	
امور استان‌ها: smtnews.ir	
چاپخانه: مسیم	
www.smtnews.ir	info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews	instagram.com/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com	smtnews.paper
روزنامه سپهر با تیرہ ۱	
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱	
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲	
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی	
عضو انجمن مدیران رسانه	
عضو تعاونی مطبوعات	

قابل توجه کاربران شبکه‌های اجتماعی

مراقب هکرها باشید

مراقب هکرها باشید

بسیاری از کاربران ایرانی در شبکه‌های اجتماعی برطرفدار خارجی فعالیت می‌کنند، داخل کانال‌های مختلف عضو هستند یا ادمنیتی کانال و گروهی را برعهده دارند، بنابراین ممکن است دغدغه امنیت دیجیتال را داشته باشند و بارها برای‌شان سوال مطرح شود، آیا هک شدن شبکه‌های اجتماعی امکان‌پذیر است؟ ابداع‌کنندگان این‌گونه پیام‌رسان‌ها ادعا کرده‌اند اگر کسی بتواند رمزگذاری پیام‌های این شبکه‌های اجتماعی را بشکند و به محتوای آنها برسد به او جایزه می‌دهند؛ این یعنی که ابداع‌کنندگان این‌گونه

پیام‌رسان‌ها نسبت به سیستم رمزگذاری‌شان و پروتکل‌هایی که برای رمزگذاری و محتوا استفاده می‌کنند، خیلی مطمئن هستند. بنابراین به صورت کلی با توجه به ادعاهای مطرح‌شده از سوی ابداع‌کنندگان شبکه‌های اجتماعی می‌توان گفت هک این شبکه‌های اجتماعی امکان‌پذیر نیست اما به اعتقاد کارشناسان، نفوذ به حساب کاربران اگر نکات امنیتی رعایت نشده باشد، امکان‌پذیر است که بدون شک این موضوع به سهل‌انگاری کاربران باز می‌گردد نه مشکل امنیتی پیام‌رسان‌ها.

چطور از نفوذ به حساب شبکه‌های اجتماعی جلوگیری کنیم؟

بایدید در این مرحله یک ایمیل برای شما ارسال می‌شود. روی لینک ایمیل ارسالی کلیک کنید و در نهایت پیام تایید فعال شدن این قابلیت را مشاهده خواهید کرد.
تعریف کد برای ورود به شبکه‌های اجتماعی مهم است چون این کار باعث می‌شود که به هر دلیلی دستگاه شما به‌دست افراد غریبه افتاد، کسی به راحتی نتواند به شبکه‌های اجتماعی شما دسترسی پیدا کند.
برای فعال کردن این قابلیت Settings در بخش Privacy and Security یک گزینه است که نوشته Password Lock آن را فعال کنید و کد انتخابی خودتان را دو بار وارد کنید تا تایید شود و عملیات با موفقیت انجام شود.

علاوه بر موارد ذکر شده، چک کردن مدام بخش Active Session از اهمیت بسیاری برخوردار است، در این قسمت اگر دستگاه ناشناسی به حساب شما متصل شده باشد می‌توانید خیلی راحت آن را شناسایی و دسترسی آن را قطع کنید؛ با زدن گزینه All other Sessions دسترسی دیگران به حساب شما قطع خواهد شد.
آدرس بالا از مسیر آیکون Settings روی گزینه Privacy & Security بزنید و بعد به بخش Devices بروید.
در این صفحه می‌توانید لیست تمام دستگاه‌هایی را که به حساب پیام‌رسان‌های شما متصل شده‌اند را مشاهده کنید.

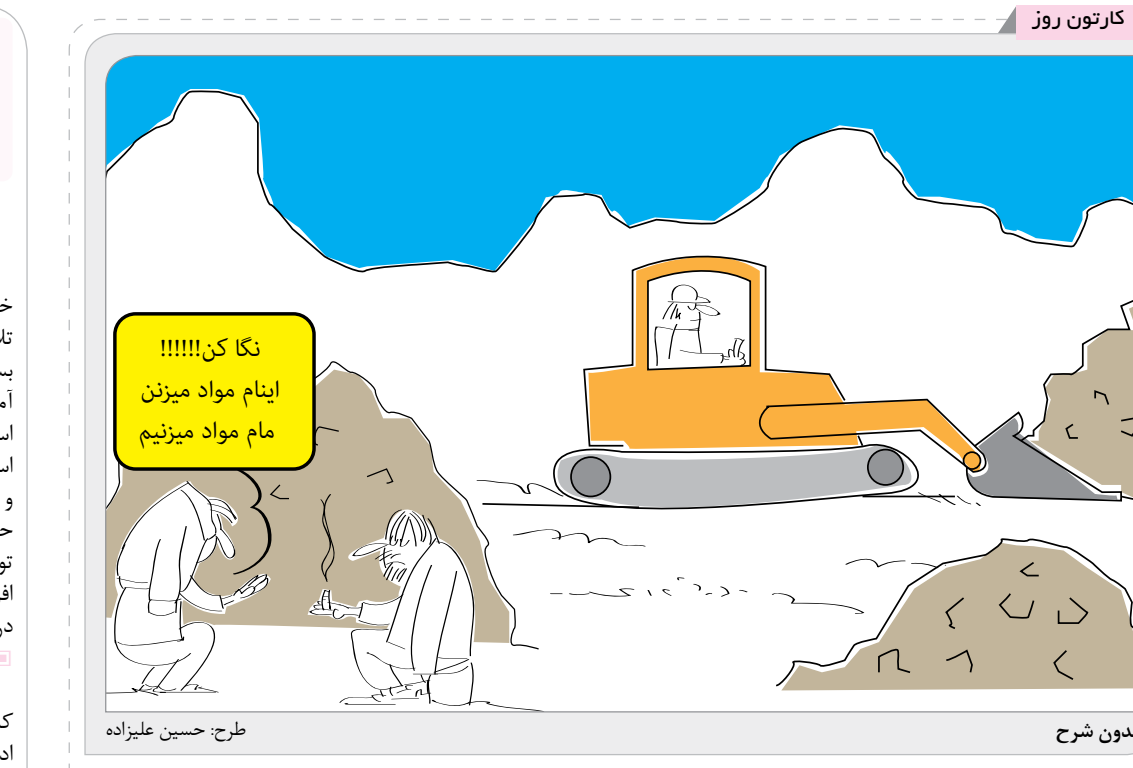
جلوگیری از اضافه شدن خودکار به گروه‌ها

صورت منظم می‌تواند از هک شبکه‌های اجتماعی جلوگیری کند زیرا با بروزسانی نرم‌افزار و سیستم عامل، آسیب‌پذیری‌های امنیتی برطرف و به روز می‌شوند.
هکرها معمولاً از آسیب‌پذیری‌های نرم‌افزار و سیستم عامل برای دسترسی به حساب‌های شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند، بنابراین بروزسانی نرم‌افزار و سیستم عامل می‌تواند این آسیب‌پذیری‌ها را برطرف و از هک شدن جلوگیری کند.

کلیک روی لینک‌های ناشناس و پیام‌های مشکوک می‌تواند باعث ورود ویروس‌ها و نرم‌افزارهای مخرب به سیستم شود که می‌تواند به دزدیده شدن اطلاعات شخصی و حساب‌های شبکه‌های اجتماعی منجر شود.
بنابراین، اجتناب از کلیک روی لینک‌های ناشناس و پیام‌های مشکوک می‌تواند به جلوگیری از هک شدن شبکه‌های اجتماعی کمک کند.

تحلیلگران تاکید دارند که هک شدن از طریق روش‌های مهندسی اجتماعی را نادیده نگیرید و اطلاعات حساب خود را در اختیار هیچ‌کس قرار ندهید.
این روش همه حساب‌های شما را می‌تواند به خطر بیندازد.
در این روش هکرها با استفاده از نا آگاهی کاربر می‌تواند اطلاعات محرمانه و شخصی آن را دریافت و بعد از آنها اخازی کند بنابراین اگر کاربران آگاه به این موضوع نباشند به راحتی مورد حمله قرار می‌گیرند.

در پایان می‌توان گفت موارد گفته شده راه نفوذ به حساب‌های شبکه‌های اجتماعی شما را کاهش می‌دهد و امنیت حساب‌های شما را تضمین می‌کند.

«**کتابخانه مجازی**»

دگرگاو پنداری و خوددانا پنداری

مجتبی لشکربلوکی- کارشناس مدیریت استراتژیک: گرفتار سرطان شد و رفت اما قبل از اینکه برود در اوج بیماری

متن زیر را برای ما نوشت:

اگر عمری باشد، پس از این هیچ فضیلتی را هم‌پایه مهربانی با آدمیزادگان نمی‌شمارم. اگر عمری باشد، کمتر می‌گویم و می‌نویسم و بیشتر می‌شنوم و می‌خوانم.

اگر عمری باشد، دیگر به هیچ سیاستمداری وکالت بلاعزل نمی‌دهم؛اگر عمری باشد، دیگر هیچ عدالت کوچکی را در هوس رسیدن به عدالت بزرگ‌تر قربانی نمی‌کنم. اگر عمری باشد، دیگر با دو گروه بحث نمی‌کنم؛ آنان که از عقیده خویش منفعت می‌برند و آنان که از اندیشه خویش، پیشه ساخته‌اند. اگر عمری باشد، عدالت را فدای عقیده و آرزو را فدای مصلحت و عمر را در پای خوردنی‌ها و پوشیدنی‌ها قربان نمی‌کنم. اگر عمری باشد، هر درختی را که دیدم در آغوش می‌گیرم، هر گلی را می‌بویم و هر کوهی را بازگناه می‌بینم و تنها یک تردید را در دل نگه می‌دارم؛ طلوع خورشید زیباتر است یا غروب آن. اگر عمری باشد، سیاستمداران را از دو حال بیرون نمی‌دانم؛ آنان که دروغ را به راست می‌آرایند و آنان که راست را به دروغ می‌آیند؛اگر عمری باشد، همچنان برای آزادی و آبادی کشور می‌کوشم؛اگر عمری باشد، در جنگل‌های بیشتری گم می‌شوم؛ کوه‌های بیشتری را می‌نوردم؛ ساعت‌های بیشتری به امواج دریا خیره می‌شوم؛ دانه‌های بیشتری در زمین می‌کارم و زیاده‌های بیشتری از روی زمین برمی‌دارم.

اگر عمری باشد، کمتر غم نام می‌خورم و بیشتر غم جان می‌پرورم. اگر عمری باشد، دیگر هیچ گنجی را باور نمی‌کنم جز گنج گهبرساز کوشش و زحمت؛اگر عمری باشد، برای خشنودی منتظر اتفاقات خوشایند نمی‌نشینم. اگر عمری باشد، خدایی را می‌پرستم که جز محراب حبرت، در شان او نیست.

دوستان من بداندن این مرد ۵۵ ساله، به تعداد کتاب‌هایی که خوانده، غمگین است؛ به شمار دست‌هایی که نگرفته، پشیمان است. اگر امروز از این مرد بستر نشین بپرسند که تنها وصیت تو به جوانان و میانسالان و حتی پیران و بیماران چیست، می‌گوید بخوانید و بخوانید و بخوانید. درد ما خودداناپنداری و بی‌اشتهایی به دانستن و خواندن است.

تحلیل و تجویز راهبردی:

آنچه خواندید از استاد رضا بابایی بود. نویسنده بیش از ۲۵ کتاب و ۱۵۰ مقاله در زمینه فرهنگ و تاریخ. آنچه در نوشته او برای من بسیار جذاب بود مفهوم خودداناپنداری بود و جالب اینجاست چندی پیش دوست دیگری مفهومی را به من اموخت به نام دگرگاوپنداری. من فکر می‌کنم این دو پدیده همزاد هم هستند اولی می‌گوید من می‌فهمم و دیگران نمی‌فهمند و دومی می‌گوید دیگران نمی‌فهمند و من می‌فهمم. **تأثیر شوم این زوج خودداناپنداری و دگرگاوپنداری بر زندگی فردی و جمعی چیست؟**
خشونت: وقتی فکر می‌کنم که من می‌فهمم و تو نمی‌فهمی تا اندکی مدارا می‌کنم و سپس از خشونت برای خفه کردن صدا و اندیشه تو استفاده می‌کنم. در خودداناپنداری سرازاز خشونت کلامی و سپس خشونت فیزیکی است. خودداناپندانان دلیلی نمی‌بینند که دیگران حرف بزنند! چون اصلا نیازی نیست.

استبداد: وقتی من دگرگاوپندار هستم یعنی اینکه دیگران و به ویژه زیردستان صلاح خودشان را تشخیص نمی‌دهند. پس استبداد متولد می‌شود. من به جای تو و برای تو تصمیم می‌گیرم بدون آنکه نه تو را در تصمیم خود مشارکت دهم و نه حتی تو را توجیه کنم.

عقب‌ماندگی: در جامعه‌ای که خشونت از یک سو و استبداد از دیگر سو هست، نه ظرفیتی شکوفا می‌شود، نه حقوق مالکیت معنا پیدا می‌کند، نه حاکمیت قانون مستقر و نه آینده‌ای روشن ترسیم می‌شود. به همین خاطر جامعه‌ای عقیم و تهی از امید و آینده شکل می‌گیرد. چه کنیم؟ می‌شود تجویزهای مختلفی کرد ولی من فکر می‌کنم برگردیم به وصیت او. کتاب بخوانیم! کتابخوانی سه نتیجه مبارک دارد: تواضع فکری، تنوع فکری و تعالی فکری. چرا تواضع فکری؟ کتابخوانی یعنی چیزهایی هست که دیگران می‌دانند و من نمی‌دانم. چرا تنوع فکری؟ چون با خواندن کتاب‌های مختلف از اعصار و ملل و افکار مختلف می‌آموزیم آنقدر هم که فکر می‌کنیم ما دانا نیستیم و دیگران نادان نیستند. چرا تعالی فکری؟ به مرور زمان تغذیه ذهن با کتاب‌های مختلف منجر به شکل‌گیری اندیشه‌های جدید متعالی‌تری می‌شود که حتی خود نیز انتظارت را نداشتیم. کتابخوانی یک نه بزرگ به خودداناپنداری و دگرگاوپنداریست. کتابخوانی آغاز مبارزه با خشونت، استبداد و عقب‌ماندگی است و البته کافی نیست اما برای آغاز؛ نقطه شروع خوبی است.

چرا خرافه‌ها؟!

ناهد محمدی

روانشناس

آدم‌ها خسته‌تر از آن هستند که بخواهند فکر کنند و این است که به خرافات پناه می‌برند. به نظر فرانتس کافکا از آنجا که خرافه خود ناشی از تلاش انسان‌ها برای فهم جهان است، تا حدودی به علم شباهت دارد. یعنی بسیاری از خرافات از تلاش انسان برای فهم جهان و ارتباط با موجودات، پدید آمده‌اند. مثلا انسان اولیه پیدایش جهان را با افسانه و اسطوره توجیه کرده است. به طور مثال، با انجام آیینی به دفع بیماری یا طلب باران اقدام کرده است. خرافه پدیده‌های موروثی است و ما ندانسته و نسنجیده براساس تلقین و احساسات، گرفتار آن می‌شویم. اینکه انسان‌ها به خرافه گرفتار می‌شوند، تا حدودی قابل توجیه می‌تواند باشد، اما گرفتار ماندن در آن، نمی‌تواند خیلی توجیه پذیر باشد. یکی از راه‌های مقابله و مقاومت در برابر خرافه، مسلح بودن افراد به تفکر انتقادی است. مهارتی که ما را در برابر توهم، فریب، خرافات و درک نادرست از خود و محیط اطراف‌مان محافظت می‌کند.

انسان نقاد کنش‌باور می‌شود.

وقتی چیزی را می‌شنود، آن را قطعی تلقی نمی‌کند و می‌داند چیزهایی که شنیده است، محتمل است. اینکه کسی با تاکید، تکرار و با اطمینان ادعایش را مطرح می‌کند هیچ تأثیری بر او نمی‌گذارد؛ این توانایی را دارد که کدام یک از پیام‌ها را باید با دریافت پیام‌های دیگر تکمیل کند؛ کدام یک را باید تعدیل کند و کدام یک را باید یکسره کنار بگذارد. او به هیچ وجه فریب اشخاصی که سخنرانی‌های تبلیغاتی و هیجانی می‌کنند نخواهد شد. شاید دیده یا شنیده باشید که افراد تحصیلکرده، در سطوح بالای تحصیلی نیز به شبه علم و خرافه گرفتارند چون گرایش به خرافه و شبه علم، ارتباطی با هوش ندارد. در میان تحصیلکردگان امروزی گرایش به خرافات شاید به شکل و شمایل سنتی قبل نباشد؛ مثل اعتقاد به چوب زدن برای پیشگیری از چشم زخم، اما امروزه خرافه در لباسی مبدل و با شمایل شبه علم ظاهر شده است مثل اعتقاد به وجود انرژی درمانی که امروزه هواداران بسیاری هم در جوامع مختلف دارد و دلیل چنین گرایشاتی در بخش تحصیلکردگان هر جامعه، به دلیل عدم مهارت تفکر انتقادی است؛ مهارتی که موجب می‌شود ما در مورد اندیشه‌مان دوباره بیندیشیم و چرایی پدیده‌ها را جست‌وجو کنیم. داشتن افکار خرافی و محروم بودن از روشن‌اندیشی و دانایی، بدترین شرایط ذهنی و فکری یک انسان است. خرافات چیزی جز تفسیر‌ها و برداشت‌های غیرعلمی و ساده‌لوحانه از جهان و روابط پدیده‌های آن نیست. اینجاست که باید انسان را در گرفتار شدن به خرافه هشدار داد. عباراتی نظیر «اسرار کوانتومی موفقیت» یا «اندیشه کوانتومی مولانا» و نظایر آن بی‌محتوا هستند. نه موفقیت انسان، اسرار کوانتومی دارد و نه اندیشه مولانا ارتباطی به فیزیک کوانتومی. در این بین، «فیزیک کوانتومی» به دلیل پیچیده بودن مفاهیم، دستاویز خوبی برای اظهار نظرهای به ظاهر عمیق اما در باطن توخالی است.

مسئله عشق‌های رمانتیک

سپیده موسوی نویسنده و پژوهشگر: یکی از ارجاعات جالبی که گیدنز در این کتاب مطرح می‌کند این است: «گفته‌اند در میان روستاییان سده هفدهم فرشته آلمان، بوسیدن و نوازش کردن و سایر اشکال رفتارهای احساساتی ملتمز با رابطه جنسی، بین زن و شوهرها رایج نبود.» این عبارت مرا به این فکر انداخت که آیا باید ماجراهای پر رنگ و لعاب عاشقانه را که در آثار ادبی کشورهای مختلف بیان می‌شود و صد البته اکثرا متعلق به طبقه بالادست جامعه هستند- تنها در نوعی از عشق طبقاتی دید یا نه خاصیت کلی عشق است؟ آیا ما باید برای عشق یک دسته‌بندی دیگر هم داشته باشیم و آن را به دو نوع عشق‌های روستایی و عشق‌های شهری هم تقسیم کنیم؟ یا نه این فقط خاصیت عشق‌های بعد از ازدواج بوده است؟ موضوع جالب دیگری که گیدنز مطرح می‌کند این است که عشق‌های رمانتیک از اواخر قرن هجدهم کم کم وارد روابط انسانی می‌شوند و تا قبل از آن رواج و بایستگی چندانی نداشتند! او حتی این باور را مطرح می‌کند که عده‌ای عقیده دارند که عشق‌های رمانتیک دسیسه مردان علیه زنان بوده است تا افکار آنها را با خیال‌های بیبوده پر کنند! و صد البته زنان متعلق به طبقه اشراف جامعه، شایستگی آن را داشتند تا عشق‌هایی رمانتیک داشته باشند. آنها ذهن‌شان مملو از میل به خواندن رمان‌های عاشقانه بود، عکس زنان طبقات فرودست که به رابطه با مردان تنها از منظر تشکیل خانواده و تولید مثل می‌نگریستند. در داستان‌های عاشقانه فارسی هم می‌بینیم که روایت عشق، اغلب متعلق به طبقه اشراف و نجیاست. از خسرو و شیرین گرفته تا ویس و رامین و بیژن و منیژه و… با این حساب آیا همین عشقی که اکثرا می‌گویند امر نهادینه بشر است، در تاریخ، متناسب با قراردادهای اجتماعی تعریف شده است نه هماهنگ با خاصیت ذاتی خودش؟ آیا اصلا عشق خاصیت ذاتی دارد یا نه ما در دو سده اخیر آنها را بدان بخشیدیم؟ آیا ما عشق را از مالکیت خصوصی طبقه اشراف خارج و دم‌دستی‌اش کرده‌ایم؟ آیل میل تجربه گرایی انسان مدرن، عشق را از پستو خارج کرد یا نه خود عشق به مرور یک مفهوم عام‌تر را به خود گرفت؛ اینها مباحث مهمی هستند که نیازمند بحث و تفحص بسیاری‌ند.

بیمه تکمیلی را ایگان برای هنرمندان

مشاور وزیر فرهنگ ومدیرعامل صندوق اعتباری هنر،از رایگان شدن ثبت نام بیمه درمان تکمیلی، عمر و حادثه هنرمندان دارای درجه یک هنری ۶۰سال به بالا و همسر آنها از سوی این صندوق خبر داد. او همچنین تاکید کرد:تکریم مقام هنرمندان شاخص عرصه فرهنگ و هنر از جمله اعضای تحت پوشش برای تأمین هزینه‌های درمانی دغدغهای نداشته باشند. رئیس هیات مدیره صندوق اعتباری هنر با اشاره به تاکید و توجه همیشگی وزیر فرهنگ و ارشاداسلامی در راستای پاسداشت جایگاه و شان هنرمندان نامدار و دارای ثبت یک هنسری، اظهار کرد: با تأمین مالی که انجام گرفت مقرر شد در دوره جدید ثبت نام بیمه درمان تکمیلی (۱۴۰۲-۱۴۰۳)، کل هزینه ثبت نام هنرمندان دارای درجه یک هنری ۶۰سال به بالای عضو صندوق و همسر آنها در قالب طرح رفاه که بهترین طرح با بیشترین پوشش ارائه خدمات میان دیگر طرح‌های امید و آرامش است برای آنها در نظر گرفته و از سوی صندوق هنر پرداخت شود. ثبت نام بیمه درمان تکمیلی ویژه هنرمندان، نویسدگان، روزنامه نگاران و فعالان قرآن و عترت، به مدت ۱۰ روز از تاریخ ۱۸ تا ۲۸ شهریور از طریق پیام رسان اختصاصی صندوق هنر به نشانی app.honarcredit.ir یا سایت صندوق هنر Profile.honarcredit.ir انجام می‌شود.